

**T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH BÖLÜMÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

XVI. YÜZYILDA SURUÇ

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Alpay BİZBİRLİK**

**Hazırlayan
Esra ÇAKIR**

MANİSA – 2006

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
KISALTMALAR.....	II
KAYNAKLAR.....	III
GİRİŞ.....	V
I. BÖLÜM.....	1
KIR İSKÂN MERKEZLERİ VE NÜFUS YAPISI.....	1
A- KIR İSKÂN MERKEZLERİ.....	1
1- Köyler.....	1
2- Mezralar.....	37
B- NÜFUS.....	61
C- CEMAATLER.....	61
II. BÖLÜM.....	68
İKTİSADİ YAPI.....	68
A-İKTİSADİ FAALİYETLER.....	68
1- Zirai Faaliyetler.....	68
2- Hayvancılık.....	71
3- Sanayi.....	71
B- VERGİ VE RESİMLER.....	72
1- Tarımsal Vergiler.....	72
a) Buğday Öşrü.....	73
b) Arpa Öşrü.....	73
c) Darı Öşrü.....	73
d) Küşne Öşrü.....	73
e) Mercimek (Ades) Öşrü.....	74
2- Topraktan Alınan Vergiler.....	74
a) Resm-i Çift.....	74

3- Şahsî Vergiler.....	75
a) Resm-i Bennak.....	75
b) Resm-i Mücerred.....	75
4- Hayvancılıkla İlgili Vergiler.....	76
a) Adet-i Ağnam.....	76
b) Nahl ve Ma'z Vergisi.....	76
5- Arızî Vergiler.....	77
a) Bad-ı Heva.....	77
b) Resm-i Tapu ve Deştâni.....	77
6- Tesisler ve Bunlardan Alınan Vergiler.....	78
a) Resm-i Asiyab.....	78
C- NARH FİYATLARI.....	78
III. BÖLÜM.....	80
TOPRAK İDARESİ	
(HAS, ZEAMET, TIMAR VE VAKIFLAR).....	80
A- HASLAR.....	80
1- Padişah Hasları.....	80
2- Beylerbeyi Hasları.....	82
3- Sancakbeyi Hasları.....	82
B- ZEAMETLER.....	82
C- TIMARLAR.....	84
D- VAKIFLAR.....	91
1- Suruç Nahiyesinde Vakıflar.....	91
a) Şeyh Müslim Zaviyesi Vakfı.....	91
b) Nebi Aleyhisselâm Vakfı.....	94
c) Medine-i Münevvere Vakfı.....	95
SONUÇ.....	96
BİBLİYOGRAFYA.....	98
EKLER.....	101
İNDEKS.....	107

ÖNSÖZ

Dünya’da müstemlekecilik faaliyetlerinin başlaması ile birlikte; az gelişmiş ülkelerin siyasî, kültürel ve iktisadi tarihleri üzerinde yapılan çalışmalar müsteşrikler tarafından büyük bir hızla sürdürülmüştür. Bu çalışmaların, kısmen bilimsel, kısmen de yapanlarının milli siyasetleri doğrultusunda olduğu görülmektedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu ile ilgili araştırmalar, daha ziyade önceki yüzyıllarda yapılan seyahatlere dayanmaktadır. Bu bakımdan da bazen Güneydoğu Anadolu’nun tarihi geçmişini objektif olarak yansıtmaktan uzaktır.

Bütün bunların ışığında yaptığımız bu çalışmada Suruç nahiyesinin idari, iktisadi ve içtimai tarihini, 1520, 1536, 1552, 1572 ve 1584 yıllarında tertip edilmiş mufassal tahrir defterlerine dayanarak inceledik. Ayrıca yeri geldikçe icmal ve vakıf defterlerinden de yararlandık. Bu defterlerden elde ettiğimiz bilgileri mukayese yolu ile değerlendirmeye çalışarak Suruç nahiyesi dahilindeki iskan yerleri, nüfus durumu, nahiyedeki vakıf eserler, iktisadi gelişme üzerinde durduk. Bunun yanında, nahiyede dahilinde mevcut köylerde tesbit edebildiklerimizi harita üzerinde göstermeye çalıştık.

Araştırmanın kaynakları, İstanbul’daki Başbakanlık Osmanlı Arşivinden ve Ankara’daki Tapu Kadastro Kuyud-ı Kadim Arşivinden sağlanmıştır. Şeyh Müslim zaviyesi ile ilgili aile arşivinden sağlanan belgeler için 22. dönem Şanlıurfa Milletvekili sayın Mahmut Kaplan’a ve Prof. Dr. Mahmut Kaplan’a yardımları için teşekkür ederim.

Son olarak çalışmamla ilgili yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Alpay Bizbirlik’e teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Esra ÇAKIR

Manisa 2006

KISALTMALAR

b	: Bennak
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
CE	: Cevdet Evkaf
ç	: Çift
h	: Hane
İ.A.	: İslam Ansiklopedisi
A.E.T.	: Ali Emiri Tasnifi
k	: Köy
m	: Mücerred
MAD	: Maliyeden Müdevver Defter
mz.	: Mezra
n	: Nefer
TD	: Tapu Tahrir Defteri
TKGMKKA	: Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Kuyud-ı Kadim Arşivi
TTK	: Türk Tarih Kurumu
a.g.e.	: Adı geçen eser
bkz.	: Bakınız

KAYNAKLAR

TAHRİR DEFTERLERİ

Klasik devir Osmanlı tarihinin temel kaynakları arasında tahrir Defterleri başta gelmektedir. Osmanlıların tımar sistemini tatbik ettikleri bölgeler için tertip ettikleri bu defterler, belirtilen devrin sosyal ve iktisadi tarihini aydınlatmakta vazgeçilmez ehemmiyete haizdirler. Bu yüzden bu devre “Tahrir Defterleri Çağı” adı bile verilmiştir. Nitekim bugün hayli yekün tutmakta olan, bu maksatla gerçekleştirilmiş sancak ya da şehir monografilerinin ve daha pek çok araştırma ve incelemenin asıl malzemesini bu defterler teşkil etmektedir.

Tahrirler, devlete fetih veya ilhak suretiyle katılan bölgelerin sahip olduğu vergi kaynaklarını tespit ve bunların kurum ya da kişilere tevziini göstermek üzere yapılmakta ve şartlara göre değişen fasıllarla yenilenmektedir.

Suruç XVI. Yüzyıl’da Birecik sancağına bağlıydı. Sancağın beş mufassal defteri vardır. Suruç bu beş defterde de nahiye olarak geçmekteydi. 1520, 1536, 1552, 1572, 1584 yıllarına ait bu tahrir defterlerinin 1520’deki hariç hepsinin başında kanunnamesi mevcuttu. 1584 tarihli tahrir defteri Ankara’daki Tapu Kadastro Kuyud-ı Kadime arşivindedir. Diğerleri ise İstanbul’daki Başbakanlık Osmanlı arşivindedir.

MUFASSAL DEFTERLER

MAD 75 (926/1520): Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde maliyeden müdevver defterler arasında 75 numarada kayıtlı mufassal tahrir defteridir. Defter baş tarafından eksiktir. Defterin 49 b - 65 a varakları arası Suruç’la ilgilidir.

TD. 184 (943/1536): Başbakanlık Osmanlı Arşivi Tapu Tahrir defterleri tasnifinde bulunmaktadır. Defterin 81-124 sayfaları arası Suruç’la ilgilidir.

TD. 276 (959/1552): Başbakanlık Osmanlı Arşivi Tapu Tahrir defterleri tasnifinde bulunmaktadır. Defterin 116-174 sayfaları arası Suruç’la ilgilidir.

TD. 496 (978/1571-72): Başbakanlık Osmanlı Arşivi Tapu Tahrir defterleri tasnifinde bulunmaktadır. Defterin 136-239 sayfaları arası Suruç’la ilgilidir.

TD. 501 (978/1571-72): Başbakanlık Osmanlı Arşivi Tapu Tahrir defterleri tasnifinde bulunmaktadır. TD. 496'nın kopyasıdır. 126-229 sayfaları arası Suruç'la ilgilidir.

TKGMKKA. TD. 173 (992/1584): Ankara'daki Tapu kadastro Genel Müdürlüğü Kuyud-ı Kadime Arşivinde bulunmaktadır. Defterin 69 b - 121 b varakları arası Suruç'a aittir.

İCMAL DEFTERLER

TD. 998 (929/1523): Başbakanlık Osmanlı Arşivi 998 numarada kayıtlı olan defterde tarih belirten herhangi bir ibareye rastlanılmamıştır. TD. 998'in mufassal tahriri mevcut değildir.

TD. 378 (959/1552): Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde muhafaza edilmektedir. Ekrâd Kilis ve Birecik sancaklarının icmal defteridir. Defterde zeamet ve tımar kayıtları bulunmamaktadır. Çalışmamda 1552 yılına ait bilgiler bu tarihe ait mufassal defterden sağlandığı için 378 numaralı icmalden yararlanılmamıştır.

TKGMKKA. TD. 291 (991/1583): Ankara'daki Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Kuyud-ı Kadime Arşivinde muhafaza edilmektedir. Tamamı Birecik sancağına aittir. TD. 173 numaralı mufassal defterin icmalidir. Birecik ve Balis sancakbeyleri haslarının yanında, zeamet ve tımar sahipleri ve bunların tasarruf ettikleri gelir kalemleri, köy ve mezralar ve hisseleri kaydedilmiştir.

MAD. 7457 ve MAD. 4540: Başbakanlık Arşivinde bu iki defter Diyarbekir eyaletindeki evkâfın icmal muhasebesi mahiyetindeki her iki defterde de tarih kaydı bulunmamaktadır. Tahminen 16. asrın ikinci yarısına tarihlendirmek mümkündür. Her iki defterde de Suruç'taki Şeyh Müslim Zaviyesi hakkında bilgi vermektedir.

GİRİŞ

1-Coğrafi Yeri: Suruç ilçesi, Şanlıurfa ilinin 45 km. güneybatısında, 537 m. yükseklikte bir platoda yer almaktadır. Kuzeyinde Bozova ve doğusunda Akçakale ilçeleri, kuzeydoğusunda Şanlıurfa ili, güneyinde Suriye sınırı, batısında ise Birecik ilçesi bulunmaktadır. 2000 yılı genel nüfus sayımına göre köyleriyle beraber nüfusu 80845'tir. Batı, kuzey ve doğudan Güvercik, Cudi ve Devreş Dağları ile çevrilidir. Bu dağlar arasında bulunan ve 706 km²'lik düz bir araziye sahip olan Suruç, bugün önemli bir tarım merkezi durumundadır. Alüvyonlarla kaplı bir ovada yer aldığı için kalkerli bir yapıya sahip Suruç'un dışında, yüksek olmayan kıraç tepeler bulunmaktadır. İkliminin kuraklığı nedeniyle yaygın bitki örtüsünü stepler oluşturmaktadır. Ancak son yıllarda, Atatürk Barajı'nda su toplanmaya başlanmasıyla birlikte iklimin değişmeye başladığı dikkati çekmektedir.

İlçe, Ön Asya'yı Avrupa'ya bağlayan ticaret yolları üzerinde kurulmuş olması dolayısıyla kara ulaşımı bakımından önem arz eder. Eski adı ipekyolu olan ve bugün E-24 karayolu denilen transit yol, Suruç sınırları içerisinde geçmektedir. Ayrıca ilçe merkezine 10 km. uzaklıktaki Mürşitpınar Köyü'nde bulunan ve bölgeyi birbirine bağlayan demiryolu üzerindeki istasyon da Suruç'un bölge içerisindeki ticaret ve ulaşımdaki köprü vazifesini daha da pekiştirmiştir.

Antik çağda Oshroene ülkesi şehirleri arasında bulunan ve Batna, Seruğ veya Seruc olarak adlandırılan yerleşim, "İpek Şehri" olarak tanımlanmakta ve Hz. İbrahim ile ilişkili görülmektedir. Suruç'un, saraç (at eyeri esnafı) sözcüğünün çoğulu olduğu düşünülmektedir.¹

2-Suruç'un Osmanlı Hakimiyetine Kadar Olan Kısa Tarihçesi: M.Ö. 2. binde Huri-Mitanni topraklarına dahil olan Suruç, M.Ö. 11. yüzyılda bölgeye yeni gelen bir kavim olan Aramilerin kurduğu Bit-Adini Devleti'nin; M.Ö. 9.yüzyılda ise, Asurluların egemenliği altındadır. Daha sonra bölgeye sırasıyla Persler ve Selevkoslar

¹ Aynur Durukan, Mustafa Akpolat vd.; Birecik, Halfeti, Suruç, Bozova ilçeleri ve Rumkale'deki Taşınmaz Kültür Varlıkları; Ank. 1999; s. 271.

egemen olmuştur. Suruç özellikle Selevkoslar döneminde önemli bir şehirdir. Bu dönemde kurulan kentin adı «Anthemisa» dır. Hellenistik dönemin sonlarına doğru Suruç, Osrhone Krallığı'na bağlı bir merkezdir. Suruç çevresi, M.S. 2. yüzyılda ise Roma İmparatorluğu'nun Suriye eyaletine bağlanmıştır.²

Halife Ömer döneminde (634-644) başlatılan İslam futuhatı ile Suruç, 639 senesinde Ebu Ubeyde İyaz b. Ganem tarafından Bizans'tan alınmıştır. Bu tarihten sonra Suruç civarına Mudar Arablarının getirilip yerleştirildikleri bilinmektedir. Bu sebeple bölge Diyâr-ı Mudar olarak anılmıştır.³

Şehrin ehemmiyeti İslam hakimiyetini içine alan orta çağda da devam etmiştir. Suruç Orta Çağda İran bölgesini Akdeniz sahiline bağlayan Tebriz-Haleb kervan yolunun menzillerinden birisi olmuştur. Nasır-ı Hüsrev'in menzillerini zikrettiği Tebriz-Haleb yolu, muhakkak ki, asırlar boyunca kullanılmış bir ana-yol değildir. Sadece XI. Yüzyılda Anadolu'da meydana gelen siyasi durumun icabı olarak takib edilen bu yol nitekim müteakip asırlarda ana kervan yolu hüviyetini kaybetmiş ve ancak menziller arası mahalli ihtiyaca cevap veren bir ara yol şebekesi haline gelmiştir.⁴

Bölge Emeviler ve Abbasiler devirlerinde Bizans üzerine yapılan hareketlere üs vazifesi gördü. Suruç'ta Emevi hükümdarı Hişam b. Abdümelik (724-743) zamanında 600.000 Türkmen ve Arap'ın Suruç ovasında ikamet ettiğini Evliya Çelebi bildirmektedir.⁵ Harun Reşit devrine kadar Sugur ve Avâsım valileri tarafından idare edildi. Harun Reşit Rakka ve Suruç bölgesinde kanallar açtırarak ziraatin gelişmesini temin etti. Ancak Abbasilerin zayıflamasından sonra bölgeye Hamdanîler hakim oldu. XI. Yüzyılın başlarında ise bölge Bizans'ın eline geçmiştir (1032). Selçuklu Türkleri tarafından fethedilinceye kadar da hakimiyetlerinde kaldı.⁶

Bölgeye ilk Selçuklu akınları, 1056 yılında Arslan Yabgu'nun oğlu Kutalmış Bey tarafından düzenlendi. Bunu, 1059 yılında Horasan Sâlârı'nın akınları takip etti. Urfa kuşatıldı ise de alınamadı. Cemcem ve Yusuf adlı Selçuklu komutanları Horasan Sâlârı'nın emrinde 1062-1063 yıllarında Dicle'nin kaynakları ile Fırat arasındaki araziye zabtettiler. Kutalmış'ın 1064 yılında Alparslan'la saltanat mücadelesi sırasında ölümünden sonra oğlu Süleyman ve diğer evlad ve yakınları, devlet içinde hadise

² Durukan-Akpolat vd., a.g.e., s. 271; M. PLESSNER, İ.A. "Suruç" İstanbul 1965, c. XI, s. 67.

³ Diyâr-ı Mudar için bkz: İ.A., "Diyâr-ı Mudar", İst. 1945, c. III., s. 601; M. Plessner, aynı yer.

⁴ M. Kemal Özergin, Anadolu Selçukluları Çağında Anadolu Yolları; İstanbul Üniversitesi, Basılmamış Doktora Tezi. İstanbul 1959, s. 56-57.

⁵ Evliya Çelebi Seyahatnamesi Topkapı Sarayı Kütüphanesi Bağdat 305 numaralı yazmanın Transkripsiyonu, III. Kitap, İstanbul 1999, s.89-90.

⁶ Ali Yılmaz, 16. Yüzyılda Birecik Sancağı, İstanbul Üniversitesi, Doktora Tezi, İstanbul 1996, s. 11.

çıkarmalarına mani olmak ve Bizans üzerine gaza yapmalarını temin etmek için Urfa ile Birecik arasında yerleştirildiler. Alparslan Malazgirt Savaşı öncesi Halep üzerine yaptığı seferde Birecik civarından Fırat'ı geçti (19 Ocak 1071). Birecik'i karargah haline getiren Süleyman Şah, buradan hareketle 1076 yılında Antakya'yı kuşatarak yüklü miktarda haraç aldı. Suriye Selçuklu meliki Tutuş ile Süleyman Şah arasındaki sonucunun ölümü ile neticelenen savaş (Haziran 1086) sırasında Sultan Melikşah buraya gelmiş, bölgeyi doğrudan doğruya kendisine bağlamıştı.⁷

Melikşah'ın 1097'le Tutuşla yapılan savaşta ölümünden sonra meydana gelen iç karışıklıklar Latinlerin, 1098'den 1144'e kadar yarım asır Samsat ve Suruç'un da dahil olduğu Urfa Haçlı Kontluğu'na hakim olmalarıyla sonuçlanmıştır.⁸

Suruç'un Urfa Haçlı Kontluğu'nun egemenliği altına girdiği dönemde zengin ve kalabalık Müslüman ve hristiyan ahalinin yanısıra birçok tanınmış tacirin yaşadığı bir yer olduğu belirtilmektedir. Bu dönemde ilçenin adı kaynaklarda Sororgia olarak geçmektedir.⁹

Suruç 1144'de Musul hakimi İmadeddin Zengi tarafından Haçlılardan geri alınmıştır. Daha sonra Suruç da dahil olmak üzere Urfa ve çevresi Selahaddin Eyyubi'nin hakimiyetine girmişti (1182).

Sultan Alaeddin Keykubâd; Kemaleddin Kamyar kumandasındaki orduyu Urfa, Harran, Suruç, Rakka, Siverek (Süveyda) ve Amid şehirlerinin fethine memur etmiştir (1235). Suruç da bu sırada feth edildi. Fakat kısa bir süre sonra Suruç tekrar Eyyubi devletinin eline geçti. Hemen sonra da Suruç Harezmlilerin hakimiyeti altına girdi.¹⁰

Harizmliler Urfa, Harran, Suruç ve Re'sülayn bölgesini aralarında taksim ederek siyasi bir feodalizm kurmuş, bazen Moğol istilasından kaçan Türkmen beyleri ile birleşerek etraf ülkeleri yağmaları ile korku içinde bırakmışlardı.¹¹

Kösedağ savaşında (1243) Moğollara yenildikten sonra güçsüz duruma düşen Anadolu Selçuklularının bölgedeki nüfuzu da tamamiyle sona ermişti. Moğollar Suruç'un da dahil olduğu Urfa ve çevresini yağma ederler ve 1260'ta bölge Hulagu'ya teslim olmuştur. Moğollara direnen Suruç halkının tamamı öldürülmüştür. Suruç tahrib

⁷ A.g.e., s. 12.

⁸ Ahmet Nezih Turan, XVI. Asırda Ruha (Urfa) Sancağı, Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi, Ankara 1993, s. 18-19.

⁹ Durukan-Akpolat vd., s.271-272.

¹⁰ Osman Turan, Selçuklular Zamanında Türkiye Siyasi Tarihi, İstanbul 1971, s. 381-382; CLAUDE CAHEN, Osmanlılardan önce Anadolu, İst. 2002, s.86.

¹¹ Turan, a.g.e., s. 416.

edilmiştir.¹² Bu tarihler aynı zamanda Oğuzların Döğer boyuna mensup Türkmenlerin bölgeye yayılmaya başladıkları devreyi de ihtiva eder. 15. asrın başlarında Döğer Emirlerin'den Dımaşk Hoca'nın hakimiyeti altındaki yerler arasında Suruç'da bulunmaktadır.¹³

Bölgede Karakoyunlular ve ardından da Akkoyunluların tesiri olmuştur. Akkoyunlu beyi Kara Yülük Osman'ın kendisine ait şehirleri yağmalayarak Memlukkure sığınmasını bahane eden Karakoyunlu beyi Kara Yusuf Birecik'i kuşattı. Birecik'i ele geçiren Kara Yusuf, kendisine gösterilen şiddetli müdafaya kızıp şehri ve dolaylarını ordusuna yağmalattı. Akkoyunlu Uzun Hasan küçük yaşta iken Memlukkule tabi olarak Birecik naibliğinde bulundu. Akkoyunlular, yıkılışlarına kadar Urfa'yı ellerinde tuttularsa da, Birecik kalesini Memlukkulerin elinden almaya muvaffak olamadılar. 1467 yılı başlarında Osmanlılarla dostluğu ile tanınan Dulkadirli¹⁴ beyi Şahsuvar Bey, Birecik ve Rumkal'a gibi Memluklerin hudut şehirlerini ele geçirdi. Şahsuvar Bey'in Yeşbek kumandasındaki Memluk ordusuna yenilmesi üzerine Memlukkule tabi olarak Şahbudak Bey Dulkadirli tahtına oturtuldu (Haziran 1472). Ancak bu çatışmalar, Uzun Hasan'ın Dulkadirli toprakları üzerindeki iştahını kabarttı. 1472 yılı sonlarında Birecik'i muhasara etti. Osmanlıların da Uzun Hasan üzerine doğru geldiğini haber alan Kayıtbay, Yeşbek idaresinde bir Memluk ordusunu Birecik'e gönderdi. Akkoyunlu ordusu, geri püskürtülerek Fırat Akkoyunlularla Memluk arasında hudut olarak kaldı. Dulkadirli Beyi Alaüddevle'nin 1483 Temmuzunda Malatya şehrini kuşatması üzerine Memluk Sultanı Kayıtbay, Suriye valilerini Alaüddevle Bey'i cezalandırmak üzere gönderdi. Alaüddevle Bey, ilk gelen orduyu yendise de ikinci defa yola çıkan Memluk ordusuna karşı Sultan II. Bayezid'den yardım istedi. Yapılan savaşta Rumkal'a, Birecik ve Ayıntab'ın Memluk'lu naibleri esir edilerek padişaha gönderildi (23 Eylül 1484). Daha sonra Memluklerle de iyi münasebetler kurduğu görülen Alaüddevle Bey'in 1501 yılında asi Birecik naibi Arıkmaz'ın afvı için Memlukkule tabi bir hale geldiği görülmektedir. Bölge her ne kadar yoğun mücadelelere sahne olsa da Memlukkulerce muhafaza edilmiştir.¹⁵

3- Osmanlı Dönemi: Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi başlarında, Birecik Naibi Canverdi'nin Hoşgeldi ve Rüstem adlı Cündîleri de Osmanlı padişahına

¹² Osman Turan, Selçuklular Tarihi ve Türk-İslam Medeniyeti, Türk Kültürü, Ankara 1965, s. 372.

¹³ Ebu Bekr-i Tihrani, Kitab-ı Diyarbekriye, çev: Mürsel Öztürk, Ankara 2001, s.46.

¹⁴ Dulkadiroğulları için bkz: Refet Yinanç, Dulkadir Beyliği, Ankara TTK 1989.

¹⁵ Yılmaz, a.g.e., s.15.

sığındılar. 24 Ağustos 1516 günü yapılan Mercidabık Savaşı'nda Memlûk ordusu yenildi. Yavuz Selim savaşı müteakib Haleb'e girdi. Bu arada Birecik (Ağustos 1516) ve Rumkal'e başta olmak üzere Haleb'e tabi bütün kale ve şehirler, Osmanlı ülkesine katıldı.¹⁶

Suruç Osmanlı hakimiyetine geçtikten sonra, Birecik sancağının bir nahiyesi olarak Osmanlı yönetiminde kaldı. İlk tahriri 1520 yılında yapılmıştır.

Suruç, I. Ahmet döneminde sancak olmuştur. Ama bu kısa sürmüştür.¹⁷

Suruç sonraki dönemlerde Haleb eyaletine bağlı Urfa sancağının bir kazası olmuştur.¹⁸

1691 yılında, Türkiye'de ve Suriye'de, harap ve ahalisi tarafından terkedilmiş bulunan yerler hakkında resmi kayıtlara sahip bulunmaktadır. Suriye'de bu tahribatın geniş olması yeni aşiret kuvvetleri etrafında gruplanan ve yeniden teşekkül eden bedevi baskısı sebebi ileydi. Osmanlı hakimiyetinin ilk devirlerinden hükümet ile bir ahenk halinde yaşayan Fadl ve Mevalilerin kudretleri nüfus kesafetinden dolayı Arabistan'dan dışarı yayılan Şammar ve Aneze aşiretleri tarafından tahrip edilmişti. 17. asrın hemen yarısında Şammar aşiretinin Necid'den gelip Suriye çölüne hakim olmalarından 20 sene sonra Anezeler de harekete geçtiler. Anezeler, Şammarları diğer bazı bedevilerin yardımı ile Fırat'ın öte tarafına attılar. Harap ve terk edilmiş köyler, onların mücadelesinin izleridir. Suruç da bu yerlerden biri olmuştur.¹⁹

Katip Çelebi Urfa'nın nahiyeleri arasında zikrettiği Suruç'un akarsularının bahçe ve meyvasının bolluğu ile beraber harap bir yer oluşunu da kaydetmektedir.²⁰

Şemseddin Sami Suruç'tan şöyle bahseder: "Haleb vilayetinin Urfa sancağına bağlı bir kasabadır. Kaza 318 karyeden mürekkebe olub, yalnız 1533'ü Süryani ve Yakubi olmak üzere hristiyan ve kusuru Türk, kürd ve arapdan mürekkebe müslimdir. Arazisi pek münbit olub, Suruç ovası vaktiyle bir zahire anbarı hükmünde bulunmuş olduğu gibi, el yevm dahi hayli miktar hububat ihrac olunur. Meraları dahi çok olub

¹⁶ Yılmaz, a.g.e., s.14-15; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, c.II, Ankara 1964, s.286; Solakzade Tarihi (Ter. Vahid Çabuk). C.II, Ankara 1989, s. 56; Hoca Saadettin Tacü't Tevarih (Haz. İsmet Parmaksızoğlu), c.IV, Ankara 1992, s. 270; Bkz: Ayni Âli Kavanin-i Âl-i Osman Der Hülâsa-ı Mezâmin-i Deftir-i Divan [Hazırlayan Tayyib Gökbiğlin] Tıpkı Basım, İstanbul 1979.

¹⁷ Halep Beylerbeyisi Hacı Ali'nin uhdesine, Malatya Sancağının tevcihini rica ettiği Samsad Sancakbeyi Dervişe Malatya'nın zaman-ı karibde Karataş'a verilmesine binaen Suruç Sancağı tevcih edildiğini mübeyyin berad (A.Emiri, 456, I.Ahmet).

¹⁸ Salname-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye (1322), s. 604; Salname-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye (1292), s. 496; Salname-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye (1312-1317), s. 606; Salname-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye (1312), s. 596; Tuncer Baykara, Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş, Ankara 1988, s. 224.

¹⁹ Cengiz Orhonlu, Osmanlı İmparatorluğu'nda Aşiretlerin İskanı, İstanbul 1987, s.45-46.

²⁰ PLESSNER, a.g.m., s.67

koyun ve sair hayvanatı vardı. Atları da güzeldir. Ma'mulat-ı sınaiyyesi kilim, halı, seccade ve saireden ibarettir.”²¹

XIX. asrın ikinci yarısında, Sachau'a göre, Suruç bir köy idi, fakat burası aynı zamanda bir kaza merkezi idi. 1890'a doğru, Cuinet'e göre, kasabanın nüfusu 1500'den ibaretti. Kaza nüfusu ise, 20500 kadar olup bunun 19000'i Müslüman, 1500 kadarı da Süryanî ve Yakubi hristiyan idi.²² Fakat incelediğim dönemde (1520-1584) Suruç'ta gayr-ı Müslim nüfus yoktur.

Suruç Kasabası, Milli Mücadele sırasında, Urfa Sancağı'na bağlı ve üç nahiyesi olan bir ilçe merkezi idi. Mondros Mütarekesi'nden sonra, Anadolu'da başlayan işgallerle birlikte, bu ilçe de 24 Mart 1919'da İngilizlerce işgal edilmiş, İngiliz işgali 4 Kasım 1919 tarihine kadar sürmüştür. Bundan sonra, İngiliz-Fransız anlaşmasıyla, 4 Kasım 1919'da Suruç Fransızlar'a devredilmiş ve bu tarihte başlayan Fransız işgali, 27 Mayıs 1920'ye kadar devam etmiştir.²³

Suruç, 1923 yılında Urfa vilayetinin bir ilçesi olmuştur.²⁴

Cumhuriyetin ilk yıllarında Suruç çok sönük durumda idi.

²¹ Semsettin Sami, Kamusu'l Alam, Ank.1996, c.IV., s.2557-2558.

²² PLESSNER, a.g.m., s.67.

²³ İsmail Özçelik, Milli Mücadele'de Güney Cephesi Urfa, Kültür Bakanlığı, Ank. 1992, s. 311-312.

²⁴ Yurt Ansiklopedisi, İstanbul 1982-83-84, c. X., s.7388.

SURUÇ NAHİYESİNDEKİ CEMAATLER

Cemaatin Adı	1520			1536			1552			1572			1584		
	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.
Abran Şeyh Mendi Veled-i Nasır'an Taife-i Arban Benî Mısır	36	14	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Şems Reşâdî'an Taife-i Ekrad	17	2	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
İsmail'an Ekrad-ı Şems Reşâdî	14	2	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Ali Beg Veled-i Kara Huş	59	1	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Cellu Veled-i Gugu Tabi-i Dinâyî	14	1	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Şahab Veled-i Muhsin Tabi-i m.	28	4	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Mehmed Veled-i Musa Gürşenî Tabi-i Dinâyî ⁴⁶⁴	24	4	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Mendû Veled-i Şaho Tabi-i Ekrad-ı Dinâyî	53	2	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Kara Zineddin'an Kürdenî Dinâyî Tabi-i Kara Huş	24	8	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Şaman Veled-i Harun b. Celal Tabi-i Kürdün Dinâyî	25	7	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Ali Kethüda Veled-i Kücek Tabi-i Mezkur	29	7	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Cello Veled-i Seyfeddin Tabi-i Dinâyî-i Soranî	29	3	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
İskender Veled-i Kerim Kedhüda Tabi-i Ekrad-i Dünbeli	35	3	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		

⁴⁶⁴ Dinâyî Cemaati için bkz.: Cevdet Türkay, *Başbakanlık Arşiv Belgelerine Göre Osmanlı İmparatorluğu'nda Oymak, Aşiret ve Cemaatler*, İst. 1979, s. 329; Adnan Alpay, *Urfa'daki Aşiretler, Edessa*; İst. 1999, Say:5, s.38.

Cemaatin Adı	1520			1536			1552			1572			1584		
	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.
Nasır Kethüda Veled-i Hıdır Tabi-i Dünbeli	17	1	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Şefkat Bes'an Kürdân Berazi ⁴⁶⁵	62	2	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Ramazan Kethüda Veled-i Bahaeddin Tabi-i Şefkat Beg	71	-	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Musa Veled-i Hasan Tabi-i Şefkat Beg	33	-	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Şeyh Celâl Veled-i Mehmed Tabi-i Abbasilerdir.	23	-	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Halil Veled-i Musa Tabi-i Şefkat Beg	22	-	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
İskender Kethüda Veled-i Deyro	40	-	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Mevlana Yakub b. Halil Tabi-i Şefkat Beg	82	-	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Ömer Veled-i Hacı Hüseyin Tabi-i m.	55	1	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Arap Musa Tabi-i Şefkat Beg	76	-	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Yusuf Veled-i Hasan Tabi-i Şefkat Beg	99	3	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Dünbeli Tabi-i Halil Kethüda Veled-i Hıdır	42	5	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Ali Kethüda Veled-i Mehmed Tabi-i Dünbeli Tabi-i Halil	3	-	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Mendu Miran Tabi-i Dinâyî	4	1	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		

⁴⁶⁵ Berazi Cemaati için bkz.: Türkay, *a.g.e.*, s. 60, 261.

Cemaatin Adı	1520			1536			1552			1572			1584		
	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.
Üstad Hasan Veled-i Yusuf Tekinci Tabi-i Dinâyî	8	1	-	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Kasım Kethüda	Belirtilmemiş			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Ceyr Kethüda	Belirtilmemiş			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Şeyh	Belirtilmemiş			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Havud Tabi-i m.	Belirtilmemiş			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Hamdan	Belirtilmemiş			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Musa Kethüda	Belirtilmemiş			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Musa b. İsmail'an Ekrad	Adı Geçmiyor			21	3	13									
Şeyhan-ı Abbasiyan ⁴⁶⁶	Adı Geçmiyor			Belirtilmemiş			Belirtilmemiş			Belirtilmemiş			Belirtilmemiş		
Abbas Kethüda	Belirtilmemiş			Belirtilmemiş			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Ekrad-ı Bican ⁴⁶⁷ Tabi-i Berazi	Adı Geçmiyor			82	-	74	109	9	109	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Mahmut Kethüda	Adı Geçmiyor			Belirtilmemiş			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Behlül Kethüda	Belirtilmemiş			84	9	61	137	10	137	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Ömer Kethüda'an Taife-i Berazi	Belirtilmemiş			59	6	42	87	12	87	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Molla Yakup Kethüda	Adı Geçmiyor			113	6	96	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Musa b. Halil	Adı Geçmiyor			69	11	56	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Yakub b. Davud Ekrad-ı Berazi	Adı Geçmiyor			11	3	6	71	2	71	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Akraba-i Şefkat Beg	Adı Geçmiyor			Belirtilmemiş			Belirtilmemiş			Belirtilmemiş			Belirtilmemiş		
Mevlana Yakub'an Ekrad-ı Berazi	Belirtilmemiş			Adı Geçmiyor			258	67	258	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
İbrahim Kethüda'an Ekrad-ı Berazi	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			142	5	142	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Karu Kethüda'an Ekrad-ı Berazi	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			65	4	65	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor		
Dedevadi Tabi-i Bayram Kethüda Veled-i Hasan	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			234	98	104	234	98	104

⁴⁶⁶ Berazi Cemaati için bkz.: Türkay, *a.g.e.*, s. 60, 261.

⁴⁶⁷ *Urfa Hakkında*, İstanbul 1927, s.97.

Cemaatin Adı	1520			1536			1552			1572			1584		
	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.	Hane	Müc.	B.
Şeddadi ⁴⁶⁸ Tabi-i Seydi Ahmed Kethüda	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			254	140	125	254	140	125
Şeddadi Mezbur Tabi-i Hacı Bekir b. Kara	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			36	8	20	36	8	20
Didan ⁴⁶⁹ Tabi-i İbrahim Kethüda b. Behlül	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			253	98	101	253	98	101
Gıganlu Tabi-i İbrahim Kethüda b. Behlül	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			94	42	45	94	42	45
Bucan Tabi-i Mir Ahmed Kethüda b. Bilal	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			143	60	45	143	60	45
Bicab Tabi-i İbrahim Kethüda b. Mehmed	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			212	83	128	212	83	128
Beş Altı ⁴⁷⁰ Tabi-i Ömer Kethüda b. Hacu	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			107	33	52	107	33	52
Alaeddinlü ⁴⁷¹ Tabi-i Berazi	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			85	11	43	85	11	43
Dodan ⁴⁷² Tabi-i Seydi Ahmed b. Amed	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			35	18	5	53	18	5
Âl-i Beni Mehmed	Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			Adı Geçmiyor			7	6	7	7	6	7
TOPLAM	1024	74	-	439	38	348	869	109	869	1460	597	675	1478	597	675

⁴⁶⁸ Şeddadi Cemaati için bkz.: Türkay, *a.g.e.*, s. 38; Alpay, *a.g.m.*, s.38; *Urfa Hakkında*, s. 97.

⁴⁶⁹ Didan Cemaati için bkz.: Türkay, *a.g.e.*, s.27; Alpay, *a.g.m.*, s.38; *Urfa Hakkında*, s. 97.

⁴⁷⁰ Beş Altı, Pıcanlı grubuna mensuptur. Aslen Türk'tür. *Urfa Hakkında*, s. 97; Alpay, *a.g.m.*, s. 38.

⁴⁷¹ Alaeddinlü Cemaati Yörukan taifesindedir. Kendilerinin Konya'dan geldiklerini ve Selçuklulardan olduklarını iddia etmektedirler. *Urfa Hakkında*, s.96; Alpay, *a.g.m.*, s.38; Türkay, *a.g.e.*, s.23, 200.

⁴⁷² Dodan Cemaati için bkz.: Türkay, *a.g.e.*, s.27, 333.

I.BÖLÜM

KIR İSKÂN MERKEZLERİ VE NÜFUS YAPISI

A- KIR İSKÂN MERKEZLERİ

1- Köyler

16.yüzyılda Suruç nahiyesinde şehir ve nefis ölçüsünde yerleşim yeri yoktu. Bunun yerine köy ve mezra türünden kırsal yerleşme modellerinin olduğu görülmekte idi. Yerleşim yerlerinin bu özelliği bölgenin yerleşim coğrafyası açısından pek gelişmiş bir geçmişe sahip olmadığı fikrini doğursa da bilinen tarihsel gerçekler bu kanaatin tam tersi bilgileri içerir. Suruç bölgesi, M.Ö. iki bininci yıllardan itibaren yerleşime sahne olmuş bir yerdı. Ancak 13.yüzyılın ilk yarısında Moğolların askeri hareketlerine sahne olan bölge şiddetli tahribata uğramış ve iskan ünitelerinin toparlanması, Osmanlı hakimiyeti sonrasına kadar sürmüştür.

Suruç'un ilk tahriri olan 1520 tarihli defterde sadece 6 köye sahip olduğu görülür. Şeyh Müslim ve Susıyan köylerinin nüfus kaydı varken, Tel Musa Çardak, Zergil ve Meşhed köylerinin nüfus kaydı yoktur.¹ Suruç'ta 1536 tahririnde 66; 1552 tahririnde 79; 1572 tahririnde 176; 1584 tahririnde 184 köyü bulunmakta idi.²

Bu köyler içerisinde Şeyh Müslim köyü veya Zaviye-i Şeyh Müslim köyü dikkat çekmektedir. Suruç'un en büyük ve en eski köylerinden biridir. Köy, adını taşıdığı Şeyh Müslim Zaviyesinin etrafında kurulmuştur.

Suruç'ta mezarların sayısı da oldukça çoktur. 1520 tahririnde 84; 1536'da 159; 1552'de 152; 1572'de 153 ve 1584'de 140 mezra bulunmaktadır.

1520 tahririnde mezra olan 19 yer 1536 tahririnde köy olmuştur. 1536 tahririnde mezra olan 25 yer 1552 tahririnde köy olmuştur. 1552 tahririnde mezra olan 66 yer 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy olmuştur. Suruç'un yıllar içerisinde yerleşim yerlerinde

¹ Bunun sebebi bölgede hali hazırda iskan oranının düşük olmasıdır. Geniş bilgi için bkz: Nüfus kısmı.

² Karşılaştırmak için bkz: A.Yılmaz, a.g.e., s. 83.

bir artış olduğu buna paralel olarak nüfus oranında da bir artışın meydana geldiğini söylemek mümkündür.

ŞEYH MÜSLİM³: 1520'de 75 h., 4 m., 79 n.; 1536'da 27 h., 2 m., 29 n.; 1552'de 63 n., 50 h., 17 m., 2 b., 29 ç.; 1572'de 80 n., 53 h., 23 m., 39 ç., 28 b., 2 imam ve hatibi; 1584'de 87 n., 67 h., 20 m., 34 ç., 40 b., 2 imam ve hatibi mevcuttu.

Hasılı 1520'de 16143; 1536'da, 4800; 1552'de 4379; 1572'de 8056; 1584'de 8056 akçe idi.

Bugün bu isimde bir köy mevcut değildir. Yalnız köye adını veren Şeyh Müslim zaviyesi Suruç ilçesinde Ziyaret Köyü sınırları içerisindedir.⁴ Köy Büyük Ziyaret ve Küçük Ziyaret adlı iki muhtarlıktır.

ŞAMAN⁵: 1536'da 27 n., 22 h., 5 m.; 1552'de 34 n., 18 h., 5 m., 17 ç., 18 b.; 1572'de 20 n., 11 h., 9 m., 11 ç., 2 b.; 1584'de 20 n., 13 h., 7 m., 13 ç., 4 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 6588; 1552'de 11264; 1572'de 8728; 1584'de 8728 akçe idi.

Bugünkü ismi Özgören⁶ olup, Suruç'un batısında bir köydür.

MAKDELE⁷: 1536'da 10 n., 10 h.; 1552'de 12 n., 12 h., 7 ç., 5 b.; 1572'de 20 n., 14 h., 6 m., 12 ç., 7 b.; 1584'de 20 n., 14 h., 6 m., 12 ç., 7 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 2810; 1552'de 3108; 1572'de 5600; 1584'de 5600 akçe idi.

Bugünkü ismi Oymaklı⁸ olup, Suruç'un batısında bir köydür.

ŞAHİN⁹: 1536'da 4 n., 4 h.; 1552'de 7 n., 6 h., 1 m., 5 ç., 1 b.; 1572'de 18 n., 11 h., 7 m., 5 ç., 3 b.; 1584'de 18 n., 11 h., 7 m., 11 ç., 3 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 5410; 1552'de 3529; 1572'de 5573; 1584'de 5573 akçe idi.

³ BOA. MAD. 75, vr. 50 a - 50 b; BOA. TD. 184, s.81; BOA. TD. 276, s.127-128; BOA. TD. 496, S.157-158; BOA. TD. 501, s.147; TKGMKKA. TD. 173, vr. 80 a - 80 b.

⁴ Aynur Durukan - Mustafa Akpolat vd., *Birecik, Halfeti, Suruç, Bozova ilçeleri ile Rumkale'deki Taşınmaz Kültür Varlıkları*, Ankara 1999, s. 283.

⁵ BOA. TD. 184, s.81-82; BOA. TD. 276, s. 120; BOA. TD. 496, s. 160-161; BOA. TD. 501, s. 150; TKGMKKA. TD. 173, vr. 81 b.

⁶ *Birecik-Suruç Türkiye Kültür Envanteri Pilot Bölge Çalışmaları*, İst. 2003, s. 28; *Türkiye Mülki İdare Bölgeleri ve Bunlara Bağlı Köyler Belediyeler*, Ank. 1975, s. 871.

⁷ BOA. TD. 184, s.82; BOA. TD. 276, s.117; BOA. TD. 496, s.163; BOA. TD. 501, s.153; TKGMKKA. TD. 173, vr. 82 b.

⁸ *Birecik - Suruç*, s.30.

⁹ BOA. TD. 184, s. 83; BOA. TD. 276, s. 116; BOA. TD.496, s.164; BOA. TD. 501, s.154; TKGMKKA. TD. 173, vr. 83a.

ZAHVAN¹⁰: 1536'da 12 n., 12 h., 1 m.; 1552'de 14 n., 11 h., 3 m., 8 ç., 3 b.; 1572'de 22 n., 17 h., 4 m., 8 ç., 13 b., 1 imam; 1584'de 22 n., 17 h., 4 m., 8 ç., 13 b., 1 imamı mevcuttu.

Hasılı 1536'da 6049; 1552'de 6864; 1572'de 8425; 1584'de 8425 akçe idi.

Bugünkü ismi Alanyurt¹¹ olup, Suruç'un güneyinde bir köydür.

SÜVEYDİ¹²: 1536'da 5 h. ve 3 ç.'i vardı. Hasılı 2984 akçe idi. 1520'de mezra olup hasılı 550 akçe idi.

Bugünkü ismi Karaca¹³ olup, Suruç'un güneyinde bir köydür.

RUMEYİNİ¹⁴: 1536'da 2 h.; 1552'de 4 n., 4 h., 1 ç., 3 b.; 1572'de 41 n., 23 h., 18 m., 10 ç., 14 b.; 1584'de 41 n., 29 h., 12 m., 12 ç., 18 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 4530; 1552'de 1321; 1572'de 4741; 1584'de 4741 akçe idi.

MUKAVVEŞ¹⁵: 1536'da 6 h., 4 ç.'i olup halkı ekrad ve müslümandı. 1552'de 25 h., 26 n., 1 m., 6 ç., 19 b.; 1572'de 9 h., 12 n., 3 m., 6 ç., 5 b.; 1584'de 12 n., 9 h., 3 m., 6 ç., 5 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 4560; 1552'de 4594; 1572'de 5248; 1584'de 5248 akçe idi.

Bugünkü ismi Yalpi¹⁶ olup, Suruç'un kuzeyinde bir köydür.

TEL BALGAN¹⁷: 1536'da 2 h., 2 ç.'i olup halkı ekrad ve müslümandı. 1552'de 12 h., 14 n., 2 m., 8 ç., 4 b.; 1572'de 17 h., 22 n., 5 m., 9 ç., 11 b.; 1584'de 18 h., 24 n., 6 m., 8 ç., 12 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 3780; 1552'de 3420; 1572'de 5092; 1584'de 5092 akçe idi.

¹⁰ BOA. TD. 184, s. 83; BOA. TD. 276, s. 125; BOA. TD. 496, s. 162; BOA. TD. 501, s. 152; TKGMKKA. TD. 173, vr.82 a.

¹¹ *Birecik- Suruç*, s.27.

¹² BOA. MAD. 75, vr. 65 a; BOA. TD. 184, s.83-84.

¹³ *Birecik - Suruç*, s. 27; *Türkiye Mülkî İdare*, s.871.

¹⁴ BOA. TD. 184, s. 84; BOA. TD. 276, s. 129; BOA. TD. 496, s.150-151; BOA. TD. 501, s. 140; TKGMKKA. TD. 173, vr. 76 b - 77 a.

¹⁵ BOA. TD. 184, s. 84; BOA. TD. 276, s. 126; BOA. TD. 496, s. 151-152; BOA. TD. 501, s. 141-142; TKGMKKA. TD. 173, vr. 76 a - 77 b.

¹⁶ *Birecik - Suruç*, s. 30.

¹⁷ BOA. TD. 184, s.85; BOA. TD. 276, s.128-129; BOA. TD. 496, s. 152-153; BOA. TD. 501, s. 142-143; TKGMKKA. TD. 173, vr. 77 b - 78 a.

PINARBAŞI¹⁸: 1536'da 7 h., 8 ç.'i olup halkı ekrad ve müslümandı. 1552'de mezra olmuştur. 1572 ve 1584'de tekrar köy olmuştur. 1572'de 6 n., 3 h., 3 m., 3 ç.; 1584'de 6 n., 6 h., 3 ç., 3 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 4420; 1552'de 1200; 1572'de 1288; 1584'de 1288 akçe idi.

Günümüzde Pınarbaşı¹⁹ Suruç'un kuzeyinde bir mezradır.

MENDÜZARİK²⁰: 1536'da 7 h., 3 m., 8 ç.'i olup halkı ekrad ve müslümandı. 1552'de 13 n., 12 h., 3 m., 5 b., 7 ç.; 1572'de 24 n., 14 h., 10 m., 6 b., 10 ç.; 1584'de 30 n., 20 h., 10 m., 9 ç., 12 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 3920; 1552'de 3031; 1572'de 5057; 1584'de 5057 akçe idi.

MAZI CÂRİK²¹(?): 1536'da 15 h., 2 m.; 1552'de 7 n., 5 h., 2 m., 1 b., 3 ç.; 1572'de 8 n., 9 ç.; 1584'de 4 n., 4 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 6439; 1552'de 3034; 1572'de 4290; 1584'de 4290 akçe idi.

TAHUNİK²²: 1536'da 7 h., 7 m.'i olup halkı ekrad ve müslümandı. 1552'de 11 n., 8 h., 3 m., 6 ç., 2 b.; 1572'de 20 n., 15 h., 5 m., 6 ç., 10 b.; 1584'de 20 n., 15 h., 5 m., 6 ç., 10 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 4050; 1552'de 4452; 1572'de 5840; 1584'de 5840 akçe idi.

SASİ²³: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 10 h., 1 m., 9 ç.'i olup halkı ekrad ve müslümandı. 1552'de 6 n., 5 h., 1 m., 4 ç., 1 b.; 1572'de 16 n., 10 h., 6 m., 6 ç., 5 b.; 1584'de 16 n., 12 h., 4 m., 5 ç., 8 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 4520; 1552'de 2364; 1572'de 3701; 1584'de 3701 akçe idi.

Bugünkü ismi Yolboyu²⁴ olup, Suruç'un kuzeyinde bir mezradır.

¹⁸ BOA. TD. 184, s. 85; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 144; BOA. TD. 501, s. 134; TKGMKKA. TD. 173, vr. 73 b.

¹⁹ *Birecik - Suruç*, s.30.

²⁰ BOA. TD. 184, s. 85-86; BOA. TD. 276, s.121; BOA. TD. 496, s. 145; BOA. TD. 501, s.135; TKGMKKA. TD. 173, vr. 74 a.

²¹ BOA. TD. 184, s. 86; BOA. TD. 276, s. 123; BOA. TD. 496, s. 145; BOA. TD. 501, s. 135; TKGMKKA. TD.173, vr. 74 a.

²² BOA. TD. 184, s.86; BOA. TD. 276, s. 123; BOA. TD. 496, s. 142; BOA. TD. 501, s. 132; TKGMKKA. TD. 173, vr. 72 b.

²³ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 87; BOA. TD. 276, s. 130; BOA. TD. 496, s. 143; BOA. TD. 501, s.133; TKGMKKA. TD. 173, vr. 73 a.

²⁴ *Birecik - Suruç*, s.30.

HARBETÜ'N - NASARA²⁵: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 9 h., 1 m., 8 ç.'i olup halkı ekrad ve müslümandı. 1552'de 16 n., 16 h., 7 ç., 8 b.; 1572'de 18 n., 12 h., 6 m., 10 ç., 4 b.; 1584'de 18 n., 12 h., 6 m., 10 ç., 4 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 4330; 1552'de 2826; 1572'de 4564; 1584'de 4564 akçe idi.

ŞUMAN²⁶: 1536'da 7 h., 3 m., 7 ç.'i olup halkı ekrad ve müslümandır. 1552'de 16 n., 16 h., 7 ç., 8 b.; 1572'de 18 n., 12 h., 6 m., 10 ç., 4 b.; 1584'de 18 n., 12 h., 6 m., 10 ç., 4 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 4330; 1552'de 2826; 1572'de 4564; 1584'de 4564 akçe idi.

KEPERLİ²⁷: 1536'da 3 h., 3 m., 4 ç.'i olup halkı ekrad ve müslümandı. 1552'de 19 n., 14 h., 5 m., 4 b., 10 ç.; 1572'de 10 n., 7 h., 3 m., 1 b., 7 ç.; 1584'de 10 n., 7 h., 3 m., 1 b., 7 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 2560; 1552'de 3292; 1572'de 4030; 1584'de 4030 akçe idi. 1536'da Keperli isminde iki köy vardır.

Günümüzde Aşağı Keberli ve Yukarı Keberli²⁸ isminde iki köy mevcuttur. Bunlar Suruç'un kuzeyinde yer almaktadır.

CESSAS HAMDAN (MAKKARA CESSAS)²⁹: 1536'da 2 h., 2 n., 2 ç.'i mevcuttu. 1552, 1572 ve 1584'de mezra olmuştur.

Hasılı 1536'da 1000; 1552'de 700; 1572'de 1000; 1584'de 1000 akçe idi.

PEYAMLUCA³⁰: 1536'da 17 h., 22 n., 5 m., 13 ç.'i olup halkı ekrad ve müslümandı. 1552, 1572 ve 1584'de mezra olmuştur.

Hasılı 1536'da 4570; 1552'de 2150; 1572'de 2500; 1584'de 2500 akçe idi.

²⁵ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 87; BOA. TD. 276, s. 130-131; BOA. TD. 496, s. 142-143; BOA. TD. 501, s. 132-133; TKGMKKA. TD. 173, vr. 72 b - 73 a.

²⁶ BOA. TD. 184, s.87-88; BOA. TD. 276, s. 123-124; BOA. TD. 496, s.139-140; BOA. TD. 501, s.129-130; TKGMKKA. TD. 173, vr. 71 b.

²⁷ BOA. TD. 184, s. 88; BOA. TD. 276, s. 131; BOA. TD. 496, s. 139; BOA. TD. 501, s. 129; TKGMKKA. TD. 173, vr. 71 a.

²⁸ *Urfa İl Yıllığı*, s.86.

²⁹ BOA. TD. 184, s. 88; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 137; BOA. TD. 501, s. 127; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 a.

³⁰ BOA. TD. 184, s. 89; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 137; BOA. TD. 501, s. 127; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 a.

İMİR HAN³¹: 1536'da 3 h., 1 m., 2 ç.'i olup halkı Türkmen ve müslümandı. 1552'de 11 n., 7 ç., 1572'de 20 n., 11 h., 8 m., 4 b., 9 ç., 1 imam; 1584'de 24 n., 15 h., 5 m., 12 ç., 4 b., 1 imamı mevcuttu.

Hasılı 1536'da 2480; 1552'de 2200; 1572'de 5661; 1584'de 5661 akçe idi. Bugünkü ismi Yağışlı³² olup, Suruç'un batısında bir köydür.

MATRABAS³³: 1536'da 4 h., 4 n., 5 ç.'i olup halkı Türkmen olup, 1552'de küçülerek nüfus kaydederek mezra olmuştur. 1572 ve 1584'de tekrar köy haline gelmiştir. 1572'de 9 n., 6 h., 1 m., 3 b., 1584'de 13 n., 11 h., 2 m., 7 ç., 5 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 2475; 1552'de 500; 1572'de 1408; 1584'de 1408 akçe idi.

TABAN³⁴: 1536'da 4 h., 4 n., 5 ç.; 1552'de 10 n., 7 h., 3 m., 2 b., 5 ç.; 1572'de 12 n., 8 h., 4 m., 9 ç., 2 b.; 1584'de 12 n., 11 h., 1 m., 9 ç., 2 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 5200; 1552'de 2552; 1572'de 4064; 1584'de 4064 akçe idi. Günümüzde Suruç'un kuzeybatısında aşağı Taban ve yukarı Taban isminde iki mezra mevcuttur.

KARA KAŞLU (KARAAĞAÇ)³⁵: 1536'da 9 h., 10 n., 1 m., 7 ç., 3 b.; 1552'de 6 n., 6 h., 4 ç., 2 b.; 1572'de 8 n., 6 h., 6 ç., 2 m.; 1584'de 9 n., 8 h., 1 m., 4 b., 3 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 3522; 1552'de 3424; 1572'de 4212; 1584'de 4212 akçe idi.

AĞCA KOYUNLU (KOYUNLU VİRANI)³⁶: 1536'da 4 h., 5 n., 1 m., 5 ç.; 1552'de 3 n., 2 h., 1 m., 2 ç.'i vardı. 1572 ve 1584'de kaydı yoktur.

Hasılı 1536'da 3786; 1552'de 959 akçe idi.

³¹ BOA. TD. 184, s. 89; BOA. TD. 276, s. 120-121; BOA. TD. 496, s. 137-138; BOA. TD. 501, s. 127-128; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 a - 70 b; Köyün ismi 1536 ve 1552'de İmir Han; 1572 ve 1584'de Emir Han olarak yazılmıştır.

³² *Birecik - Suruç*, s. 29.

³³ BOA. TD. 184, s. 89-90; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 136; BOA. TD. 501, s. 126; TKGMKKA. TD. 173, vr. 69 b.

³⁴ BOA. TD. 184, s. 90; BOA. TD. 276, s. 131-132; BOA. TD. 496, s. 138; BOA. TD. 501, s. 128; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 b.

³⁵ BOA. TD. 184, s. 90; BOA. TD. 276, s. 132; BOA. TD. 496, s. 138; BOA. TD. 501, s. 128; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 b.

³⁶ BOA. TD. 184, s. 91; BOA. TD. 276, s. 132.

TAŞLU ÖYÜK³⁷: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 5 h., 5 n.'i olup halkı Türkmen ve müslümandır. 1552'de 5 n., 5 ç.; 1572'de 7 n., 11 ç.; 1584'de 7 n., 11 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 3760; 1552'de 2930; 1572'de 5260; 1584'de 5260 akçe idi. Bugün Taşlıhöyük isminde Suruç'un batısında bir mezra bulunmaktadır.

DEVRIŞİYE³⁸: 1520'de mezra idi. 1536'da köy haline gelmiştir. 1536'da 10 h., 2 m., 12 n.'i olup halkı Türkmen ve müslümandı. 1552'de köy tekrar mezra olmuştur. 1572 ve 1584 tahrirlerin köy haline gelmiştir. 1572'de 10 n., 5 h., 5 m., 2 ç., 3 b.; 1584'de 10 n., 5 h., 5 m., 2 ç., 3 b.'i vardı.

Hasılı 1536'da 4500; 1552'de 800; 1572'de 1461; 1584'de 1464 akçe idi.

BOSTANCIK³⁹: 1520'de mezra idi. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 6 h., 6 n., 6 ç.'i olup halkı Türkmen ve müslümandı. 1552'de 11 n., 8 h., 2 m., 6 ç., 2 b.; 1572'de 11 n., 8 h., 7 ç., 4 b., 3 m.; 1584'de 15 n., 11 h., 8 ç., 7 b., 4 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1520'de 1500; 1536'da 4240; 1552'de 2200, 1572'de 2700; 1584'de 2710 akçe idi. Günümüzde Suruç'un kuzeyinde Yukarı Bostancık isminde bir köy mevcuttur.⁴⁰

CESSÂS⁴¹: 1520'de mezra idi. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 8 h., 11 n., 3 m., 8 ç., 1 b.; 1552'de 11 n., 10 h., 1 m., 6 ç., 4 b.; 1572'de 16 n., 12 h., 4 m., 13 ç., 4 b.; 1584'de 15 h., 20 n., 15 ç., 3 b., 5 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1520'de 1500; 1536'da 6970; 1552'de 3000; 1572'de 3756; 1584'de 4256 akçe idi.

³⁷ BOA. MAD. 75, vr. 64 a; BOA. TD. 184, s. 91; BOA. TD. 276, s. 121; BOA. TD. 496, s. 172-173; BOA. TD. 501, s. 162-163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 a - 87 b.

³⁸ BOA. MAD. 75, vr. 63 a; BOA. TD. 184, s. 91-92; BOA. TD. 276, s. 154; BOA. TD. 496, s. 140; BOA. TD. 501, s. 130; TKGMKKA. TD. 173, vr. 71 b. Köyün ismi 1520'de Devreşe (Arkuş), 1536'da Devrişiyeye, 1552'de Devrişiyeye, 1572'de Dervişe (Arkuş), 1584'de Dervişe (Arkuş) olarak geçmektedir.

³⁹ BOA. MAD. 75, vr. 62 b; BOA. TD. 184, s. 92; BOA. TD. 276, s. 155; BOA. TD. 496, s. 204; TKGMKKA. TD. 173, vr. 103 b; BOA. TD. 501, s....

⁴⁰ *Urfa 1973 İl Yıllığı*, s.86.

⁴¹ BOA. MAD. 75, vr. 62 b; BOA. TD. 184, s. 92; BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 208; TKGMKKA. TD. 173, vr. 105 b; BOA. TD. 501, s. 198.

CEYŞ KARA⁴²: 1520'de mezra idi. 1536'da köy haline gelmiştir. 1536'da 2 h., 2 n., 1 ç., 1 b.'i mevcut idi. Köy 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir.

Hasılı 1520'de 1000; 1536'da 2102; 1572'de 800; 1584'de 800 akçe idi.

HÜSEYİN⁴³: 1536'da 3 h., 3 n.'i mevcut idi. 1552'de mezra olmuştur. Daha sonraki kayıtlarda yer almamaktadır.

Hasılı 1536'da 550; 1552'de 350 akçe idi.

KARA MEZRA⁴⁴: 1536'da 4 h., 5 n., 1 m., 4 ç.'i olup halkı Türkmen ve müslümandı. Köy; 1552, 1572 ve 1584'de mezra olarak kaydedilmiştir.

Hasılı 1536'da 3080; 1552'de 1800; 1572'de 500; 1584'de 500 akçe idi.

HAZİNİ-İ NASARA⁴⁵: 1536'da 9 h., 9 n., 6 ç.'i olup halkı Türkmen ve müslümandır. Hasılı 5340 akçe idi.

Daha sonraki kayıtlarda yer almamaktadır.

YALNUZ TAM⁴⁶: 1536'da 2 h., 2 n., 2 ç.'i mevcuttu. 1552'de mezra olmuştur. 1572'de 7 n., 7 ç.; 1584'de 6 n., 5 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 880; 1572'de 2800; 1584'de 2800 akçe idi.

Bugün Yalnızdam⁴⁷ isminde, Suruç'un doğusunda bir mezra bulunmaktadır.

KÜÇÜKECEĞİ (GÜLLÜCE)⁴⁸: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 13 h., 14 n., 1 m.; 1552'de 10 n., 9 h., 1 m., 6 ç., 4 b.; 1572'de 5 n., 3 ç.; 1584'de 9 n., 5 ç.'i mevcuttu. Hasılı 1520'de 900; 1536'da 8054; 1552'de 5224; 1572'de 1430; 1584'de 1430 akçe idi.

⁴² BOA. MAD. 75, vr. 63 a; BOA. TD. 184, s. 93; BOA. TD. 496, s. 138; BOA. TD. 501, s. 128; TKGMKKA. TD. 173, s. 70 b; BOA. TD. 276, s. 136.

⁴³ BOA. TD. 184, s. 93; BOA. TD. 276, s. 137.

⁴⁴ BOA. TD. 184, s. 93; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 174; BOA. TD. 501, s. 164; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

⁴⁵ BOA. TD. 184, s. 94.

⁴⁶ BOA. TD. 184, s. 94; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 156; BOA. TD. 501, s. 146; TKGMKKA. TD. 173, vr. 89 a.

⁴⁷ *Birecik - Suruç*, s. 30.

⁴⁸ BOA. MAD. 75, vr. 63 a; BOA. TD. 184, s. 94-95; BOA. TD. 276, s. 122; BOA. TD. 496, s. 156; BOA. TD. 501, s. 146; TKGMKKA. TD. 173, vr. 89 a; Köyün ismi 1520, 1536, 1552'de Küçükeceği; 1572 ve 1584'de Küçükeceği (Güllüce) olarak geçmektedir.

KÜÇÜK MEŞHED⁴⁹: 1536'da 11 h., 11 n., 9 ç., 3 b.; 1552'de 10 n., 9 h., 1 m., 5 ç., 4 b.; 1572'de 12 n., 8 h., 4 m., 5 ç., 3 b.; 1584'de 12 n., 8 h., 4 m., 5 ç., 3 b.'ı mevcuttu.

Hasılı 1536'da 5846; 1552'de 3679; 1572'de 5275; 1584'de 5275 akçe idi.

HALİLİ⁵⁰: 1536'da 2 h., 2 n., 2 ç.'i mevcuttu. Hasılı 1536'da 3880 akçe idi. 1536'da iki tane Halilî isminde köy vardır. Sonraki kayıtlarda bu köy bulunmamaktadır.

TEL ŞAİR⁵¹: 1520'de mezradır. 1536'da köy haline gelmiştir. 1536'da 16 h., 22 n., 6 m., 16 ç., 1 b.; 1552'de mezra olmuştur. 1572 ve 1584'de tekrar köy haline gelmiştir. 1572'de 12 n., 6 h., 6 m., 5 ç., 1 b.; 1584'de 12 n., 11 h., 5 ç., 1 m., 6 b.'ı mevcuttu.

Hasılı 1536'da 11138; 1552'de 5000; 1572'de 3708; 1584'de 3708 akçe idi.

ÜMMÜ'D - DEYYÂB⁵²: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 7 h., 11 n., 4 m., 8 ç.; 1552'de 17 n., 15 h., 2 m., 5 b., 10 ç.; 1572'de 25 n., 18 h., 7 m., 11 ç., 12 b.; 1584'de 24 n., 18 h., 6 m., 7 ç., 11 b.'ı mevcuttu. 1536'da 3520; 1552'de 4907; 1572'de 7818; 1584'de 7818 akçe idi.

ÜÇ PINAR⁵³: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 3 h., 3 n., 3 ç.; 1552'de 6 n., 5 h., 1 m., 2 b., 3 ç.; 1572'de 15 n., 9 h., 6 m., 10 ç., 1 b.; 1584'de 17 n., 13 h., 10 ç., 3 b., 4 m.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 2170; 1552'de 2115; 1572'de 4678; 1584'de 4678 akçe idi. Bu köy XVI. asırdaki ismini günümüze kadar muhafaza edegelmıştır. Suruç'un kuzeyinde bir köydür.

⁴⁹ BOA. TD. 184, s. 95; BOA. TD. 276, s. 117; BOA. TD. 496, s. 162-163; BOA. TD. 501, s. 152-153; TKGMKKA. TD. 173, vr. 82 b.

⁵⁰ BOA. TD. 184, s. 96.

⁵¹ BOA. MAD. 75, vr. 51 b; BOA. TD. 184, s. 96; BOA. TD. 276, s. 141; BOA. TD. 496, s. 175; BOA. TD. 501, s. 165; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 a.

⁵² BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 96; BOA. TD. 276, s. 125-126; BOA. TD. 496, s. 152; BOA. TD. 501, s. 142; TKGMKKA. TD. 173, vr. 77 b.

⁵³ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 97; BOA. TD. 276, s. 118-119; BOA. TD. 496, s. 147; BOA. TD. 501, s. 137; TKGMKKA. TD. 173, vr. 75 a.

KURÂYÂ⁵⁴: 1536'da 18 h., 19 n., 1 m., 13 ç.; 1552'de 27 h., 32 n., 5 m., 16 b., 11 ç.; 1572'de 63 n., 50 h., 13 m., 15 ç., 35 b.; 1584'de 68 n., 58 h., 10 m., 18 ç., 40 b.'ı mevcuttu.

Hasılı 1536'da 5770; 1552'de 5402; 1572'de 8623; 1584'de 8623 akçe idi.

ATŞANA⁵⁵: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 16 n., 11 ç.; 1552'de 20 n., 17 h., 3 m., 8 b., 9 ç.; 1572'de 22 n., 15 h., 7 m., 9 ç., 7 b.; 1584'de 22 n., 17 h., 5 m., 9 ç., 8 b.'ı mevcut idi.

Hasılı 1536'da 4910; 1552'de 4459; 1572'de 6016; 1584'de 6016 akçe idi. Bugünkü ismi Topçular⁵⁶ olup, Suruç'un kuzeyinde bir köydür.

TELSİMSİM⁵⁷: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 33 n., 20 ç.; 1552'de 16 h., 3 m., 19 n., 8 ç., 8 b.; 1572'de 30 n., 20 h., 10 m., 15 ç., 7 b.; 1584'de 30 n., 19 h., 11 m., 15 ç., 4 b.'ı mevcut idi.

Hasılı 1536'da 9800; 1552'de 6310; 1572'de 8984; 1584'de 8984 akçe idi.

TEL AHDAR⁵⁸: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 26 n., 14 ç.; 1552'de 25 n., 22 h., 3 m., 12 ç., 10 b.; 1572'de 21 n., 15 h., 4 m., 12 ç.; 1584'de 20 n., 16 h., 4 m., 12 ç., 6 b.'ı mevcut idi. Hasılı 1536'da 8330; 1552'de 5523; 1572'de 6346; 1572'de 6346 akçe idi.

KIZIL ÖYÜK⁵⁹: 1536'da 9 n., 8 ç.; 1552'de 15 n., 13 h., 2 m., 5 b., 7 ç.; 1572'de 15 n., 9 h., 6 m., 5 ç., 4 b.; 1584'de 15 n., 10 h., 5 m., 4 ç., 7 b.'ı mevcuttu.

Hasılı 1536'da 4150; 1552'de 3792; 1572'de 5204; 1584'de 5204 akçe hasılı vardı.

Günümüzde Kızılhöyük⁶⁰ isminde Suruç'un kuzeyinde bir köy bulunmaktadır.

⁵⁴ BOA. TD. 184, s. 97; BOA. TD. 276, s. 133; BOA. TD. 496, s. 149-150; BOA. TD. 501, s. 139-140; TKGMKKA. TD. 173, vr. 76 a - 76 b.

⁵⁵ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 98; BOA. TD. 276, s. 126-127; BOA. TD. 496, s. 148-149; BOA. TD. 501, s. 138-139; TKGMKKA. TD. 173, vr. 75 b.

⁵⁶ *Birecik - Suruç*, s. 30.

⁵⁷ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 98; BOA. TD. 276, s. 116; BOA. TD. 496, s. 148; BOA. TD. 501, s. 138; TKGMKKA. TD. 173, vr. 75 a - 75 b.

⁵⁸ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 99; BOA. TD. 276, s. 119-120; BOA. TD. 496, s. 145-146; BOA. TD. 501, s. 135-136; TKGMKKA. TD. 173, vr. 74 a - 75 b.

⁵⁹ BOA. TD. 184, s. 99; BOA. TD. 276, s. 124; BOA. TD. 496, s. 144; BOA. TD. 501, s. 134; TKGMKKA. TD., vr. 73 b.

⁶⁰ *Birecik - Suruç*, s.30.

TEL BENİ ALİ⁶¹: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 27 n., 18 ç.; 1552'de 32 h., 35 n., 3 m., 18 ç., 14 b.; 1572'de 65 n., 43 h., 22 m., 24 ç., 24 b.; 1584'de 66 n., 53 h., 13 m., 21 ç., 3 b.'ı mevcuttu.

Hasılı 1536'da 5720; 1552'de 6976; 1572'de 9775; 1584'de 9775 akçe idi.

TEL ESVED⁶²: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 6 h., 7 n., 1 m., 4 ç.; 1552'de 15 n., 11 h., 4 m., 5 ç., 6 b.; 1572'de 13 n., 9 h., 8 m., 8 ç., 4 b.; 1584'de 17 n., 13 h., 3 m., 10 ç., 3 b.'ı mevcut idi.

Hasılı 1520'de 550; 1536'da 4200; 1552'de 2000; 1572'de 3000; 1584'de 3000 akçe idi.

ECELLÜ'S - SAFERİ⁶³: 1536'da köy olup nüfus kaydı yoktur. Hasılı 7740 akçe idi. Sonraki kayıtlarda yoktur.

OĞUL BEĞ⁶⁴: 1536'da 6 h., 6 n., 1 b.; 1552'de 9 n., 2 h., 1 m., 10 ç.; 1572'de 25 n., 6 h., 30 ç., 1 m.; 1584'de 27 n., 24 h., 28 ç., 2 b., 2 m. mevcut idi.

Hasılı 1536'da 2000; 1552'de 4340; 1572'de 9876; 1584'de 9876 akçe idi. Günümüzde bu isimde Suruç'un kuzeybatısında bir mezra bulunmaktadır.

KARA ALİ⁶⁵: 1536'da 44 h., 6 n., 2 m., 1 b.; 1552'de 11 n., 9 h., 2 m., 5 b., 5 ç.; 1572'de 18 n., 10 h., 7 m., 8 ç., 4 b., 1 imam; 1584'de 18 n., 10 h., 8 m., 7 ç., 4 b.'ı mevcuttu.

Hasılı 1536'da 900; 1552'de 1150; 1572'de 5500; 1584'de 6350 akçe idi. Günümüzde Kara Ali⁶⁶ isminde Suruç'un güneyinde bir mezra bulunmaktadır.

⁶¹ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 99-100; BOA. TD. 276, s. 122; BOA. TD. 496, s. 140-141; BOA. TD. 501, s. 130-131; TKGMKKA. TD. 173, vr. 71 b. - 72 b.

⁶² BOA. MAD. 75, vr. 65 a; BOA. TD. 184, s. 100; BOA. TD. 276, s. 118; BOA. TD. 496, s. 154; BOA. TD. 501, s. 144; TKGMKKA. TD. 173, vr. 78 b.

⁶³ BOA. TD. 184, s.100.

⁶⁴ BOA. TD. 184, s. 115; BOA. TD. 276, s. 160; BOA. TD. 496, s. 220; BOA. TD. 501, s. 210; TKGMKKA. TD. 173, vr. 11 b - 12 a.

⁶⁵ BOA. TD. 184, s. 115; BOA. TD. 276, s. 159; BOA. TD. 496, s. 215; BOA. TD. 501, s. 205; TKGMKKA. TD. 173, vr. 109 a.

⁶⁶ *Birecik - Suruç*, s.30.

EBE MEVRİ⁶⁷: 1536'da 24 n., 16 ç.; 1552'de 17 n., 18 ç.; 1572'de 13 n., 30 ç., 1584'de 13 n., 32 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 3551; 1552'de 5131; 1572'de 14400; 1584'de 16000 akçe idi.

KEPERLİ⁶⁸: 1536'da 4 n., 4 ç.'i olup halkı Türkmen ve müslümandı. 1552'de mezradır. Hasılı 1536'da 1526; 1552'de 700 akçe idi.

ŞÜKRÜ⁶⁹: 1536'da 9 n., 9 ç.; 1552'de 19 n., 12 h., 7 m., 8 ç.; 1572'de 11 n., 8 h., 2 m., 6 ç., 3 b.; 1584'de 14 n., 11 h., 6 ç., 2 b., 3 m.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 3000; 1552'de 3500; 1572'de 5500; 1584'de 6000 akçe idi.

ŞEYH ÇOBAN⁷⁰: 1536'da 4 n., 5 ç.; 1552'de 22 n., 12 h.; 1572'de 11 n., 10 ç.; 1584'de 31 n., 16 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 2893; 1552'de 4200; 1572'de 6825; 1584'de 9400 akçe idi.

YALNUZ MAĞARA⁷¹: 1536'da 3 h., 5 n., 2 m.; 1552'de 2 n., 1 h., 1 m., 1 ç.; 1572'de 3 n., 2 h., 1 m., 4 ç.; 1584'de 8 n., 5 h., 3 m., 6 ç., 1 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 800; 1552'de 1000; 1572'de 4999; 1584'de 5000 akçe idi.

KARA OYUK⁷²: 1520'de mezra idi. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 10 n., 1 m., 9 ç.; 1552'de 19 n., 18 h., 1 m., 13 ç., 5 b.; 1572'de 25 n., 16 h., 9 m., 17 ç., 5 b.; 1584'de 27 n., 22 h., 18 ç., 18 b., 5 m.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 3400; 1552'de 6800; 1572'de 9000; 1584'de 9000 akçe idi. Günümüzde Karahöyük⁷³ isminde bir köy Suruç'un kuzeyinde bulunmaktadır.

⁶⁷ BOA. TD. 184, s. 115-116; BOA. TD. 276, s. 158; BOA. TD. 496, s. 215; BOA. TD. 501, s. 205; TKGMKKA. TD. 173, vr. 109 a.

⁶⁸ BOA. TD. 184, s. 116; BOA. TD. 276, s. 141.

⁶⁹ BOA. TD. 184, s. 116; BOA. TD. 276, s. 161; BOA. TD. 496, s. 222-223; BOA. TD. 501, s. 212-213; TKGMKKA. TD. 173, vr. 113 a.

⁷⁰ BOA. TD. 184, s. 117; BOA. TD. 276, s. 166; BOA. TD. 496, s. 234; BOA. TD. 501, s. 224-225; TKGMKKA. TD. 173, vr. 119 a - 119 b.

⁷¹ BOA. TD. 184, s. 117; BOA. TD. 276, s. 159; BOA. TD. 496, s. 225; BOA. TD. 501, s. 215; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 a - 114 b.

⁷² BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 117-118; BOA. TD. 276, s. 162; BOA. TD. 496, s. 224; BOA. TD. 501, s. 214; TKGMKKA. TD. 173, vr. 113 b - 114 a.

⁷³ *Birecik - Suruç*, s.79.

MUKATTÂ HACER⁷⁴: 1536'da 10 n., 2 m., 6 ç.; 1552'de 3 n., 2 h., 1 m., 2 ç.; 1572'de 5 n., 3 h., 2 m., 5 ç.; 1584'de 7 n., 6 ç., 1 b., 1 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 1800; 1552'de 1150; 1572'de 4937; 1584'de 6043 akçe idi.

KÖME MAĞARA⁷⁵: 1536'da 3 h., 3 n., 2 ç., 1 b.; 1552'de 7 n., 6 h., 1 m., 5 ç., 1 b.; 1572'de 3 n., 2 h., 2 ç., 1 m.; 1584'de 3 n., 3 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 700; 1552'de 750; 1572'de 800; 1584'de 500 akçe idi.

BERUSÂL⁷⁶: 1536'da 5 h., 5 n., 5 ç.; 1552'de 7 n., 4 h., 3 m.; 1572'de 10 n., 9 h., 1 m., 9 ç., 3 b.; 1584'de 10 n., 9 h., 9 ç., 3 b., 1 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 2000; 1552'de 2300; 1572'de 5000; 1584'de 5000 akçe idi.

TAVAHİNE⁷⁷: 1536'da 2 n., 2 ç.; 1552'de 6 n., 5 h., 1 m., 4 ç., 1 b.; 1572'de 33 n., 18 h., 15 m., 10 ç., 9 b.; 1584'de 29 n., 12 h., 9 ç., 4 b., 17 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 2000; 1552'de 2400; 1572'de 2400; 1584'de 3000 akçe idi.

KEÇİLÜ⁷⁸: 1536'da 7 n., 2 m.; 1552'de 6 n., 5 h., 1 m., 2 b., 3 ç.; 1572'de 8 n., 5 h., 3 m., 6 ç.; 1584'de 9 n., 9 h., 6 ç., 2 b., 2 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 2375; 1552'de 1300; 1572'de 4516; 1584'de 5550 akçe idi.

HALİLİ⁷⁹: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 4 h., 4 n., 5 ç., 1 b.; 1552'de 3 n., 3 h., 1 ç., 2 b.; 1572'de 7 n., 7 ç.; 1584'de 12 n., 11 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 2100; 1552'de 3300; 1572'de 5891; 1584'de 6091 akçe idi.

⁷⁴ BOA. TD. 184, s. 118; BOA. TD. 276, s. 163; BOA. TD. 496, s. 226; BOA. TD. 501, s. 216; TKGMKKA. TD. 173, vr. 115 a.

⁷⁵ BOA. TD. 184, s. 118; BOA. TD. 276, s. 164; BOA. TD. 496, s. 232; BOA. TD. 501, s. 222; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 a.

⁷⁶ BOA. TD. 184, s. 119; BOA. TD. 276, s. 162; BOA. TD. 496, s. 219; BOA. TD. 501, s. 209; TKGMKKA. TD. 173, vr. 111 a - 111 b.; Köyün ismi 1536 ve 1552'de Berusâl; 1572 ve 1584'de Berisâl olarak geçmektedir.

⁷⁷ BOA. TD. 184, s. 119; BOA. TD. 276, s. 160; BOA. TD. 496, s. 229-230; BOA. TD. 501, s. 219-220; TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 b - 117 a.

⁷⁸ BOA. TD. 184, s. 120; BOA. TD. 276, s. 164; BOA. TD. 496, s. 227-228; BOA. TD. 501, s. 217-218; TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 a; 1536 ve 1552'de Keçilü; 1572 ve 1584'de Keçilü (Kazan) şeklinde kaydedilmiştir.

⁷⁹ BOA. MAD. 75, vr. 50 a; BOA. TD. 184, s. 120; BOA. TD. 496, s. 213; BOA. TD. 501, s. 203; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 a. - 108 b; BOA. TD. 276, s. 172.

HAYDAR AHMED⁸⁰: 1520'de 5 h.'si ve 3465 akçe hasılı olan Birecik'e tabi bir köydür. 1536'dan sonra Suruç'a tâbi olmuştur. 1536'da 9 h., 10 n., 1 m., 7 ç., 2 b.; 1552'de 13 n., 9 h., 4 m., 7 ç., 2 b.; 1572'de 14 n., 9 h., 5 m., 6 ç., 5 b.; 1584'de 19 n., 15 h., 5 ç., 8 b., 4 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 2790; 1552'de 2700; 1572'de 8999; 1584'de 12433 akçe hasılı vardır.

Bugün aynı isimle Birecik sınırları içinde bir köy olup, Suruç'un batısındadır.⁸¹

MUHARİC (KAZAN (?) ve HAZANİ)⁸²: 1536'da 1800 akçe hasılı olan bir köydür. Fakat nüfus kaydı yoktur. 1552'de 14 n., 12 h., 10 ç., 3 b., 2 m.'i; 1572'de 4 n., 4 ç.; 1584'de 4 n., 4 ç.'i mevcuttu. Hasılı 1552'de 4500; 1572'de 3000; 1584'de 3000 akçe hasılı vardı.

DELGÜ DEPESİ⁸³: 1536'da 1 n.; 1552'de 8 n., 5 ç.; 1572'de 11 n., 16 ç.; 1584'de 11 n., 12 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 700; 1552'de 1500; 1572'de 2400; 1584'de 2300 akçe idi.

ZEKİ⁸⁴: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 13 n., 3 m., 9 ç.; 1552'de 7 n., 7 h., 7 ç.; 1572'de 15 n., 11 h., 4 m., 7 ç., 4 b.; 1584'de 20 n., 14 h., 10 ç., 4 b., 6 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 3500; 1552'de 3620; 1572'de 8000; 1584'de 9500 akçe idi.

MEZAR⁸⁵: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1536'da 17 n., 2 m., 11 ç., 4 b.; 1552'de 33 n., 29 h., 4 m., 18 ç., 11 b.; 1572'de 88 n., 52 h., 26 ç., 28 b., 36 m.; 1584'de 88 n., 56 h., 27 ç., 32 b., 32 m.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 4275; 1552'de 5621; 1572'de 8852; 1584'de 8852 akçe idi.

⁸⁰ BOA. MAD. 75, vr. 49 b; BOA. TD. 184, s. 120; BOA. TD. 276, s. 161; BOA. TD. 496, s. 227; BOA. TD. 501, s. 217; TKGMKKA. TD. 173, vr. 115 b.

⁸¹ *Urfa 1973 İl Yıllığı*, s. 66.

⁸² BOA. TD. 184, s. 121; BOA. TD. 276, s. 169; BOA. TD. 496, s. 237; BOA. TD. 501, s. 227; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 b.; Köyün ismi 1536'da Muharic (Kazan ve Hazani), 1552'de Muharic (Hazani) 1572 ve 1584'de sadece Muharic olarak geçmektedir.

⁸³ BOA. TD. 184, s. 121; BOA. TD. 276, s. 170; BOA. TD. 496, s. 223; BOA. TD. 501, s. 213; TKGMKKA. TD. 173, vr. 113 b.

⁸⁴ BOA. MAD. 75, vr. 64 b; BOA. TD. 184, s. 122; BOA. TD. 276, s. 168; BOA. TD. 496, s. 233; BOA. TD. 501, s. 223; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 b - 119 a.

⁸⁵ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 123; BOA. TD. 276, s. 172-173; BOA. TD. 496, s. 237-238; BOA. TD. 501, s. 227-238; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 b - 121 a.

TEL MUSA⁸⁶: 1520'de 13 h., 14 n., 1 m.'i olup, hasılı 5718 akçe idi. Sonraki kayıtlar da Suruç dahilinde olmayıp Birecik'e tabidir.

MEŞHED⁸⁷: 1520'de Suruç dahilinde bir köy olup, nüfus kaydı yoktur. Hasılı 1400 akçe idi. Sonraki tahrirlerde Küçük Meşhed ve Büyük Meşhed isminde iki köy bulunmaktadır.

ÇARDAK⁸⁸: 1520'de Suruç dahilinde bir köy olup, nüfus kaydı yoktur. Hasılı 1500 akçe idi.

ZERGİL⁸⁹: 1520'de Suruç dahilinde bir köy olup, nüfus kaydı yoktur. Hasılı 1000 akçe idi. Sonraki kayıtlarda Suruç dahilinde olmayıp Birecik'e tabidir.

MEZRA-İ DAVUD⁹⁰: 1536'da mezradır. 1552'de 8 n., 7 h., 1 m., 6 ç., 1 b.; 1572'de 4 n., 4 h., 3 ç., 1 b.; 1584'de 4 n., 4 h., 3 ç., 1 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 2850; 1552'de 2643; 1572'de 2912; 1584'de 2912 akçe idi.

MU'RİBÂN⁹¹: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 20 n., 17 h., 3 m., 11 ç., 11 b.; 1572'de 12 n., 5 h., 7 m., 5 ç.; 1584'de 12 n., 5 h., 7 m., 5 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 926; 1552'de 4470; 1572'de 4632; 1584'de 4632 akçe idi.

Bugünkü ismi Karadut⁹² olup, Suruç'un kuzeyinde bir köydür.

TEL RAFAK⁹³: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 4 n., 3 h., 1 m., 3 ç.; 1572'de 6 n., 3 h., 2 m., 6 ç.; 1584'de 11

⁸⁶ BOA. MAD. 75, vr. 51 a.

⁸⁷ BOA. MAD. 75, vr. 64 a.

⁸⁸ BOA. MAD. 75, vr. 64 a.

⁸⁹ BOA. MAD. 75, vr. 64 a.

⁹⁰ BOA. TD. 184, s. 119; BOA. TD. 276, s. 118; BOA. TD. 496, s. 162; BOA. TD. 501, s. 152; TKGMKKA. TD. 173, vr. 82 a.

⁹¹ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 119; BOA. TD. 496, s. 146-147; BOA. TD. 501, s. 136-137; TKGMKKA. TD. 173, vr. 74 b. - 75 a.; Köyün ismi 1536 ve 1552'de Mu'ribân; 1572 ve 1584'de Mu'ribân (Araban) olarak geçmektedir.

⁹² *Birecik - Suruç*, s.30

⁹³ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 124; BOA. TD. 496, s. 165; BOA. TD. 501, s. 155; TKGMKKA. TD. 173, vr. 83 b.; Köyün ismi 1536, 1552, 1572'de Tel Rafak; 1584'de Tel Arfak olarak geçmektedir.

n., 13 ç.'i mevcuttu. Hasılı 1536'da 3000; 1552'de 2031; 1572'de 3487; 1584'de 3487 akçe idi.

YUVACIK⁹⁴: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 2 h., 2 n., 2 ç.; 1572'de 7 n., 6 ç.; 1584'de 7 n., 6 ç.'i mevcut idi. Hasılı 1536'da atıl; 1552'de 670; 1572'de 2150; 1584'de 2150 akçe idi.

Bugün aynı isimle Birecik'e tabi bir köy olup, Suruç'un batısındadır.⁹⁵

MUHÂRİF⁹⁶: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 11 n., 11 h., 5 ç., 6 b.; 1572'de 24 n., 11 h., 14 m., 10 ç., 3 b.; 1584'de 24 n., 11 h., 14 m., 10 ç., 3 b.'ı mevcuttu.

Hasılı 1536'da 1014; 1552'de 2507; 1572'de 4512; 1584'de 4512 akçe idi.

KUH-I DEYR⁹⁷: 1552'de 6 n., 5 h., 1 m., 1 b., 4 ç.; 1572'de 24 n., 16 h., 8 m., 9 ç., 7 b.; 1584'de 24 n., 17 h., 7 m., 6 ç., 11 b.'ı mevcut idi.

Hasılı 1552'de 2153; 1572'de 4217; 1584'de 4217 akçe idi.

BEYNA⁹⁸: 1536'da mezradır. 1552'de köy haline gelmiştir. 1552'de 4 n., 4 h., 2 ç., 2 b.'ı mevcuttu. Sonraki kayıtlarda bulunmamaktadır. Hasılı 1536'da 830; 1552'de 964 akçe idi.

CÜNDÎ VİRANI⁹⁹: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 6 n., 3 h., 3 m., 3 ç.; 1572'de 8 n., 6 h., 2 m., 10 ç.; 1572'de 8 n., 6 h., 2 m., 10 ç.; 1584'de 9 n., 7 h., 2 m., 10 ç., 1 b.'ı mevcuttur.

Hasılı 1536'da 3550; 1552'de 2576; 1572'de 4447; 1584'de 4447 akçe idi.

⁹⁴ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 125; BOA. TD. 496, s. 136; BOA. TD. 501, s. 126; TKGMKKA. TD. 173, vr. 69 b.

⁹⁵ *Urfa 1973 İl Yıllığı*, s.86.

⁹⁶ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 127; BOA. TD. 496, s. 154-155; BOA. TD. 501, s. 144-145; TKGMKKA. TD. 173, vr. 79 a.

⁹⁷ BOA. TD. 276, s. 129; BOA. TD. 496, s. 153; BOA. TD. 501, s. 143; TKGMKKA. TD. 173, vr. 78 a.

⁹⁸ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 133.

⁹⁹ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 134; BOA. TD. 496, s. 159; BOA. TD. 501, s. 149; TKGMKKA. TD. 173, vr. 80 b.

TEL HARAMÎ¹⁰⁰: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 11 n., 8 h., 3 m., 6 ç., 2 b.; 1572'de 14 n., 9 h., 5 m., 7 ç., 5 b.; 1584'de 15 n., 11 h., 4 m., 8 ç., 6 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 600; 1552'de 2222; 1572'de 3490; 1584'de 3490 akçe idi.

RUMEYN¹⁰¹: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 5 n., 4 h., 1 m., 2 ç., 2 b.; 1572'de 17 n., 6 h., 11 m., 3 ç., 3 b.; 1584'de 17 n., 10 h., 7 m., 7 ç., 3 b.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 4500; 1552'de 2903; 1572'de 4077; 1584'de 4077 akçe idi.

MAGARA HUBİ¹⁰²: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 7 n., 7 h., 4 ç., 3 b.; 1572'de 12 n., 9 h., 3 m., 3 ç., 6 b.; 1584'de 12 n.; 9 h., 3 ç., 6 b., 3 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 650; 1552'de 1678; 1572'de 2345; 1584'de 2345 akçe idi.

HARABE-İ TİRMEN¹⁰³: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 8 n., 7 h., 1 m., 4 b., 3 ç.; 1572'de 8 n., 6 h., 12 ç., 1 b., 2 m.; 1584'de 10 n., 6 h., 12 ç., 4 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 800; 1552'de 1622; 1572'de 4374; 1584'de 4374 akçe idi.

İNCİRLÜ¹⁰⁴: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 8 n., 6 h., 2 m., 6 ç.; 1572'de 6 n., 5 h., 1 m., 5 ç., 2 b.; 1584'de 8 n., 8 h., 9 ç., 26 b.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 1860; 1552'de 1902; 1572'de 2700; 1584'de 2700 akçe idi.

¹⁰⁰ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 134; BOA. TD. 496, s. 154; BOA. TD. 501, s. 144; TKGMKKA. TD. 173, vr. 78 b.

¹⁰¹ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 134-135; BOA. TD. 496, s. 151; BOA. TD. 501, s. 141; TKGMKKA. TD. 173, vr. 77 a.

¹⁰² BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 135; BOA. TD. 496, s. 142; BOA. TD. 501, s. 132; TKGMKKA. TD. 173, vr. 72 b.; 1536 ve 1552'de Mağara Hubi; 1572 ve 1584'de Mağara Hubi (kesme Kuyu) olarak yazılmıştır.

¹⁰³ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 135; BOA. TD. 496, s. 146; BOA. TD. 501, s. 136; TKGMKKA. TD. 173, vr. 74 b.

¹⁰⁴ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 139; BOA. TD. 501, s. 129; TKGMKKA. TD. 173, vr. 71 a.

BÜYÜK ECEĞİ¹⁰⁵: 1552'de 1200 akçe hasılı olup nüfus kaydı olmayan bir köydür. 1572'de 26 n., 16 h., 9 m., 11 ç., 6 b., 1 imam; 1584'de 26 n., 11 h., 15 m., 7 ç., 4 b., 1 imamı mevcut idi.

Hasılı 1572'de 6036; 1584'de 6036 akçe idi.

HARBE-İ HAŞİŞ¹⁰⁶: 1520 ve 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 9 n., 6 h., 3 m., 1 b., 5 ç.; 1572'de 10 n., 5 h., 5 m., 5 ç., 2 b.; 1584'de 6 n., 6 h., 5 ç., 3 b.'i mevcut idi.

Hasılı 1520'de 150; 1536'da 1000; 1552'de 1375; 1572'de 2454; 1584'de 2454 akçe idi. Bugünkü ismi Tekçalı¹⁰⁷ olup Suruç'un güneyinde bir köydür.

KEFERKUK¹⁰⁸: 1520 ve 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 18 n., 14 h., 4 m., 8 ç., 6 b.; 1572'de 40 n., 22 h., 18 m., 24 ç., 8 b.; 1584'de 40 n., 25 h., 15 m., 28 ç., 11 b.'i mevcuttu.

Hasılı 1520'de 500; 1536'da 2000; 1552'de 2200; 1572'de 7000; 1584'de 7000 akçe idi. Bugünkü ismi Asmakonak¹⁰⁹ olup, Suruç'un batısında bir mezradır.

ŞEYH İSA¹¹⁰: 1552'de köy olup, nüfus kaydı yoktur. 1572 ve 1584 tarihlerinde mezradır. Hasılı 1552'de 400; 1572'de 1500; 1584'de 1876 akçe idi.

SAMA KIYYE¹¹¹: 1552'de köy olup, nüfus kaydı yoktur. 1572'de 4 n., 3 h., 2 ç., 2 b., 1 m.; 1584'de 4 n., 3 h., 2 ç., 2 b., 1 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1552'de 400; 1572'de 1500; 1584'de 1600 akçe idi.

¹⁰⁵ BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 157; BOA. TD. 501, s. 147; TKGMKKA. TD. 173, vr. 79 b. - 80 a.

¹⁰⁶ BOA. MAD. 75, vr. 61 a; BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 154; BOA. TD. 496, s. 159; BOA. TD. 501, s. 149; TKGMKKA. TD. 173, vr. 81 a.; Köyün ismi 1520'de Harbe'l - Haşîş olarak kaydedilmiştir.

¹⁰⁷ *Birecik - Suruç*, s.28.

¹⁰⁸ BOA. MAD. 75, vr. 62 b; BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 155; BOA. TD. 496, s. 211; BOA. TD. 501, s. 201; TKGMKKA. TD. 173, vr. 107 a.

¹⁰⁹ *Birecik - Suruç*, s.29.

¹¹⁰ BOA. TD. 276, s. 159; BOA. TD. 496, s. 214; BOA. TD. 501, s. 204; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 b.

¹¹¹ BOA. TD. 276, s. 159; BOA. TD. 496, s. 214; BOA. TD. 501, s. 204; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 b.

ZİYADE¹¹²: 1552'de köy olup, nüfus kaydı yoktur. 1572 ve 1584'de mezra olmuştur. Hasılı 1552'de 400; 1572'de 1500; 1584'de 1600 akçe idi.

MARUN¹¹³: 1552'de köy olup, nüfus kaydı yoktur. 1572'de mezradır. 1584'de tekrar köy olmuştur. 7 n., 4 h., 3 m., 3 b., 3 ç.'i mevcuttur.

Hasılı 1552'de 400; 1572'de 1500; 1584'de 1501 akçe idi.

HALİLCİK¹¹⁴: 1552'de köy olup, nüfus kaydı yoktur. 1572'de 3 n., 3 ç.; 1584'de 5 n., 5 ç.'i vardı. Hasılı 1552'de 1400; 1572'de 2257; 1584'de 2500 akçe idi.

ŞEHREK¹¹⁵: 1536'da mezradır. 1552'de köy olup; nüfus kaydı yoktur. 1572'de 20 n., 13 h., 7 m., 10 ç., 5 b.; 1584'de 20 n., 13 h., 10 ç., 5 b., 7 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 800; 1552'de 700; 1572'de 4000; 1584'de 4000 akçe idi.

VEHMIYE¹¹⁶: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 3 n., 2 h., 2 ç., 1 m.; 1572'de 5 n., 4 h., 1 m., 4 ç., 1 b.; 1584'de 8 n., 4 h., 4 ç., 4 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 700; 1552'de 600; 1572'de 1200; 1584'de 1600 akçe idi.

TUTLUCA¹¹⁷: 1536'da mezradır. 1552'de köy haline gelmiştir. 1552'de 3 n., 3 h., 1 ç., 2 b.; 1572'de 5 n., 3 h., 2 m., 6 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 450; 1552'de 700; 1572'de 1962 akçe idi.

MESCİDLÜ¹¹⁸: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 11 n., 8 h., 3 m., 6 ç., 3 b.; 1572'de 24 n., 9 h., 14 m., 10 ç., 3

¹¹² BOA. TD. 276, s. 159; BOA. TD. 496, s. 214; BOA. TD. 501, s. 204; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 b.

¹¹³ BOA. TD. 276, s. 159; BOA. TD. 496, s. 214; BOA. TD. 501, s. 204; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 b.

¹¹⁴ BOA. TD. 276, s. 159; BOA. TD. 496, s. 237; BOA. TD. 501, s. 227; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 b.

¹¹⁵ BOA. TD. 184, s. 115; BOA. TD. 276, s. 159; BOA. TD. 496, s. 230; BOA. TD. 501, s. 220; TKGMKKA. TD. 173, vr. 117 a.

¹¹⁶ BOA. TD. 184, s. 119; BOA. TD. 276, s. 163; BOA. TD. 496, s. 231; BOA. TD. 501, s. 221; TKGMKKA. TD. 173, vr. 117 b.

¹¹⁷ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 164; BOA. TD. 496, s. 227; BOA. TD. 501, s. 217.

¹¹⁸ BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 165; BOA. TD. 496, s. 226; BOA. TD. 501, s. 216-217; TKGMKKA. TD. 173, vr. 115 a - 115 b.

b., 1 imam; 1584'de 30 n., 12 h., 17 m., 13 ç., 3 b. ve 1 imamı vardı. Hasılı 1536'da 800; 1552'de 3324; 1572'de 7105; 1584'de 8000 akçe idi.

TEL HARMAN¹¹⁹: 1520 ve 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 18 n., 10 h., 8 m., 10 ç., 2 b.; 1572'de 6 n., 10 ç.; 1584'de 8 n., 12 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1520'de 500; 1536'da 4000; 1552'de 6300; 1572'de 7226; 1584'de 8776 akçe idi.

Bugünkü ismi Harmanalan¹²⁰ olup, Suruç'un batısında bir köydür.

ESKİ SURUÇ¹²¹: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 22 n., 18 h., 4 m., 9 ç., 9 b.; 1572'de 80 n., 26 h., 28 m., 37 ç., 22 b.; 1584'de 80 n., 56 h., 24 m., 37 ç., 24 b.'ı mevcut idi.

Hasılı 1536'da 1200; 1552'de 1700; 1572'de 16680; 1584'de 15000 akçe idi.

KARA KUYU (HASAN KUYUSU)¹²²: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 3 n., 2 h., 3 ç., 1 b.; 1572'de 2 n., 4 ç.; 1584'de 4 n., 4 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 500; 1552'de 1550; 1572'de 2675; 1584'de 3626 akçe idi.

BİL VİRAN¹²³: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 5 n., 4 h., 1 m., 4 ç., 1 b.; 1572'de 7 n., 5 h., 2 m., 6 ç., 6 b.'ı mevcuttu. 1584'de mezradır.

Hasılı 1536'da 400; 1552'de 1100; 1572'de 4516; 1584'de 500 akçe idi.

HOCA ALİ¹²⁴: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 2 n., 1 h., 1 m., 1 ç.; 1572'de 15 n., 9 h., 5 m., 8 ç., 2 b., 2

¹¹⁹ BOA. MAD. 75, vr. 61 a; BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 165-166; BOA. TD. 496, s. 205; BOA. TD. 501, s. 195; TKGMKKA. TD. 173, vr. 104 a.

¹²⁰ *Birecik - Suruç*, s. 29.

¹²¹ BOA. TD. 184, s. 118; BOA. TD. 276, s. 166-167; BOA. TD. 496, s. 212; BOA. TD. 501, s. 202; TKGMKKA. TD. 173, vr. 107 b.

¹²² BOA. TD. 184, s. 118; BOA. TD. 276, s. 167; BOA. TD. 496, s. 225; BOA. TD. 501, s. 215; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 a.

¹²³ BOA. TD. 276, s. 167-168; BOA. TD. 496, s. 226; BOA. TD. 501, s. 216; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 b; BOA. TD. 184, s. 121.

¹²⁴ BOA. TD. 184, s. 122; BOA. TD. 276, s. 169; BOA. TD. 496, s. 221; BOA. TD. 501, s. 211; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 a - 112 b.

imam; 1584'de 16 n., 10 h., 6 m., 8 ç., 2 b.'i mevcut idi. Hasılı 1536'da 600; 1552'de 500; 1572'de 5249; 1584'de 5000 akçe idi.

KIRMİD-İ NÂSİR¹²⁵: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de köydür. Fakat nüfus kaydı yoktur. 1572'de 18 n., 13 h., 5 m., 14 ç., 5 b.; 1584'de 24 n., 14 h., 10 m., 14 ç., 7 b.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 1800; 1552'de 1500; 1572'de 7000; 1584'de 7450 akçe idi. Günümüzde Kırmit¹²⁶ isminde bir köy Suruç'un kuzeyinde bulunmaktadır.

KULAKSUZ¹²⁷: 1536'da mezra idi. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 4 n., 3 h., 1 m., 1 b., 2 ç.; 1572'de 30 n., 20 h., 9 m., 18 ç., 5 b., 1 imam; 1584'de 30 n., 21 h., 18 ç., 6 b., 9 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 320; 1552'de 600; 1572'de 6600; 1584'de 7000 akçe idi.

TAVŞAN EVRANI¹²⁸: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 3 n., 3 h., 2 ç., 1 b.; 1572'de 2 n., 2 ç.; 1584'de 2 n., 2 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 500; 1552'de 1300; 1572'de 2080; 1584'de 2300 akçe idi. Bugün Tavşan isminde bir köy Suruç'un güneyinde bulunmaktadır.

TİLLÂL¹²⁹: 1520 ve 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 8 n., 7 h., 1 m., 5 ç., 2 b.; 1572'de 20 n., 11 h., 9 m., 8 ç., 3 b.; 1584'de 21 n., 17 h., 4 m., 11 ç., 6 b.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 1600; 1552'de 3000; 1572'de 7300; 1584'de 9000 akçe idi.

Bugünkü ismi Yalınca¹³⁰ olup Suruç'un batısında bir köydür.

¹²⁵ BOA. TD. 184, s. 122; BOA. TD. 276, s. 169; BOA. TD. 496, s. 219; BOA. TD. 501, s. 209; TKGMKKA. TD. 173, vr. 111 a.

¹²⁶ 1973 *Urfa İl Yıllığı*, s.86.

¹²⁷ BOA. TD. 184, s. 122; BOA. TD. 276, s. 169; BOA. TD. 496, s. 234; BOA. TD. 501, s. 224; TKGMKKA. TD. 173, vr. 119 a; Köyün ismi 1536 ve 1552'de, Kulaksuz, 1572 ve 1584'de Kulaksuz (Güllüce) olarak geçmektedir.

¹²⁸ BOA. TD. 184, s. 121; BOA. TD. 276, s. 170; BOA. TD. 496, s. 229; BOA. TD. 501, s. 219; TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 b; Köyün ismi 1536 ve 1552'de Tavşan Evranı; 1572 ve 1584'de Tavşan Viranı olarak geçmektedir.

¹²⁹ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 119; BOA. TD. 276, s. 171; BOA. TD. 496, s. 220; BOA. TD. 501, s. 210; TKGMKKA. TD. 173, vr. 111 b.

¹³⁰ *Birecik - Suruç*, s.27.

HEYUBEN¹³¹: 1536'da mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1552'de 5 n., 3 ç., 2 b.; 1572'de 18 n., 13 h., 5 m., 5 ç., 8 b.; 1584'de 17 n., 12 h., 4 m., 9 ç., 3 b.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 1700; 1552'de 2600; 1572'de 4900; 1584'de 7000 akçe idi.

SUSIYÂN¹³²: 1520 ve 1552'de köydür. Fakat nüfus kaydı yoktur. 1572'de 8 n., 9 ç.; 1584'de 5 n., 5 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1520'de 1350; 1552'de 2000; 1572'de 4270; 1584'de 4800 akçe idi.

EYHAN (HORAN)¹³³: 1536 ve 1552'de mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 5 n., 4 h., 1 m., 3 ç., 1 b.; 1584'de 5 n., 4 h., 1 m., 3 ç., 1 b.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 1000; 1552'de 1500; 1572'de 1223; 1584'de 1223 akçe idi.

FERKETLÜ¹³⁴: 1520'de mezradır. Sonraki tahrirlerde köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 2 n., 2 h., 2 ç., 1 b.; 1584'de 2 n., 2 h., 2 ç., 1 b.'i mevcut idi.

Hasılı 1520'de 50; 1572'de 1000; 1584'de 1000 akçe idi.

KIZIL KUYU¹³⁵: 1572'de 5 n., 3 h., 2 m., 3 ç.; 1584'de 5 n., 3 h., 3 ç., 2 m.'i mevcut idi.

Hasılı 1572'de 1167; 1584'de 1167 akçe idi.

TEL GÖZ¹³⁶: 1536 ve 1552'de mezradır. 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy haline gelmiştir. 1572'de 7 n., 3 h., 4 m., 4 ç.; 1584'de 7 n., 3 h., 4 m., 3 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 850; 1552'de 360; 1572'de 2869; 1584'de 2869 akçe idi.

¹³¹ BOA. TD. 184, s. 118; BOA. TD. 276, s. 171; BOA. TD. 496, s. 217; BOA. TD. 501, s. 207; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

¹³² BOA. MAD. 75, vr. 64 a; BOA. TD. 276, s. 172; BOA. TD. 496, s. 235; BOA. TD. 501, s. 225; TKGMKKA. TD. 173, vr. 119 b - 120 a.

¹³³ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 141; BOA. TD. 501, s. 131; TKGMKKA. TD. 173, vr. 72 a.

¹³⁴ BOA. MAD. 75, vr. 62 b; BOA. TD. 496, s. 141; BOA. TD. 501, s. 131; TKGMKKA. TD. 173, vr. 72 a.

¹³⁵ BOA. TD. 496, s. 144; BOA. TD. 501, s. 134; TKGMKKA. TD. 173, vr. 73 b.

¹³⁶ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 147; BOA. TD. 501, s. 137; TKGMKKA. TD. 173, vr. 75 a.

KERSEN TAŞ¹³⁷: 1572'de 6 n., 4 h., 2 m., 2 ç., 2 b.; 1584'de 9 n., 7 h., 2 m., 8 ç., 1 b.'ı mevcuttu. Hasılı 1572'de 1511; 1584'de 1511 akçe idi.

MATRI¹³⁸: 1520, 1536 ve 1552'de mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 9 n., 7 h., 2 m., 8 ç., 1 b., 1584'de 9 n., 7 h., 2 m., 8 ç., 1 b.'ı mevcut idi.

Hasılı 1536'da 800; 1552'de hasılı belli değildir. 1572'de 3604; 1584'de 1511 akçe idi.

MENDÛ KUYUSU¹³⁹: 1572' de 11 n., 8 h., 3 m., 7 ç., 3 b.; 1584'de 11 n., 6 h., 5 m., 5 ç., 3 b.'ı mevcuttu. Hasılı 1572'de 4661; 1584'de 4661 akçe idi.

AĞCA VİRAN¹⁴⁰: 1536 ve 1552'de mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 8 n., 5 h., 1 m., 2 b., 5 ç.; 1584'de 8 n., 4 h., 4 m., 6 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 400; 1572'de 2975; 1584'de 2975 akçe idi. 1552'deki hasılı ise atıl olarak kaydedilmiştir.

İKİZCE¹⁴¹: 1536 ve 1552'de mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 3 n., 3 ç.; 1584'de 5 n., 6 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 450; 1572'de 1480; 1584'de 1480 akçe idi. 1552'deki hasılı ise atıl olarak kaydedilmiştir.

TEL CAFER¹⁴²: 1536'da mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 3 n., 5 ç.; 1584'de 5 n., 9 ç.'i mevcuttu.

Hasılı 1536'da 1220; 1572'de 2310; 1584'de 2310 akçe idi.

¹³⁷ BOA. TD. 496, s. 149; BOA. TD. 501, s. 139; TKGMKKA. TD. 173, vr. 76 b.

¹³⁸ BOA. MAD. 75, vr. 54 b; BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 149; BOA. TD. 501, s. 139; TKGMKKA. TD. 173, vr. 76 a.

¹³⁹ BOA. TD. 496, s. 155; BOA. TD. 501, s. 145; TKGMKKA. TD. 173, vr. 79 a.

¹⁴⁰ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 155; BOA. TD. 501, s. 145; TKGMKKA. TD. 173, vr. 79 a - 79 b.

¹⁴¹ BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 496, s. 156; BOA. TD. 501, s. 146; TKGMKKA. TD. 173, vr. 79 b.

¹⁴² BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 496, s. 156; BOA. TD. 501, s. 146; TKGMKKA. TD. 173, vr. 79 b.

ANTER¹⁴³: 1536 ve 1552'de mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 17 n., 4 ç.; 1584'de 17 n., 4 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 800; 1552'de 500; 1572'de 1720; 1584'de 1720 akçe idi.

HÜSAMİYE¹⁴⁴: 1520, 1536 ve 1552'de mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 3 n., 5 ç.; 1584'de 3 n., 5 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 1200; 1552'de 1500; 1572'de 2470; 1584'de 2470 akçe idi.

BURCU'L HAMMAM¹⁴⁵: 1536 ve 1552 tarihlerinde mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 14 n., 9 h., 5 m., 5 ç., 4 b.; 1584'de 14 n., 9 h., 5 m., 5 ç., 4 b.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 3000; 1552'de 1500; 1572'de 2598; 1584'de 2598 akçe idi. Bugünkü ismi Kaynakçı¹⁴⁶ olup Suruç sınırları içerisinde mezradır.

BULYAN¹⁴⁷: 1572'de 5 n., 8 ç.; 1584'de 5 n., 8 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1572'de 2770; 1584'de 2770 akçe idi.

MEMNU¹⁴⁸: 1572'de 10 n., 10 ç.; 1584'de 19 n., 20 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1572'de 3735; 1584'de 3735 akçe idi.

PINAR BAŞI¹⁴⁹: 1536 ve 1552'de mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 3 n., 3 ç.; 1584'de 3 n., 3 ç.'i mevcuttu. 1572 ve 1584 tarihlerinde iki tane Pınar Başı isminde köy vardır.

Hasılı 1536'da 1300; 1552'de 3000; 1572'de 3430; 1584'de 3430 akçe idi.

¹⁴³ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 159-160; BOA. TD. 501, s. 149-150; TKGMKKA. TD. 173, vr. 81 a.

¹⁴⁴ BOA. MAD. 75, vr. 50 b; BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 160; BOA. TD. 501, s. 150; TKGMKKA. TD. 173, vr. 81 a.

¹⁴⁵ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 161; BOA. TD. 501, s. 151; TKGMKKA. TD. 173, vr. 81 b.

¹⁴⁶ *Birecik - Suruç*, s.28.

¹⁴⁷ BOA. TD. 496, s. 161; BOA. TD. 501, s. 151; TKGMKKA. TD. 173, vr. 81 b.

¹⁴⁸ BOA. TD. 496, s. 164; BOA. TD. 501, s. 154; TKGMKKA. TD. 173, vr. 83 a.

¹⁴⁹ BOA. TD. 184, s. 119; BOA. TD. 276, s. 141; BOA. TD. 496, s. 164-165; BOA. TD. 501, s. 154-155; TKGMKKA. TD. 173, vr. 83 a.

AĞCA MEŞHED¹⁵⁰: 1536 ve 1552 tarihlerinde mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572'de 3 n., 3 ç.; 1584'de 6 n., 6 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1536'da 400; 1572'de 1680; 1584'de 1680 akçe idi. 1552'deki hasılı ise atıl olarak kaydedilmiştir.

DENİZCİK¹⁵¹: 1572'de 2 n., 2 ç.; 1584'de 4 n., 4 ç.'i mevcut idi.

Hasılı 1572'de 1100; 1584'de 1100 akçe idi.

ŞAH VELİ¹⁵²: 1536 ve 1552'de mezra olup, 1536'daki hasılı belli değildir. 1552'de 250 akçe hasılı vardı. 1572 ve 1584'de köy olmuştur. 1572'de 2 n., 2 ç.; 1584'de 2 n., 2 ç.'i vardı. 1572 ve 1584 tarihlerinde 840 akçe hasılı vardı.

BİYARCİK¹⁵³: 1536'da mezra olup, 1414 akçe hasılı vardı. 1572 ve 1584'de köy olmuştur. 1572'de 2 n., 2 ç.; 1584'de 6 n., 6 ç.'i vardı. 1572 ve 1584 tarihlerinde 840 akçe hasılı vardı.

KANTARA¹⁵⁴: 1536 ve 1552'de mezra olup; 1536'da 250; 1552'de 1000 akçe hasılı vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 3 n. ve 3 ç.'i vardı. 1572 ve 1584'de 1730 akçe hasılı vardı.

KIZIL KUYU¹⁵⁵: 1572 ve 1584 tahrirlerinde 2 n., 2 ç.'i vardı. 1572 ve 1584'de hasılı 840 akçe idi. Bugünkü ismi «Taşlı Kuyu» olup, Suruç'a bağlı bir köydür.

PİSİK¹⁵⁶: 1536'da mezra olup; hasılı belli değildir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 2 n., 2 ç.; 1584'de 3 n., 3 ç.'i vardı. 1572 ve 1584'deki hasılı 990 akçe idi.

¹⁵⁰ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 165; BOA. TD. 501, s. 155; TKGMKKA. TD. 173, vr. 83 b.

¹⁵¹ BOA. TD. 496, s. 165; BOA. TD. 501, s. 155; TKGMKKA. TD. 173, vr. 83 b.

¹⁵² BOA. TD. 184, s. 105; BOA. TD. 276, s. 137; BOA. TD. 496, s. 166; BOA. TD. 501, s. 156; TKGMKKA. TD. 173, vr. 84 a.

¹⁵³ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 496, s. 166; BOA. TD. 501, s. 156; TKGMKKA. TD. 173, vr. 84 a.

¹⁵⁴ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 137; BOA. TD. 496, s. 166; BOA. TD. 501, s. 156; TKGMKKA. TD. 173, vr. 84 a - 84 b.

¹⁵⁵ BOA. TD. 496, s. 166; BOA. TD. 501, s. 156; TKGMKKA. TD. 173, vr. 84 b.

¹⁵⁶ BOA. TD. 184, s. 105; BOA. TD. 496, s. 167; BOA. TD. 501, s. 156; TKGMKKA. TD. 173, vr. 84 b.

UBEYD VİRANI¹⁵⁷: 1572'de 5 n., 5 ç.; 1584'de 4 n., 6 ç.'i vardı. 1572 ve 1584'deki tahrirlerde 2020 akçe hasılı vardı.

HÜSEYİN VİRANI¹⁵⁸: 1572'de 1 n., 3 ç.; 1584'de 2 n., 2 ç.'i vardı. 1572 ve 1584'deki tahrirlerde 1480 akçe hasılı vardı.

ÇELEBİ VİRANI¹⁵⁹: 1572'de 4 n., 5 ç.; 1584'de 4 n., 4 ç.'i vardı. 1572 ve 1584'deki tahrirlerde hasılı 2320 akçe idi.

HALİL KUYUSU¹⁶⁰: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy haline gelmiştir. 1572'de 4 n., 4 ç.; 1584'de 5 n., 5 ç.'i vardı. 1536'da 1200; 1552'de 200; 1572 ve 1584'de 1970 akçe hasılı vardı.

ADLUCA OYUK¹⁶¹: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy haline gelmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 5 n. ve 5 ç.'i bulunmakta idi. 1536'da 150; 1552'de 250; 1572 ve 1584'de 2070 akçe hasılı vardı.

CERFUK (CERMİZE)¹⁶²: 1572'de 4 n., 2 ç.; 1584'de 4 n., 4 ç.'i vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 990 akçe hasılı vardı.

TOĞAN (TELSUS)¹⁶³: 1572 ve 1584 tahrirlerinde 4 n., 4 ç.'i mevcuttu. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 2575 akçe hasılı vardı.

BEKR¹⁶⁴: 1572'de 1 n., 1 ç.; 1584'de 1 n., 2 ç.'i vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 1290 akçe hasılı vardı.

¹⁵⁷ BOA. TD. 496, s. 167; BOA. TD. 501, s. 157; TKGMKKA. TD. 173, vr. 84 b.

¹⁵⁸ BOA. TD. 496, s. 167; BOA. TD. 501, s. 157; TKGMKKA. TD. 173, vr. 84 b - 85 a.

¹⁵⁹ BOA. TD. 496, s. 167; BOA. TD. 501, s. 157; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 a.

¹⁶⁰ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 168; BOA. TD. 501, s. 158; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 a.

¹⁶¹ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 137; BOA. TD. 496, s. 168; BOA. TD. 501, s. 158; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 a.

¹⁶² BOA. TD. 496, s. 169; BOA. TD. 501, s. 159; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 b.

¹⁶³ BOA. TD. 496, s. 169; BOA. TD. 501, s. 159; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 b.

¹⁶⁴ BOA. TD. 496, s. 169; BOA. TD. 501, s. 159; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 a.

KARA KÖPRÜ¹⁶⁵: 1572'de 2 n., 4 ç.; 1584'de 4 n., 4 ç.'i vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 1825 akçe hasılı vardı.

KARACA VİRAN¹⁶⁶: 1536 tahririnde mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572 ve 1584'de 3 n., 3 ç.'i vardı.

1536'da 200; 1572 ve 1584'de 1635 akçe hasılı vardı. Bugünkü ismi Karaca Ören¹⁶⁷ olup, Suruç'a bağlı bir mezradır.

KARAMUK¹⁶⁸: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezradır. 1572 ve 1584'de köy haline gelmiştir. 1572 ve 1584'de 4 n., 4 ç.'i vardı. 1536'daki tahrirde hasılı atıl olarak yazılmıştır. 1552'de 1500; 1572 ve 1584'de 1975 akçe hasılı vardı. Günümüzde aynı isimde bir köy Suruç'un güneyinde bulunmaktadır.

PİREGİREN¹⁶⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde 2 n., 4 ç.'i vardı. 1572 ve 1584'de 2420 akçe hasılı vardı.

GÖKÇE OYUK¹⁷⁰: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 3 n., 3 ç.'i vardı. 1520'de 900; 1536'da 1968; 1552'de 2000; 1572 ve 1584'de 1880 akçe hasılı vardı.

BOZ DEPE¹⁷¹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde 3 n. ve 3 ç.'i vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 1635'er akçe hasılı vardır.

ŞEYH FEYYEN¹⁷²: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 4 n. ve 7 ç.'i vardı. 1536'da 80; 1552'de 100; 1572 ve 1584'de 2700'er akçe hasılı vardı.

¹⁶⁵ BOA. TD. 496, s. 169; BOA. TD. 501, s. 159; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 a.

¹⁶⁶ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 496, s. 170; BOA. TD. 501, s. 160; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 a.

¹⁶⁷ *Birecik - Suruç*, s.30.

¹⁶⁸ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 137; BOA. TD. 496, s. 170; BOA. TD. 501, s. 160; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 a.

¹⁶⁹ BOA. TD. 496, s. 170; BOA. TD. 501, s. 160; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 b.

¹⁷⁰ BOA. MAD. 75, vr. 63 a; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 171; BOA. TD. 501, s. 161; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 b.

¹⁷¹ BOA. TD. 496, s. 171; BOA. TD. 501, s. 161; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 b.

¹⁷² BOA. TD. 184, s. 105; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 171; BOA. TD. 501, s. 161; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 a.

ZEYNEL KUYUSU¹⁷³: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'deki tahrirlerde 3 n., 3 ç.'i vardı. 1536'da 80; 1552'de 250; 1572 ve 1584'de 1630'ar akçe hasılı vardı.

MUSA KUYUSU¹⁷⁴: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 7 n. ve 7 ç.'i vardı. 1536'da 100; 1552'de 400; 1572 ve 1584'de 3295'er akçe hasılı vardı.

TAŞLUCA OYUK¹⁷⁵: 1572'de 13 n. ve 4 ç.'i olup 4000 akçe hasılı vardı.

İN VİRANI¹⁷⁶: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 5 n. ve 5 ç.'i vardı. 1552'de 400; 1572 ve 1584'de 3215 akçe hasılı vardı.

GEYİKLÜ (SUCAK)¹⁷⁷: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 11 n., 7 h., 4 m., 9 ç. ve 2 b.'i vardı. 1536'da 860; 1572 ve 1584'de 5013'er akçe hasılı vardı. 1552'de hasılı atıl olarak yazılmıştır.

İKİ KUYU (KARA KUYU)¹⁷⁸: 1572 ve 1584'de 17 n., 11 h., 5 ç., 5 b., 6 m.'i vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 2209'ar akçe hasılı vardı.

GÖKÇE OYUK¹⁷⁹: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. Bu tarihlerde

¹⁷³ BOA. TD. 184, s. 105; BOA. TD. 276, s. 137; BOA. TD. 496, s. 172; BOA. TD. 501, s. 162; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 a.

¹⁷⁴ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 172; BOA. TD. 501, s. 162; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 a.

¹⁷⁵ BOA. TD. 496, s. 136-137; BOA. TD. 501, s. 126-127.

¹⁷⁶ BOA. TD. 276, s. 137 [1552'de köyün adı İn Evranı olarak yazılmıştır]; BOA. TD. 496, s. 173; BOA. TD. 501, s. 163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

¹⁷⁷ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 140; BOA. TD. 496, s. 174; BOA. TD. 501, s. 164; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 a.

¹⁷⁸ BOA. TD. 496, s. 175-176; BOA. TD. 501, s. 165-166; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 b.

¹⁷⁹ BOA. MAD. 75, vr. 65 a; BOA. TD. 184, s. 124; BOA. TD. 276, s. 173; BOA. TD. 496, s. 204-205; BOA. TD. 501, s. 194-195; TKGMKKA. TD. 173, vr. 103 b - 104 a.

Gökçe Oyuk isminde iki köy vardı. 1572'de 5 n. ve 5 ç.; 1584'de 10 n. ve 5 ç.'i vardı. 1520'de 550; 1536'da 500; 1552'de 350; 1572'de 2040; 1584'de 2240 akçe hasılı vardı.

TEL HARMAN (BOZ DEPE)¹⁸⁰: 1572'de 35 n., 18 h., 17 m., 19 ç., 8 b.; 1584'de 35 n., 29 h., 6 m., 21 ç., 16 b.'ı vardı. 1572'de 13897; 1584'de 14797 akçe hasılı vardı.

TEL METUN¹⁸¹: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 12 n., 17 ç.; 1584'de 14 n. ve 16 ç.'i vardı. 1520'de 500; 1536'da 2000; 1552'de 2000; 1572'de 6000; 1584'de 7500 akçe hasılı vardı.

KAYACIK¹⁸²: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 2 n., 3 ç.; 1584'de 3 n. ve 3 ç.'i vardı. 1520'de 100; 1536'da 2500; 1552'de 2200; 1572'de 2612; 1584'de 3012 akçe hasılı vardı.

AYNBAT¹⁸³: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 6 n. ve 6 ç.'i vardı. 1536'da 2000; 1552'de 2200; 1572'de 1300; 1584'de 1600 akçe hasılı vardı.

UZUN HİDİR¹⁸⁴: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 7 n. ve 12 ç.; 1584'de 8 n. ve 12 ç.'i vardı. 1520'de 50; 1536'da 5200; 1552'de 4000; 1572'de 6200; 1584'de 7200 akçe hasılı vardı.

Bugünkü ismi de Uzun Hıdır¹⁸⁵ olup, Suruç'a bağlı bir mezradır.

¹⁸⁰ BOA. TD. 496, s. 213; BOA. TD. 501, s. 203; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 a.

¹⁸¹ BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 205; BOA. TD. 501, s. 195; TKGMKKA. TD. 173, vr. 104 a.

¹⁸² BOA. MAD. 75, vr. 62 a; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 205; BOA. TD. 501, s. 195; TKGMKKA. TD. 173, vr. 104 a - 104 b.

¹⁸³ BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 206; BOA. TD. 501, s. 196; TKGMKKA. TD. 173, vr. 104 b.

¹⁸⁴ BOA. MAD. 75, vr. 63 a; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 206; BOA. TD. 501, s. 196; TKGMKKA. TD. 173, s. 104 b.

¹⁸⁵ *Birecik - Suruç*, s. 28.

MESHED-İ KEBİR¹⁸⁶: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 10 n. ve 9 ç.; 1584'de 5 n. ve 9 ç.'i vardı. 1520'de 1500; 1536'da 2000; 1552'de 2000; 1572'de 2438; 1584'de 3038 akçe hasılı vardı.

PARE PARE-İ FEVKANİ¹⁸⁷: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 5 n. ve 10 ç.; 1584'de 7 n. ve 10 ç.'i vardı. 1536'da 2500; 1552'de 800; 1572'de 3400; 1584'de 4000 akçe hasılı vardı.

SEVGİRAN¹⁸⁸: 1572'de 7 n. ve 5 ç.; 1584'de 10 n. ve 7 ç.'i vardı. 1572'de 2590; 1584'de 3090 akçe hasılı vardı.

KIZIL HAMZA¹⁸⁹: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 14 n. ve 14 ç.; 1584'de 21 n. ve 19 ç.'i vardı. 1520'de 128; 1536'da 3000; 1552'de 3000; 1572'de 3630; 1584'de 4130 akçe hasılı vardı.

TEL GAZAL¹⁹⁰: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 9 n. ve 9 ç.'i vardı. 1536'da 1500; 1552'de 1500; 1572'de 2405; 1584'de 3005 akçe hasılı vardı.

SEYYİD TALİB¹⁹¹: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 4 n. ve 4 ç.; 1584'de 5 n. ve 5 ç.'i vardı. 1552'de 1800; 1572'de 1910; 1584'de 2110 akçe hasılı vardı.

¹⁸⁶ BOA. MAD. 75, vr. 61 b; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 206; BOA. TD. 501, s. 196; TKGMKKA. TD. 173, vr. 104 b.

¹⁸⁷ BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 206-207; BOA. TD. 501, s. 197; TKGMKKA. TD. 173, vr. 105 a.

¹⁸⁸ BOA. TD. 496, s. 207; BOA. TD. 501, s. 197; TKGMKKA. TD. 173, vr. 105 a.

¹⁸⁹ BOA. MAD. 75, vr. 61 a; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 207; BOA. TD. 501, s. 197; TKGMKKA. TD. 173, vr. 105 a - 105 b.

¹⁹⁰ BOA. TD. 184, s. 109; BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 208; BOA. TD. 501, s. 198; TKGMKKA. TD. 173, vr. 105 b.

¹⁹¹ BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 208; BOA. TD. 501, s. 198; TKGMKKA. TD. 173, vr. 105 b - 106 a.

PARE PARE-İ TAHTANI¹⁹²: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572’de 6 n., 9 ç.; 1584’de 16 n., 28 ç.’i vardı. 1536’da 3000; 1552’de 2500; 1572’de 3500; 1584’de 4000 akçe hasılı vardı.

ALİŞAR¹⁹³: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572’de 3 n. ve 3 ç.; 1584’de 8 n. ve 8 ç.’i vardı. 1520’de 680; 1536’da 2500; 1552’de 1200; 1572’de 1547; 1584’de 2048 akçe hasılı vardı.

COMİLİ¹⁹⁴: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584’de 2 n. ve 4 ç.’i vardı. 1520’de 1600; 1536’da 2000, 1552’de 800; 1572’de 1007; 1584’de 1207 akçe hasılı vardı.

MA’SIRA¹⁹⁵: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572’de 14 n. ve 16 ç.; 1584’de 13 n. ve 17 ç.’i vardı. 1536’da 4000; 1552’de 2500; 1572 ve 1584’de 3000 akçe hasılı vardı. Bugünkü ismi Çaykara¹⁹⁶ olup Suruç’un güneyinde bir köydür.

İSMAİL VİRANI¹⁹⁷: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572’de 7 n. ve 9 ç.; 1584’de 12 n. ve 6 ç.’i vardı. 1552’de 400; 1572 ve 1584’de 1200 akçe hasılı vardı.

KARA KUYU¹⁹⁸: 1572’de 11 n., 5 h., 6 m., 5 ç.; 1584’de 11 n., 7 h., 4 m., 5 ç.’i vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 2050 akçe hasılı vardı.

¹⁹² BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 209; BOA. TD. 501, s. 199; TKGMKKA. TD. 173, vr. 106 a.

¹⁹³ BOA. MAD. 75, vr. 61 b; BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 209; BOA. TD. 501, s. 199; TKGMKKA. TD. 173, vr. 106 a.

¹⁹⁴ BOA. MAD. 75, vr. 62 a; BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 158; BOA. TD. 496, s. 210; BOA. TD. 501, s. 200; TKGMKKA. TD. 173, vr. 106 b.

¹⁹⁵ BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 210; BOA. TD. 501, s. 200; TKGMKKA. TD. 173, vr. 106 b.

¹⁹⁶ *Birecik - Suruç*, s.27.

¹⁹⁷ BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 210-211; BOA. TD. 501, s. 200-201; TKGMKKA. TD. 173, vr. 107 a.

¹⁹⁸ BOA. TD. 496, s. 214-215; BOA. TD. 501, s. 204-205; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 b - 109 a.

KIZIL VİRAN¹⁹⁹: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 12 n. ve 10 ç.; 1584'de 20 n. ve 21 ç.'i vardı. 1552'de 500; 1572'de 4000; 1584'de 5400 akçe hasılı vardı.

TEL ANTER²⁰⁰: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 5 n. ve 8 ç.; 1584'de 5 n. ve 5 ç.'i vardı. 1520'de 1800; 1536'da 2000; 1552'de 1300; 1572'de 1500; 1584'de 1300 akçe hasılı vardı.

Bugünkü ismi Küçük Köprü²⁰¹ olup Suruç'un güneyinde bir mezradır.

İBRAHİM (TELHOT)²⁰²: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 3 n. ve 3 ç.; 1584'de 9 n. ve 7 ç.'i vardı. 1552'de 800; 1572'de 1500; 1584'de 1600 akçe hasılı vardı.

İKİ KUYU²⁰³: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 2 n. ve 2 ç.'i vardı. 1536'da 100; 1572'de 1499; 1584'de 1800 akçe hasılı vardı. 1552'deki hasılı ise belli değildir.

KESME²⁰⁴: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 2 n. ve 3 ç.; 1584'de 2 n. ve 4 ç.'i vardı. 1536'da 860; 1552'de 200; 1572'de 1930; 1584'de 1900 akçe hasılı vardı.

KARA AĞIL²⁰⁵: 1572 ve 1584 tahrirlerinde 4 n. ve 5 ç.'i vardı. 1572'de 3260; 1584'de 4000 akçe hasılı vardı. Bugünkü ismi de Kara Ağıl²⁰⁶ olup Suruç'a batısında bir mezradır.

¹⁹⁹ BOA. TD. 276, s. 168; BOA. TD. 496, s. 216; BOA. TD. 501, s. 206; TKGMKKA. TD. 173, vr. 109 b.

²⁰⁰ BOA. MAD. 75, vr. 61 b; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 216; BOA. TD. 501, s. 206; TKGMKKA. TD. 173, vr. 109 b.

²⁰¹ *Birecik - Suruç*, s.28.

²⁰² BOA. TD. 276, s. 158; BOA. TD. 496, s. 218; BOA. TD. 501, s. 208; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 b.

²⁰³ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 163; BOA. TD. 496, s. 218; BOA. TD. 501, s. 208; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 b.

²⁰⁴ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 158; BOA. TD. 496, s. 221; BOA. TD. 501, s. 211; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 a.

²⁰⁵ BOA. TD. 496, s. 222; BOA. TD. 501, s. 212; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 b.

²⁰⁶ *Birecik - Suruç*, s.29.

BEHİSNİ (BALABAN)²⁰⁷: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 12 n., 9 h., 3 m., 13 ç.'i vardı. 1584'de 20 n., 14 h., 14 ç., 1 b., 6 m.'i vardı. 1520'de 288; 1536'da 1000; 1552'de 600; 1572'de 5000; 1584'de 7297 akçe hasılı vardı. Günümüzde Suruç'un güneyinde Balaban isminde bir köy bulunmaktadır.²⁰⁸

TEL ERBA'İN²⁰⁹: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 5 n. ve 9 ç.; 1584'de 11 n. ve 9 ç.'i vardı. 1520'de 300; 1536'da 2000; 1552'de 1000; 1572'de 2800; 1584'de 4200 akçe hasılı vardı. Bugünkü ismi Yaylatepe²¹⁰ olup, Suruç'un batısında bir köydür.

KURUCA OYUK (TAKOZ DEPESİ)²¹¹: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 5 n. ve 6 ç.'i vardı. 1552'de 300; 1572 ve 1584'de 1200 akçe hasılı vardı.

SARIM KUYUSU²¹²: 1572 ve 1584'de 5 n. ve 7 ç.'i vardı. 1572'de 3025; 1584'de 3050 akçe hasılı vardı.

BÜYÜK ÇENKÜK²¹³: 1572'de 4 n. ve 7 ç.; 1584'de 12 n. ve 11 ç.'i vardı. 1572'de 3800; 1582'de 4800 akçe hasılı vardı.

KEÇİLÜ (KAZAN)²¹⁴: 1572'de 8 n., 5 h., 3 m., 6 ç.; 1584'de 9 n., 9 h., 6 ç., 2 b.'i vardı. 1572'de 4516; 1584'de 5550 akçe hasılı vardı.

²⁰⁷ BOA. MAD. 75, vr. 63 a; BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 160; BOA. TD. 496, s. 222; BOA. TD. 501, s. 212; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 b - 113 a.

²⁰⁸ *Birecik - Suruç*, s. 27.

²⁰⁹ BOA. MAD. 75, vr. 61 a; BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 167; BOA. TD. 496, s. 223; BOA. TD. 501, s. 213; TKGMKKA. TD. 173, vr. 113 a.

²¹⁰ *Köylerimiz*, s.871.

²¹¹ BOA. TD. 276, s. 170; BOA. TD. 496, s. 223; BOA. TD. 501, s. 213; TKGMKKA. TD. 173, vr. 113 b.

²¹² BOA. TD. 496, s. 224; BOA. TD. 501, s. 214; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 a.

²¹³ BOA. TD. 496, s. 225; BOA. TD. 501, s. 215; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 b.

²¹⁴ BOA. TD. 496, s. 227-228; BOA. TD. 501, s. 217-218; TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 a.

ARSLAN TAŞ²¹⁵: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 4 n. ve 8 ç.'i vardı. 1520'de 1000; 1536'da 1200; 1552'de 1300; 1572 ve 1584'de 4 n. ve 8 ç.'i vardı. 1520'de 1000; 1536'da 1200; 1552'de 1300; 1572 ve 1584'de 2000 akçe hasılı vardı.

EBU MARİK²¹⁶: 1552'deki tahrirde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'deki tahrirde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 3 n. ve 6 ç.'i vardı. 1552'de 250; 1572'de 1499 akçe hasılı vardı.

AVLAĞI²¹⁷: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 5 n. ve 5 ç.'i vardı. 1552'de 300; 1572 ve 1584'de 2500 akçe hasılı vardı.

SATI VİRANI²¹⁸: 1572 ve 1584'de 3 n. ve 3 ç.'i vardı. 1572'de 2520; 1584'de 3000 akçe hasılı vardı.

DADEYN KUYUSU²¹⁹: 1572 ve 1584'de 4 n. ve 4 ç.'i vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 2500 akçe hasılı vardı.

KEYK²²⁰: 1572 ve 1584'de 1 n. ve 1 ç.'i vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 800 akçe hasılı vardı.

SEVGİRAN-I KIBEL²²¹: 1572'de 7 n.; 1584'de 8 n. ve 8 ç.'i vardı. 1572'de 1200; 1584'de 1810 akçe hasılı vardı.

²¹⁵ BOA. MAD. 75, vr. 63 a; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 228; BOA. TD. 501, s. 218; TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 a - 116 b.

²¹⁶ BOA. TD. 276, s. 158; BOA. TD. 496, s. 228; BOA. TD. 501, s. 218.

²¹⁷ BOA. TD. 276, s. 168; BOA. TD. 496, s. 228; BOA. TD. 501, s. 218; TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 a - 116 b.

²¹⁸ BOA. TD. 496, s. 229; BOA. TD. 501, s. 219; TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 b.

²¹⁹ BOA. TD. 496, s. 230; BOA. TD. 501, s. 220; TKGMKKA. TD. 173, vr. 117 a.

²²⁰ BOA. TD. 496, s. 231; BOA. TD. 501, s. 221; TKGMKKA. TD. 173, vr. 117 b.

²²¹ BOA. TD. 496, s. 231; BOA. TD. 501, s. 221-222; TKGMKKA. TD. 173, vr. 117 b.

KARA HÜMEYRA²²²: 1520 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 3 n. ve 5 ç.'i vardı. 1520'de 1737; 1572'de 2000; 1584'de 3000 akçe hasılı vardı. 1552'deki hasılı atıl olarak yazılmıştır.

TEL HACİB²²³: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 10 n. ve 10 ç.; 1584'de 31 n. ve 17 ç.'i vardı. 1520'de 1400; 1536'da 5000; 1552'de 5000; 1572'de 1000; 1584'de 12200 akçe hasılı vardı.

MANAS²²⁴: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572'de 13 n., 8 h., 5 m., 7 ç., 2 b.; 1584'de 13 n., 8 h., 5 m., 7 ç., 1 b.'i vardı. 1536'da 1742; 1552'de 1300; 1572'de 3784; 1584'de 4850 akçe hasılı vardı.

HALLAC²²⁵ (KARA HALLAC): 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 5n. ve 5ç.'i vardı. 1536'da 1000; 1552'de 1000; 1572'de 7760; 1584'de 7100 akçe hasılı vardı.

HAZANİ²²⁶: 1572 ve 1584 tahrirlerinde 8 n., 12 ç.'i vardı. 1572'de 5000; 1584'de 3000 akçe hasılı vardı.

BOYZA²²⁷: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 4 n. ve 6 ç.'i vardı. 1520'de 400; 1536'da 700; 1552'de 400; 1572 ve 1584'de 3200 akçe hasılı vardı.

²²² BOA. MAD. 75, vr. 61 b; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 232; BOA. TD. 501, s. 222; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 a.

²²³ BOA. MAD. 75, vr. 61 b; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 233; BOA. TD. 501, s. 223; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 b.

²²⁴ BOA. TD. 184, s. 115; BOA. TD. 276, s. 171; BOA. TD. 496, s. 235; BOA. TD. 501, s. 225; TKGMKKA. TD. 173, vr. 119 b.

²²⁵ BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 236; BOA. TD. 501, s. 226; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 a.

²²⁶ BOA. TD. 496, s. 236; BOA. TD. 501, s. 226; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 a - 120 b.

²²⁷ BOA. MAD. 75, vr. 65 a; BOA. TD. 184, s. 123; BOA. TD. 276, s. 173; BOA. TD. 496, s. 239; BOA. TD. 501, s. 229; TKGMKKA. TD. 173, vr. 121 b.

DINBİLİ²²⁸: 1536, 1552 ve 1572 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1584 tahririnde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1584'de 6 n., 6 h., 7 ç., 1 b.'vardı. 1536'da 1880; 1552'de 1400; 1572 ve 1584 tahrirlerinde 2000 akçe hasılı vardı.

MEZRA-İ GÜLLÜCE²²⁹: 1536, 1552 ve 1572 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1584 tahririnde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1584'de 13 n. ve 13 ç.'i vardı. 1536'da 150; 1575'de 2315; 1584'de 2315 akçe hasılı vardı. 1552'deki hasılı atlı olarak yazılmıştır.

MEZRA-İ KARA VİRAN (ALİLÜ YALAK)²³⁰: 1552 ve 1572 tahrirlerinde mezra olarak yazılmıştır. 1584'deki tahrirde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1584'de 3 n. ve 3 ç.'i vardı. 1552'de 1000; 1572'de 550; 1584'de 1000 akçe hasılı vardı.

MEZRA-İ HASAN VİRANİ²³¹: 1552 ve 1572'de tahrirde mezra olarak kaydedilmiştir. 1584 tahririnde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1584'de 3 n. ve 3 ç.'i vardı. 1552'de 300; 1572 ve 1584'de 600 akçe hasılı vardı.

TAŞLU OYUK²³²: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1584 tahririnde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1584'de 14 n. ve 7 ç.'i vardı. 1536'da 100; 1552'de 300; 1584'de 4000 akçe hasılı vardı.

KÖRMİD²³³: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 3 n., 3 ç.'i vardı. 1536'da 1500; 1552'de 800; 1572'de 1265; 1584'de 1565 akçe hasılı vardı.

YEDİ KUYU²³⁴: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 3 n. ve 3 ç.'i vardı. 1536'da 1100; 1552'de 2500; 1572'de 1007; 1584'de 1207 akçe hasılı vardı.

²²⁸ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 158; BOA. TD. 501, s. 148; TKGMKKA. TD. 173, vr. 80 b.

²²⁹ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 140; BOA. TD. 496, s. 166; BOA. TD. 501, s. 156; TKGMKKA. TD. 173, vr. 84 a.

²³⁰ BOA. TD. 276, s. 137; BOA. TD. 496, s. 168; BOA. TD. 501, s. 158; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 b.

²³¹ BOA. TD. 276, s. 139; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 a - 86 b.

²³² BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 137; TKGMKKA. TD. 173, vr. 69 b - 70 a.

²³³ BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 209; BOA. TD. 501, s. 199; TKGMKKA. TD. 173, vr. 106 a - 106 b.

²³⁴ BOA. TD. 184, s. 119; BOA. TD. 276, s. 158; BOA. TD. 496, s. 210; BOA. TD. 501, s. 200; TKGMKKA. TD. 173, vr. 106 b.

KARUN²³⁵: 1584'de 7 n., 4 h., 3 m., 3 b., 3 ç'i vardı. 1501 akçe hasılı mevcuttu.

ESMECİK²³⁶: 1572 tahririnde mezradır. 1584 tahririnde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1584'de 4 n. ve 4 ç.'i vardı. 1572'de 500; 1584'de 600 akçe hasılı vardı.

MEZRA-İ HACI VİRANI²³⁷: 1572 tahririnde mezra olarak yazılmıştır. 1584 tahririnde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1584'de 6 n., 4 h., 2 ç., 2 b., 2 m. vardı. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 700 akçe hasılı vardı.

TOPRAK HAN²³⁸: 1572 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1584 tahririnde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1584 3 n. ve 3 ç.'i vardı. 1572'de 1590; 1584'te ise 1100 akçe hasılı vardı.

TEL VİRAN²³⁹: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1584 tahririnde ise köy olarak kaydedilmiştir. 1584'de 7 n., 5 h., 6 ç., 2 b., 2 m'i vardı. 1536'da 1500; 1552'de 2000; 1584'de 5416 akçe hasılı vardı.

BOYLUCA²⁴⁰: 1584'de 7 n., 6 h., 6 ç., 2 b., 1 m.'i olup; 2500 akçe hasılı vardı.

SAĞALI²⁴¹: 1584'de 3 n. ve 3 ç.'i olup; 3000 akçe hasılı vardı.

MEZRA-İ TEL MADEN²⁴²: 1584'de 2 n. ve 2 ç.'i olup; 465 akçe hasılı vardı.

2- Mezralar

USRA²⁴³: 1520 tahririnde mezra olup; 100 akçe hasılı vardı.

KILINÇ²⁴⁴: 1520 tahririnde mezra olup; 1100 akçe hasılı vardı.

²³⁵ BOA. TD. 496, s. 214; BOA. TD. 501, s. 204; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 b.

²³⁶ BOA. TD. 496, s. 216; BOA. TD. 501, s. 206; TKGMKKA. TD. 173, vr. 109 b.

²³⁷ BOA. TD. 496, s. 218; BOA. TD. 501, s. 208; TKGMKKA. TD. 173, vr. 111 a.

²³⁸ BOA. TD. 496, s. 221; BOA. TD. 501, s. 211; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 b.

²³⁹ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 141; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 b - 115 a.

²⁴⁰ TKGMKKA. TD. 173, vr. 115 a.

²⁴¹ TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 b.

²⁴² TKGMKKA. TD. 173, vr. 117 b.

²⁴³ BOA. MAD. 75, vr. 61 a.

²⁴⁴ BOA. MAD. 75, vr. 61 b.

TEL SUYU²⁴⁵: 1520, 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1520'de 50; 1536'da 877; 1552'de 1000; 1572'de 1200 ve 1584'de 1200 akçe hasılı vardı.

HANCUĞUZ²⁴⁶: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1520'de 1200; 1536'da 800; 1552'de 1200 akçe hasılı vardı.

TEL İMAD²⁴⁷: 1520, 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1520'de 490; 1536'da 1600; 1552'de 1000; 1572 ve 1584'de 2500 akçe hasılı vardı.

HARAB VERİR GUYERDAN²⁴⁸: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1700 akçe hasılı vardı.

HARAR²⁴⁹: 1520'de mezra olarak kaydedilmiştir. 2000 akçe hasılı vardır.

ÇERÇİ²⁵⁰: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1800 akçe hasılı vardı.

TELFAR²⁵¹: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir; 1500 akçe hasılı vardı.

CENKLER²⁵²: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 200 akçe hasılı vardır.

MEŞHEDLİ²⁵³: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı belli değildir.

²⁴⁵ BOA. MAD. 75, vr. 62 a; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 211; BOA. TD. 501, s. 201; TKGMKKA. TD. 173, vr. 107 a.

²⁴⁶ BOA. MAD. 75, vr. 62 a; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156.

²⁴⁷ BOA. MAD. 75, vr. 62 a; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156; BOA. TD. 496, s. 231; BOA. TD. 501, s. 221; TKGMKKA. TD. 173, vr. 117 b.

²⁴⁸ BOA. MAD. 75, vr. 55 a.

²⁴⁹ BOA. MAD. 75, vr. 56 a.

²⁵⁰ BOA. MAD. 75, vr. 56 a.

²⁵¹ BOA. MAD. 75, vr. 56 a.

²⁵² BOA. MAD. 75, vr. 61 a.

²⁵³ BOA. MAD. 75, vr. 50 b.

BERBEKTAY²⁵⁴: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı belli değildir.

KÖRPE²⁵⁵: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı belli değildir.

MARAPA²⁵⁶: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı belli değildir.

MEVGUŞ²⁵⁷: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı belli değildir.

ZİYAD²⁵⁸: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı belli değildir.

DEMİR²⁵⁹: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı belli değildir.

GÖRÜR²⁶⁰: 1520 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1500 akçe hasılı vardı.

ŞÜKRAN²⁶¹: 1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olup, 1520’de 1600 akçe; 1536 ‘da 1000 akçe ve 1552’de 1200 akçe hasılı vardı.

NECM²⁶²: 1520, 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olup, 1520 ve 1536’da 2000’er akçe; 1552’de 800 akçe; 1572’de 1022 ve 1584’de 1222 akçe hasılı vardı.

TEL ELFERİYE²⁶³: 1520’de mezra olup, 50 akçe hasılı vardı.

PARE PARE²⁶⁴: 1520’de mezra olup, 2000 akçe hasılı vardı.

²⁵⁴ BOA. MAD. 75, vr. 51 b.

²⁵⁵ BOA. MAD. 75, vr. 51 b.

²⁵⁶ BOA. MAD. 75, vr. 54 b.

²⁵⁷ BOA. MAD. 75, vr. 54 b.

²⁵⁸ BOA. MAD. 75, vr. 54 b.

²⁵⁹ BOA. MAD. 75, vr. 54 b.

²⁶⁰ BOA. MAD. 75, vr. 55 a.

²⁶¹ BOA. MAD. 75, vr. 62 a; BOA. TD. 184, s. 114; BOA. TD. 276, s. 156.

²⁶² BOA. MAD. 75, vr. 62 a; BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 157; BOA. TD. 496, s. 209; BOA. TD. 501, s. 199; TKGMKKA. TD. 173, vr. 106 a. [1572 ve 1584 tahrirlerinde mezranın ismi Necmu olarak geçmektedir.]

²⁶³ BOA. MAD. 75, vr. 62 b.

²⁶⁴ BOA. MAD. 75, vr. 62 b.

KEFER ADET²⁶⁵: 1520'de mezra olup, 150 akçe hasılı vardı.

MAĞARA²⁶⁶: 1520'de mezra olup, 50 akçe hasılı vardı.

PARE PARE-İ DİĞER²⁶⁷: 1520'de mezra olup, 1200 akçe hasılı vardı.

SELBET²⁶⁸: 1520'de mezra olup, 300 akçe hasılı vardı.

GAYRA²⁶⁹: 1520'de mezra olup, 500 akçe hasılı vardı.

HERKEB²⁷⁰: 1520'de mezra olup, 1000 akçe hasılı vardı.

HURAN²⁷¹: 1520'de mezra olup, 500 akçe hasılı vardır.

AĞRAZ²⁷²: 1520'de mezra olup, 1312 akçe hasılı vardı.

SUKUTLU²⁷³: 1520'de mezra olup, 500 akçe hasılı vardı.

NAMAZLU²⁷⁴: 1520'de mezra olup, 1300 akçe hasılı vardı.

KÖR BOĞA(GÜR BUĞA (?))²⁷⁵: 1520 ve 1536 tahrirlerinde mezra olup, 1520'de 240; 1536'da 1500 akçe hasılı vardı.

EBU KANBER²⁷⁶: 1520'de mezra olup, 600 akçe hasılı vardı.

EL MUGRA²⁷⁷: 1520'de mezra olup, 400 akçe hasılı vardı.

²⁶⁵ BOA. MAD. 75, vr. 62 b.

²⁶⁶ BOA. MAD. 75, vr. 63 a.

²⁶⁷ BOA. MAD. 75, vr. 63 b.

²⁶⁸ BOA. MAD. 75, vr. 63 b.

²⁶⁹ BOA. MAD. 75, vr. 63 b.

²⁷⁰ BOA. MAD. 75, vr. 63 b.

²⁷¹ BOA. MAD. 75, vr. 64 a.

²⁷² BOA. MAD. 75, vr. 64 a.

²⁷³ BOA. MAD. 75, vr. 64 a.

²⁷⁴ BOA. MAD. 75, vr. 64 a.

²⁷⁵ BOA. MAD. 75, vr. 64 a; BOA. TD. 184, s. 102.

²⁷⁶ BOA. MAD. 75, vr. 64 b.

²⁷⁷ BOA. MAD. 75, vr. 65 a.

DEMİN²⁷⁸: Bütün tahrirlerde mezra olarak kaydedilmiştir. 1520'de 500 akçe; 1552'de 150 akçe; 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı. 1536'daki hasılı ise atıl olarak kaydedilmiştir.

NAKALİYYET²⁷⁹: 1520'de mezra olup, 400 akçe hasılı vardır.

ŞEYH NASİR²⁸⁰: Tahrir kayıtlarından anladığımız kadarıyla oldukça eski bir mezradır. Beş tahrirde de mezra olarak kaydedilmiştir. 1520'de 550 akçe; 1536'da 360 akçe, 1552'de 400 akçe; 1572 ve 1584'de 600 akçe hasılı vardır.

MEŞHEDÜ'N NUR²⁸¹: Beş tahrirde de mezra olarak kaydedilmiştir. 1520'de 550 akçe; 1536'da 500 akçe; 1552'de 800 akçe; 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardır.

TABALA²⁸²: Beş tahrirde de mezra olarak kaydedilmiştir. 1520'de 550 akçe; 1536'da 200 akçe; 1552'de 450 akçe, 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardır.

SEYF²⁸³: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezradır. 1536'da 500; 1552'de 560; 1572 ve 1584'de ise 1000'er akçe hasılı vardır.

KEPİRLİ²⁸⁴: 1536'da mezradır. 800 akçe hasılı vardır.

KARACA VİRAN (KARA MEZRA)²⁸⁵: 1536'da mezradır. 500 akçe hasılı vardır.

²⁷⁸ BOA. MAD. 75, vr. 65 a; BOA. TD. 184, s.124; BOA. TD. 276, s.173; BOA.TD. 496, s.239; BOA. TD. 501, s.229; TKGMKKA. TD. 173, vr. 121 b. (1520'de demine 1536 ve 1552'de Çepni, 1572 ve 1584'de Çepni nâm-ı diğer demine olarak kaydedilmiştir.)

²⁷⁹ BOA. MAD. 75, vr. 65 a.

²⁸⁰ BOA. MAD. 75, vr. 65 a; BOA. TD. 184, s. 123; BOA. TD. 276, s. 173; BOA. TD. 496, s. 239; BOA. TD. 501, s. 229; TKGMKKA. TD. 173, vr. 121 b.

²⁸¹ BOA. MAD. 75, vr. 65 a; BOA. TD. 184, s. 123; BOA. TD. 276, s. 173; BOA. TD. 496, s. 239; BOA. TD. 501, s. 229; TKGMKKA. TD. 173, vr. 121 b.

²⁸² BOA. MAD. 75, vr. 65 a; BOA. TD. 184, s. 124; BOA. TD. 276, s. 173; BOA. TD. 496, s. 239; BOA. TD. 501, s. 229; TKGMKKA. TD. 173, vr. 121 b.

²⁸³ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 165; BOA. TD. 501, s. 155; TKGMKKA. TD. 173, vr. 83 b; [1572 ve 1584 tahrirlerinde Seyf Viranı olarak kaydedilmiştir].

²⁸⁴ BOA. TD. 184, s. 101.

²⁸⁵ BOA. TD. 184, s. 101.

NUMAN²⁸⁶: 1536'da mezradır. 2000 akçe hasılı vardır.

KESME MAĞARA²⁸⁷: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536 ve 1552'de 500'er akçe; 1572 ve 1584'de 1500 akçe hasılı vardır.

İKİ BOZ OYUKLAR²⁸⁸: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 200 akçe; 1552'de 1200 akçe; 1572 ve 1584'de 2500'er akçe hasılı vardır.

SEKÜLÜR²⁸⁹: 1536'da mezra olarak kaydedilmiştir. 200 akçe hasılı vardır.

SEKEF²⁹⁰: 1536'da mezra olarak kaydedilmiştir. 100 akçe hasılı vardır.

KARA MEŞHED²⁹¹: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 800 akçe; 1552'de 600 akçe; 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

KANTARA²⁹²: 1536, 1572 ve 1584'de mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 600 akçe; 1572 ve 1584'de 600'er akçe hasılı vardı.

HAMİDİ²⁹³: 1536'da mezra olarak kaydedilmiştir. 150 akçe hasılı vardı.

VERDİ²⁹⁴: 1536'da mezra olarak kayd olunmuştur. 542 akçe hasılı vardı.

GÖHRİZ²⁹⁵: 1536, 1552, 1572 ve 1584'de mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 1200 akçe, 1552'de 600 akçe, 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

²⁸⁶ BOA. TD. 184, s. 101.

²⁸⁷ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 141; BOA. TD. 496, s. 175; BOA. TD. 501, s. 165; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 b.

²⁸⁸ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 173; BOA. TD. 501, s. 163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

²⁸⁹ BOA. TD. 184, s. 101.

²⁹⁰ BOA. TD. 184, s. 101.

²⁹¹ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 137; BOA. TD. 496, s. 168; BOA. TD. 501, s. 158; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 a.

²⁹² BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 496, s. 173; BOA. TD. 501, s. 163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

²⁹³ BOA. TD. 184, s. 102.

²⁹⁴ BOA. TD. 184, s. 102.

²⁹⁵ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 154; BOA. TD. 501, s. 144; TKGMKKA. TD. 173, vr. 78 b.

KÜÇÜK (YENİ)²⁹⁶: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 400 akçe; 1552'de 450, 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

TEL TAHUN²⁹⁷: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 750 akçe, 1552'de 400 akçe; 1572 ve 1584'de 720'şer akçe hasılı vardı.

ZEYYAD²⁹⁸: 1536'da mezra olarak kaydedilmiştir. 1126 akçe hasılı vardı.

HARAB TİRMEN²⁹⁹: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 800 akçe hasılı vardı.

İNCARE (HAVRAN)³⁰⁰: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1000 akçe hasılı vardır.

TAMLUCA³⁰¹: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 1200 akçe; 1552'de 700 akçe; 1572 ve 1584'de 1200'er akçe hasılı vardır.

YEMİŞLER³⁰²: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 120 akçe; 1552'de 300 akçe; 1552'de 300 akçe; 1572 ve 1584'de 600'er akçe hasılı vardır.

CÜBBÜ'L HAMMAM³⁰³: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 50 akçe, 1552'de 335 akçe, 1572'de 1500 akçe, 1584'de 1200 akçe hasılı vardı.

²⁹⁶ BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 146; BOA. TD. 501, s. 136; TKGMKKA. TD. 173, vr. 74 b;

²⁹⁷ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 145; BOA. TD. 501, s. 135; TKGMKKA. TD. 173, vr. 74 a.

²⁹⁸ BOA. TD. 184, s. 103.

²⁹⁹ BOA. TD. 184, s. 103.

³⁰⁰ BOA. TD. 184, s. 103.

³⁰¹ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 136; BOA. TD. 496, s. 137; BOA. TD. 501, s. 127; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 a.

³⁰² BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 138; BOA. TD. 501, s. 128; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 b.

³⁰³ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 170; BOA. TD. 496, s. 233; BOA. TD. 501, s. 223; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 b.

MEHMED YAHARMUŞ³⁰⁴: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 440 akçe hasılı vardı. 1552'de hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

BELYA-BEYH-SOFU³⁰⁵: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 850 akçe hasılı vardı.

IYD (?)³⁰⁶: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 50 akçe hasılı vardı.

MAKSUD³⁰⁷: 1536 ve 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 1200 akçe idi. 1552'deki hasılı ise atıl olarak kaydedilmiştir.

ARZ-I BURC³⁰⁸: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 1200 akçe; 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı. 1552'deki tahrirde ise hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

SAÇAK³⁰⁹: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536, 1552, 1572 ve 1584 hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

HIDIR³¹⁰: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. İki tahrirde de hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

KADUZ³¹¹: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

³⁰⁴ BOA. TD. 184, s. 103; BOA. TD. 276, s. 140.

³⁰⁵ BOA. TD. 184, s. 103.

³⁰⁶ BOA. TD. 184, s. 103.

³⁰⁷ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 140.

³⁰⁸ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 140; BOA. TD. 496, s. 168; BOA. TD. 501, s. 158; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 b.

³⁰⁹ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 140; BOA. TD. 496, s. 176; BOA. TD. 501, s. 166; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 b.

³¹⁰ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 140.

³¹¹ BOA. TD. 184, s. 104.

HAMMAM³¹²: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da hasılı atıl olarak kaydedilmiştir. 1552'de 600 akçe, 1572 ve 1584'de 800'er akçe hasılı vardı.

DEPECİK³¹³: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536 ve 1552'de hasılı atıl olarak kaydedilmiştir. 1572'de 1550 akçe, 1584'de 1800 akçe hasılı vardı.

TARCAN³¹⁴: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536 ve 1552'de hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

KARA CURUN³¹⁵: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'daki hasılı atıl olarak kaydedilmiştir. 1552'de 800 akçe, 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı. Günümüzde aynı isimde Suruç'un kuzeyinde bir mezra mevcuttur.

TAHTİK (KABACIK)³¹⁶: 1536'da mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

EL MECRİB³¹⁷: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

OVACIK³¹⁸: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536 ve 1552'de hasılı atıldır. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

³¹² BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 137; BOA. TD. 496, s. 173; BOA. TD. 501, s. 163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

³¹³ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 163; BOA. TD. 496, s. 236; BOA. TD. 501, s. 226; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 a.

³¹⁴ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 140.

³¹⁵ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 137; BOA. TD. 496, s. 173; BOA. TD. 501, s. 163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

³¹⁶ BOA. TD. 184, s. 104.

³¹⁷ BOA. TD. 184, s. 104.

³¹⁸ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 140; BOA. TD. 496, s. 136; BOA. TD. 501, s. 126; TKGMKKA. TD. 173, vr. 69 b.

ŞEMS HİDİR³¹⁹: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536 ve 1552’de hasılı atıl olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584’de 1000 akçe hasılı vardı.

TÜNTÜZ³²⁰: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

TABİBİ CAN³²¹: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

MÜRSEL³²²: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536 ve 1552 tahrirlerinde hasılı atılı olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584’de 300’er hasılı vardı.

ALİ³²³: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536’da 100 akçe; 1572 ve 1584’de 500’er akçe hasılı vardı. 1552’de ise hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

KUYU³²⁴: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 810 akçe hasılı vardı.

CEKİK³²⁵: 1536 ve 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536’da 1000 akçe, 1552’de 600 akçe hasılı vardı.

SEBTEYN (?)³²⁶: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 2500 akçe hasılı vardı.

MAĞARACIK³²⁷: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak yazılmıştır. 1536 ve 1552’de 400’er akçe; 1572 ve 1584’de 600 akçe hasılı vardı.

³¹⁹ BOA. TD. 184, s. 104; BOA. TD. 276, s. 140; BOA. TD. 496, s. 175; BOA. TD. 501, s. 165; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 b.

³²⁰ BOA. TD. 184, s. 105.

³²¹ BOA. TD. 184, s. 105.

³²² BOA. TD. 184, s. 105; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 171; BOA. TD. 501, s. 161; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 b. [1572 ve 1584 tahrirlerinde Mürsel Viranı olarak kaydedilmiştir.]

³²³ BOA. TD. 184, s. 105; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 232; BOA. TD. 501, s. 222; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 a. [1572 ve 1584 tahrirlerinde Ali Viranı olarak kaydedilmiştir.]

³²⁴ BOA. TD. 184, s. 105.

³²⁵ BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 158.

³²⁶ BOA. TD. 184, s. 108.

³²⁷ BOA. TD. 184, s. 108; BOA. TD. 276, s. 154; BOA. TD. 496, s. 137; BOA. TD. 501, s. 127; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 a.

ÇİRMEN³²⁸: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1000 akçe hasılı vardı.

DENİZ³²⁹: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmişti. 1536'da 1000 akçe, 1552'de 500 akçe hasılı vardı. Günümüzde aynı isimli bir mezra Suruç'un doğusunda bulunmaktadır.

MERDİN³³⁰: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmişti. 1536'da 540 akçe; 1552'de 1200 akçe hasılı vardı.

VASİLİ³³¹: 1536 ve 1552 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 800 akçe; 1552'de 800 akçe hasılı vardı.

TEL DİNAR³³²: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak yazılmıştır. 1536'da 500 akçe; 1552'de 1100 akçe; 1572'de 4200; 1584'de 4800 akçe hasılı vardı.

HUBİN(?)³³³: 1536 tahririnde mezra olarak yazılmıştır. 1700 akçe hasılı vardı.

TELTİN (?)³³⁴: 1536 tahririnde mezra olarak yazılmıştır. 800 akçe hasılı vardı.

ÜÇ KUYU³³⁵: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 300 akçe hasılı vardı.

GÖZCÜK³³⁶: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 300 akçe hasılı vardır.

³²⁸ BOA. TD. 184, s. 109.

³²⁹ BOA. TD. 184, s. 109; BOA. TD. 276, s. 154.

³³⁰ BOA. TD. 184, s. 115; BOA. TD. 276, s. 160.

³³¹ BOA. TD. 184, s. 116.

³³² BOA. TD. 184, s. 117; BOA. TD. 276, s. 166; BOA. TD. 496, s. 225; BOA. TD. 501, s. 215; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 b.

³³³ BOA. TD. 184, s. 118.

³³⁴ BOA. TD. 184, s. 118.

³³⁵ BOA. TD. 184, s. 121.

³³⁶ BOA. TD. 184, s. 121.

ARZ-I ŞEYH SÜLEYMAN³³⁷: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 300 akçe; 1552'de 200 akçe; 1572 ve 1584 tahrirlerinde 500'er akçe hasılı vardı.

TEKÂLİD³³⁸: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1200 akçe hasılı vardı.

SÜVEYDE³³⁹: 1536 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 800 akçe hasılı vardı.

NURİYE³⁴⁰: 1552'de mezra olarak kaydedilmiştir. 500 akçe hasılı vardı.

EŞNEK³⁴¹: 1552'de mezra olarak kaydedilmiştir. 250 akçe hasılı vardı.

KEPİR³⁴²: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 3250 akçe; 1552'de 2800 akçe; 1572 ve 1584 tahrirlerinde 3000'er akçe hasılı vardı.

TEL MESMU³⁴³: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı atıldır.

HAMİSİYE³⁴⁴: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1200 akçe hasılı vardı.

HARABE-İ SOVAN³⁴⁵: 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1536'da 1200 akçe; 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise 200'er akçe hasılı vardı. 1552'de hasılı atıl olarak kaydedilmiştir.

³³⁷ BOA. TD. 184, s. 123; BOA. TD. 276, s. 173; BOA. TD. 496, s. 239; BOA. TD. 501, s. 229; TKGMKKA. TD. 173, vr. 121 b.

³³⁸ BOA. TD. 184, s. 123.

³³⁹ BOA. TD. 184, s. 123.

³⁴⁰ BOA. TD. 276, s. 137.

³⁴¹ BOA. TD. 276, s. 137.

³⁴² BOA. TD. 184, s. 102; BOA. TD. 276, s. 138; BOA. TD. 496, s. 158; BOA. TD. 501, s. 148; TKGMKKA. TD. 173, vr. 80 b.

³⁴³ BOA. TD. 276, s. 138.

³⁴⁴ BOA. TD. 276, s. 138.

³⁴⁵ BOA. TD. 184, s. 101; BOA. TD. 276, s. 139; BOA. TD. 496, s. 165; BOA. TD. 501, s. 155; TKGMKKA. TD. 173, vr. 83 b.

PINARCIK³⁴⁶: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı atıldır.

SEBİNE³⁴⁷: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı atıldır.

ŞEMSIYE³⁴⁸: 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. Her üç tahrirde de hasılı atıldır.

İCERİN³⁴⁹: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı atıldır.

YAHŞIHAN³⁵⁰: 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 700'er akçe hasılı vardı. 1552'de ise atıl olarak kaydedilmiştir.

VADİYE³⁵¹: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 800 akçe hasılı vardı.

DERVİŞİYE³⁵²: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Atıl olarak kaydedilmiştir.

SIPAN³⁵³: 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1552'da 250 akçe; 1572 ve 1584'de 700'er akçe hasılı vardır.

İKİZCE KUYU³⁵⁴: 1552'de mezra olarak kaydedilmiştir. 200 akçe hasılı vardı.

AĞIL DEPE³⁵⁵: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 250 akçe hasılı vardı.

YEHDİ (BELYAN)³⁵⁶: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 600 akçe hasılı vardı.

³⁴⁶ BOA. TD. 276, s. 139.

³⁴⁷ BOA. TD. 276, s. 140.

³⁴⁸ BOA. TD. 276, s. 140; BOA. TD. 496, s. 176; BOA. TD. 501, s. 166; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 b.

³⁴⁹ BOA. TD. 276, s. 140.

³⁵⁰ BOA. TD. 276, s. 140; BOA. TD. 496, s. 142; BOA. TD. 501, s. 132; TKGMKKA. TD. 173, vr. 72 b.

³⁵¹ BOA. TD. 276, s. 141.

³⁵² BOA. TD. 276, s. 141.

³⁵³ BOA. TD. 276, s. 154; BOA. TD. 496, s. 174; BOA. TD. 501, s. 164; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 a.

³⁵⁴ BOA. TD. 276, s. 154.

³⁵⁵ BOA. TD. 276, s. 158.

³⁵⁶ BOA. TD. 276, s. 160.

TEL TİRE³⁵⁷: 1552 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1552'de 1000 akçe; 1584'de 2000 akçe hasılı vardı.

KÜRDECİK³⁵⁸: 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı. 1552'deki hasılı belli değildir.

NAHNİK (KAYACIK)³⁵⁹: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. Hasılı belli değildir.

SA'YİB³⁶⁰: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 250 akçe hasılı vardı.

FECR VİRANI³⁶¹: 1552 ve 1572 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1552'de 250 akçe; 1572'de 500 akçe hasılı vardı.

MAHAL VİRANI³⁶²: 1552'de mezra olarak kaydedilmiştir. 300 akçe hasılı vardı.

TAKBEG (?)³⁶³: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 200 akçe hasılı vardı.

DEVİRİ³⁶⁴: 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1552'de 1200 akçe; 1572'de 2500 akçe; 1584'de 2550 akçe hasılı vardı.

SEVİN³⁶⁵: 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1552'de 1300 akçe; 1572 ve 1584'de 1500'er akçe hasılı vardı.

³⁵⁷ BOA. TD. 276, s. 161; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 a.

³⁵⁸ BOA. TD. 276, s. 163; BOA. TD. 496, s. 219; BOA. TD. 496, s. 209; TKGMKKA. TD. 173, vr. 111

a.

³⁵⁹ BOA. TD. 276, s. 163.

³⁶⁰ BOA. TD. 276, s. 168.

³⁶¹ BOA. TD. 276, s. 168; BOA. TD. 496, s. 219; BOA. TD. 501, s. 209.

³⁶² BOA. TD. 276, s. 171.

³⁶³ BOA. TD. 276, s. 171.

³⁶⁴ BOA. TD. 276, s. 172; BOA. TD. 496, s. 213; BOA. TD. 501, s. 203; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108

a.

³⁶⁵ BOA. TD. 276, s. 173; BOA. TD. 496, s. 239; BOA. TD. 501, s. 229; TKGMKKA. TD. 173, vr. 121

b.

NAKALİYE³⁶⁶: 1552 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 900 akçe hasılı vardı.

İN MAĞARA³⁶⁷: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 100'er akçe hasılı vardı.

GÜRCE KULU³⁶⁸: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 300'er akçe hasılı vardı.

TURLA TURUŞ (?)³⁶⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 2000'er akçe hasılı vardı.

SIÇANLU³⁷⁰: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 400'er akçe hasılı vardı.

DERVİŞ MAĞARASI³⁷¹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

SIÇAN DEPESİ³⁷²: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 600'er akçe hasılı vardı.

EBU RAC³⁷³: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

HASSA³⁷⁴: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 2000 akçe , 1584'de 500 akçe hasılı vardı.

³⁶⁶ BOA. TD. 276, s. 173.

³⁶⁷ BOA. TD. 496, s. 136; BOA. TD. 501, s. 126; TKGMKKA. TD. 173, vr. 69 b.

³⁶⁸ BOA. TD. 496, s. 137; BOA. TD. 501, s. 127; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 a.

³⁶⁹ BOA. TD. 496, s. 137; BOA. TD. 501, s. 127; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 a.

³⁷⁰ BOA. TD. 496, s. 137; BOA. TD. 501, s. 127; TKGMKKA. TD. 173, vr. 70 a.

³⁷¹ BOA. TD. 496, s. 142; BOA. TD. 501, s. 132; TKGMKKA. TD. 173, vr. 72 b.

³⁷² BOA. TD. 496, s. 151; BOA. TD. 501, s. 141; TKGMKKA. TD. 173, vr. 77 a.

³⁷³ BOA. TD. 496, s. 153; BOA. TD. 501, s. 143; TKGMKKA. TD. 173, vr. 78 a.

³⁷⁴ BOA. TD. 496, s. 158; BOA. TD. 501, s. 148; TKGMKKA. TD. 173, vr. 80 b.

GEVTER³⁷⁵: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

ABBAS VİRANI³⁷⁶: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 600'er akçe hasılı vardı.

TEL MES'ED³⁷⁷: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

ŞURTÛB³⁷⁸: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

KÜÇÜK HÜSAMİYE³⁷⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

BÜYÜK HÜSAMİYE³⁸⁰: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

GÜLLÜCE³⁸¹: 1572'de mezra olarak kaydedilmiştir. 2315 akçe hasılı vardı.

HACI NASIR (AĞCA OYUK)³⁸²: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

BAYEZİD VİRANI³⁸³: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 600'er akçe hasılı vardı.

ALİ VİRANI³⁸⁴: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584 tahrirlerinde 1000'er akçe hasılı vardı.

³⁷⁵ BOA. TD. 496, s. 159; BOA. TD. 501, s. 149; TKGMKKA. TD. 173, vr. 81 a.

³⁷⁶ BOA. TD. 496, s. 160; BOA. TD. 501, s. 150; TKGMKKA. TD. 173, vr. 81 a.

³⁷⁷ BOA. TD. 496, s. 161; BOA. TD. 151, s. 149; TKGMKKA. TD. 173, vr. 81 b.

³⁷⁸ BOA. TD. 496, s. 162; BOA. TD. 501, s. 152; TKGMKKA. TD. 173, vr. 82 a.

³⁷⁹ BOA. TD. 496, s. 163; BOA. TD. 501, s. 153; TKGMKKA. TD. 173, vr. 82 b.

³⁸⁰ BOA. TD. 496, s. 163; BOA. TD. 501, s. 153; TKGMKKA. TD. 173, vr. 82 b.

³⁸¹ BOA. TD. 496, s. 166; BOA. TD. 501, s. 156.

³⁸² BOA. TD. 496, s. 168; BOA. TD. 501, s. 158; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 a.

³⁸³ BOA. TD. 496, s. 168; BOA. TD. 501, s. 158; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 a.

³⁸⁴ BOA. TD. 496, s. 168; BOA. TD. 501, s. 158; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 b.

ÖMER VİRANI³⁸⁵: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmişti. 1572 ve 1584'de 600'er akçe hasılı vardı.

UNCU³⁸⁶: 1572 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 500 akçe hasılı vardı.

KAYALU VİRAN³⁸⁷: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak yazılmıştı. 1572 ve 1584'de 1200 akçe hasılı vardı.

HIDIR (ŞARK VİRANI)³⁸⁸: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

NASI VİRANI³⁸⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmişti. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

MUSA KUYUSU DİĞER³⁹⁰: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 800'er akçe hasılı vardı.

KURUCA VİRAN³⁹¹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

NAHİL DİĞER (DEPE MAĞARA)³⁹²: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 400'er akçe hasılı vardı.

TEL KARUZ³⁹³: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmişti. 1572 ve 1584'de 800'er akçe hasılı vardı.

MEHR VİRANI³⁹⁴: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 120'şer akçe hasılı vardı.

³⁸⁵ BOA. TD. 496, s. 169; BOA. TD. 501, s. 159; TKGMKKA. TD. 173, vr. 85 b.

³⁸⁶ BOA. TD. 496, s. 170; BOA. TD. 501, s. 160.

³⁸⁷ BOA. TD. 496, s. 170; BOA. TD. 501, s. 160; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 b.

³⁸⁸ BOA. TD. 496, s. 171; BOA. TD. 501, s. 161; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 b.

³⁸⁹ BOA. TD. 496, s. 171; BOA. TD. 501, s. 161; TKGMKKA. TD. 173, vr. 86 b.

³⁹⁰ BOA. TD. 496, s. 172; BOA. TD. 501, s. 162; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 a.

³⁹¹ BOA. TD. 496, s. 173; BOA. TD. 501, s. 163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

³⁹² BOA. TD. 496, s. 173; BOA. TD. 501, s. 163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

³⁹³ BOA. TD. 496, s. 173; BOA. TD. 501, s. 163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

³⁹⁴ BOA. TD. 496, s. 173; BOA. TD. 501, s. 163; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

İKİ KUYU³⁹⁵: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 800 alçe hasılı vardı.

HAN KİLİS³⁹⁶: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

NUREDDİN VİRANI³⁹⁷: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

MAĞARACIK³⁹⁸: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

BÜYÜK MEMAT³⁹⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1200'er akçe hasılı vardı.

KÜÇÜK MEMAT⁴⁰⁰: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1200'er akçe hasılı vardı.

MERA DEPE⁴⁰¹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1250'şer akçe hasılı vardı.

ELMECRİB (MA'SARA)⁴⁰²: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

MİRAN KUYUSU⁴⁰³: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

GÖKÇE OYUK⁴⁰⁴: 1572'de mezra olarak kaydedilmiştir. 600 akçe hasılı vardı.

³⁹⁵ BOA. TD. 496, s. 174; BOA. TD. 501, s. 164; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

³⁹⁶ BOA. TD. 496, s. 174; BOA. TD. 501, s. 164; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

³⁹⁷ BOA. TD. 496, s. 174; BOA. TD. 501, s. 164; TKGMKKA. TD. 173, vr. 87 b.

³⁹⁸ BOA. TD. 496, s. 174; BOA. TD. 501, s. 164; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 a.

³⁹⁹ BOA. TD. 496, s. 174; BOA. TD. 501, s. 164; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 a.

⁴⁰⁰ BOA. TD. 496, s. 174; BOA. TD. 501, s. 164; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 a.

⁴⁰¹ BOA. TD. 496, s. 175; BOA. TD. 501, s. 165; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 a.

⁴⁰² BOA. TD. 496, s. 175; BOA. TD. 501, s. 165; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 a.

⁴⁰³ BOA. TD. 496, s. 175; BOA. TD. 501, s. 165; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 b.

⁴⁰⁴ BOA. TD. 496, s. 176.

KARA MEZRA⁴⁰⁵: 1572'de mezra olarak kaydedilmiştir. 2000 akçe hasılı vardı.

ŞARKA⁴⁰⁶: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

BİL VİRAN⁴⁰⁷: 1572 ve 1584 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

ÇAYCI VİRAN⁴⁰⁸: 1572 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 500 akçe hasılı vardı.

İKİZCE⁴⁰⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 500 akçe, 1584'de 600 akçe hasılı vardı.

MERDAR VİRANI⁴¹⁰: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

PARE PARE-İ VASATANI (KARA VİRAN)⁴¹¹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 800 ve 1584'de 1080 akçe hasılı vardı.

MAĞARACIK⁴¹²: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 500 akçe, 1584'de 1000 akçe hasılı vardı.

KARACA VİRAN⁴¹³: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 600'er akçe hasılı vardı.

⁴⁰⁵ BOA. TD. 496, s. 213; BOA. TD. 501, s. 203; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 b.

⁴⁰⁶ BOA. TD. 496, s. 214; BOA. TD. 501, s. 204; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 b.

⁴⁰⁷ BOA. TD. 496, s. 214; BOA. TD. 501, s. 204; TKGMKKA. TD. 173, vr. 88 b.

⁴⁰⁸ BOA. TD. 496, s. 214; BOA. TD. 501, s. 204.

⁴⁰⁹ BOA. TD. 496, s. 216; BOA. TD. 501, s. 206; TKGMKKA. TD. 173, vr. 108 b.

⁴¹⁰ BOA. TD. 496, s. 216; BOA. TD. 501, s. 206; TKGMKKA. TD. 173, vr. 109 b.

⁴¹¹ BOA. TD. 496, s. 216; BOA. TD. 501, s. 206; TKGMKKA. TD. 173, vr. 109 b.

⁴¹² BOA. TD. 496, s. 216; BOA. TD. 501, s. 206; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

⁴¹³ BOA. TD. 496, s. 217; BOA. TD. 501, s. 207; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

MÜVERREC (SURUF HALİL VİRANI)⁴¹⁴: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572’de 500 akçe, 1584’de 1150 akçe hasılı vardı.

ARAF DEVRE⁴¹⁵: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584’de 600 akçe hasılı vardır.

AĞCA VİRAN⁴¹⁶: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572’de 600 akçe; 1584’de 500 akçe hasılı vardı.

AĞIL VİRAN⁴¹⁷: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572’de 1293 akçe; 1584’de 2000 akçe hasılı vardı.

KOVAN⁴¹⁸: 1572 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 500 akçe hasılı vardı.

MERZİL⁴¹⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572’de 2000 akçe; 1584’de 2276 akçe hasılı vardır.

GÖKÇE OYUK (ZER ÖN)⁴²⁰: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572’de 1700 akçe; 1584’de 1699 akçe hasılı vardı.

MEYLED HÜSEYİN⁴²¹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584’de 1649’ar akçe hasılı vardı.

SAPAN AĞIL⁴²²: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584’de 1000’er akçe hasılı vardır.

KARA AĞIL⁴²³: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572’de 314 akçe; 1584’de 300 akçe hasılı vardı.

⁴¹⁴ BOA. TD. 496, s. 217; BOA. TD. 501, s. 207; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

⁴¹⁵ BOA. TD. 496, s. 217; BOA. TD. 501, s. 207; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

⁴¹⁶ BOA. TD. 496, s. 217; BOA. TD. 501, s. 207; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

⁴¹⁷ BOA. TD. 496, s. 217; BOA. TD. 501, s. 207; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

⁴¹⁸ BOA. TD. 496, s. 217; BOA. TD. 501, s. 207; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

⁴¹⁹ BOA. TD. 496, s. 217; BOA. TD. 501, s. 207; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

⁴²⁰ BOA. TD. 496, s. 217; BOA. TD. 501, s. 207; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 a.

⁴²¹ BOA. TD. 496, s. 218; BOA. TD. 501, s. 208; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 b.

⁴²² BOA. TD. 496, s. 218; BOA. TD. 501, s. 208; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 b.

⁴²³ BOA. TD. 496, s. 218; BOA. TD. 501, s. 208; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 b.

KALE VİRANI⁴²⁴: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

TEL ŞAMANI⁴²⁵: 1572 tahririnde mezra olarak kaydedilmiştir. 1590 akçe hasılı vardı.

HİL ÖMER⁴²⁶: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

TEL CEDİD⁴²⁷: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 400 akçe; 1584'de 450 akçe hasılı vardı.

ÖMERİK VİRANI⁴²⁸: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 600 akçe; 1584'de 720 akçe hasılı vardı.

KALE-İ CEDİD⁴²⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 400 akçe; 1584'de 470 akçe hasılı vardı.

BEHER BAŞ⁴³⁰: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 3000'er akçe hasılı vardı.

SUBUR VİRANI⁴³¹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 800'er akçe hasılı vardı.

DEPE MAĞARA (AĞCA MAĞARA)⁴³²: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 500 akçe; 1584'de 700 akçe hasılı vardı.

⁴²⁴ BOA. TD. 496, s. 219; BOA. TD. 501, s. 209; TKGMKKA. TD. 173, vr. 110 b.

⁴²⁵ BOA. TD. 496, s. 221; BOA. TD. 501, s. 211.

⁴²⁶ BOA. TD. 496, s. 221; BOA. TD. 501, s. 211; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 a.

⁴²⁷ BOA. TD. 496, s. 221; BOA. TD. 501, s. 211; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 b.

⁴²⁸ BOA. TD. 496, s. 222; BOA. TD. 501, s. 212; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 b.

⁴²⁹ BOA. TD. 496, s. 222; BOA. TD. 501, s. 212; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 b.

⁴³⁰ BOA. TD. 496, s. 224; BOA. TD. 501, s. 214; TKGMKKA. TD. 173, vr. 112 b.

⁴³¹ BOA. TD. 496, s. 224; BOA. TD. 501, s. 214; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 a.

⁴³² BOA. TD. 496, s. 224; BOA. TD. 501, s. 214; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 a.

KALE-İ REYS⁴³³: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

NUR ALİ KUYUSU⁴³⁴: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 1000 akçe; 1584'de 500 akçe hasılı vardı.

MAĞARA KUYUSU⁴³⁵: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 999 akçe; 1584'de 110 akçe hasılı vardı.

RASİL⁴³⁶: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 2000'er akçe hasılı vardı.

ZEVENÇİK⁴³⁷: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

TEL SÜS⁴³⁸: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 500 akçe; 1584'de 650 akçe hasılı vardı.

ÖKÜZ DEPE⁴³⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 400'er akçe hasılı vardı.

SA'İN VİRANI⁴⁴⁰: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 600 akçe hasılı vardı.

HANCU ÖMER⁴⁴¹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 2300'er akçe hasılı vardı.

⁴³³ BOA. TD. 496, s. 225; BOA. TD. 501, s. 215; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 b.

⁴³⁴ BOA. TD. 496, s. 225; BOA. TD. 501, s. 215; TKGMKKA. TD. 173, vr. 114 b.

⁴³⁵ BOA. TD. 496, s. 228; BOA. TD. 501, s. 218; TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 a.

⁴³⁶ BOA. TD. 496, s. 229; BOA. TD. 501, s. 219; TKGMKKA. TD. 173, vr. 116 b.

⁴³⁷ BOA. TD. 496, s. 231; BOA. TD. 501, s. 221; TKGMKKA. TD. 173, vr. 117 b.

⁴³⁸ BOA. TD. 496, s. 232; BOA. TD. 501, s. 222; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 a.

⁴³⁹ BOA. TD. 496, s. 232; BOA. TD. 501, s. 222; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 a.

⁴⁴⁰ BOA. TD. 496, s. 233; BOA. TD. 501, s. 223; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 b.

⁴⁴¹ BOA. TD. 496, s. 233; BOA. TD. 501, s. 223; TKGMKKA. TD. 173, vr. 118 b.

DEĞİRMENCİK⁴⁴²: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 435 akçe; 1584'de 535 akçe hasılı vardı.

TE'ÂLİK⁴⁴³: 1572'de mezra olarak kaydedilmiştir. 1316 akçe hasılı vardı.

KEYL (KABACIK)⁴⁴⁴: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 1550 akçe; 1584'de 1700 akçe hasılı vardı.

TEL KARYED⁴⁴⁵: 1572'de mezra olarak kaydedilmiştir. 400 akçe hasılı vardı. 400 akçe hasılı vardı.

MEYDANCIK⁴⁴⁶: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 738 akçe; 1584'de 700 akçe hasılı vardı.

KEBZUN⁴⁴⁷: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 500 akçe; 1584'de 300 akçe hasılı vardı.

NAZAR VİRANI⁴⁴⁸: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 500 akçe; 1584'de 300 akçe hasılı vardı.

KİRMİDLUCE⁴⁴⁹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572'de 500 akçe; 1584'de 400 akçe hasılı vardı.

AĞCA VİRAN⁴⁵⁰: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 500'er akçe hasılı vardı.

TE'ÂLİD (TE'ÂLA (?))⁴⁵¹: 1572 ve 1584 tahrirlerinde mezra olarak kaydedilmiştir. 1572 ve 1584'de 1000'er akçe hasılı vardı.

⁴⁴² BOA. TD. 496, s. 235; BOA. TD. 501, s. 225; TKGMKKA. TD. 173, vr. 119 b.

⁴⁴³ BOA. TD. 496, s. 235; BOA. TD. 501, s. 225.

⁴⁴⁴ BOA. TD. 496, s. 236; BOA. TD. 501, s. 226; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 b.

⁴⁴⁵ BOA. TD. 496, s. 236; BOA. TD. 501, s. 226.

⁴⁴⁶ BOA. TD. 496, s. 236; BOA. TD. 501, s. 226; TKGMKKA. TD. 173, vr.

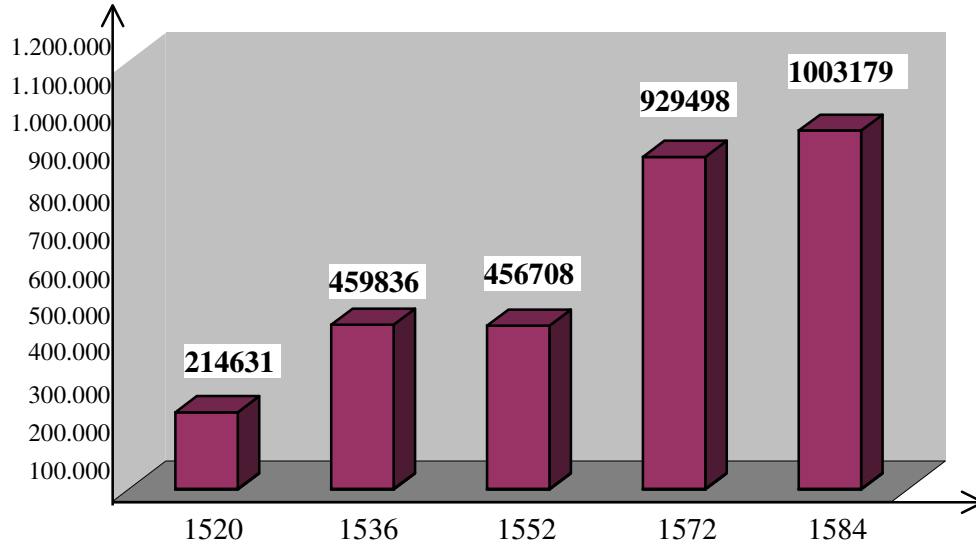
⁴⁴⁷ BOA. TD. 496, s. 237; BOA. TD. 501, s. 227; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 b.

⁴⁴⁸ BOA. TD. 496, s. 237; BOA. TD. 501, s. 227; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 b.

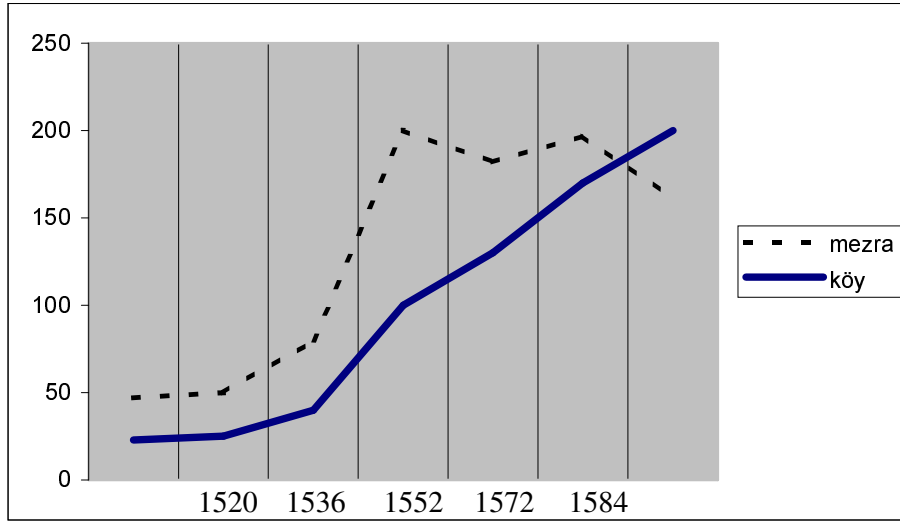
⁴⁴⁹ BOA. TD. 496, s. 237; BOA. TD. 501, s. 227; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 b.

⁴⁵⁰ BOA. TD. 496, s. 237; BOA. TD. 501, s. 227; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 b.

⁴⁵¹ BOA. TD. 496, s. 239; BOA. TD. 501, s. 229; TKGMKKA. TD. 173, vr. 121 b.

1520-1584 Yılları Arasındaki Suruç Nahiyesinde Köylerin ve Mezraların Hasıllarında Meydana Gelen Değişikliği Gösterir Grafik

Suruç'taki Mezra ve Köy Artışlarını Gösterir Grafik

B- NÜFUS

Suruç Nahiyesinin nüfusu yaşayış şekilleri bakımından yerleşik ve göçebe, dini bakımdan Müslümanlardan oluşmaktaydı. Etnik bakımdan bir şey söylemek zordur. Özellikle 1536 ve 1552 tahrirlerinde bazı köylerin sonuna Türk, Kürd veya Ekrad (Kürdün çoğulu) gibi soy belirten tabirlere rastlanılmaktadır. Fakat bu tabirlerin ayrı bir soy ifade etmediği bilinmektedir.⁴⁵²

Yıllar	1520	1536	1552	1572	1584
Hane	1093	791	1594	2445	2640
Mücerred	36	105	198	1149	1143
Nüfus	5501	4060	8168	13374	14343

* Nüfus hesaplanırken hane⁴⁵³ sayısı 5 ile çarpılıp, mücerred sayısı eklenmiştir.

Tabloda dikkati çeken nokta 1520-1536 yılları arasında Suruç nüfusunda belirgin bir azalma görülmesidir. Bunun sebebini şöyle açıklayabiliriz. 1520 tahririnde sadece iki köyde köylü reaya meskun iken Suruç'un geri kalan nüfusunu konar-göçer cemaatler oluşturmaktaydı. Zaman içinde bu toplulukların büyük bir bölümünün Suruç'u terk ettikleri görülmektedir. 1523 yılına ait icmal defterde Suruç'taki hane sayısı 548, mücerred sayısı 62 idi.⁴⁵⁴ Bu 3 yıl içerisinde 445 hane düşüş görülmüştür. Bunu konar-göçer grupları bölgeyi terketmesi şeklinde açıklayabiliriz. Bu sebeple nüfusda da belli bir azalma olmuştur. 1552-1584 tarihleri arasında aksine yerleşim yerlerinin artışına paralel olarak Suruç'un nüfusu artış göstermiştir.

Suruç'ta 1572 tarihine göre, 16 imam, 1 hatip ve 7 sipahi vardı. 1584 tahririne göre ise nahiye'deki görevliler, 14 imam, 1 hatip ve 7 sipahi idi.

C- CEMAATLER

Osmanlı döneminde büyük kütleler halinde yarı göçebe tarzda yaşayan cemaatler önemli bir yer tutmaktaydı. Sözü edilen çağlar henüz yerleşik düzenin tam sağlanmadığı bir dönemdir. Bu biraz da iktisadî şartların doğurduğu zaruretlerden ileri gelmekteydi. Geçim kaynaklarının büyük ölçüde ziraat ve hayvancılığa dayandığı bu

⁴⁵² Yusuf Halaçoğlu, Osmanlı Belgelerine Göre Türk-Etrak, Kürd-Ekrad Kelimeleri Üzerine Bir Değerlendirme, *Bulleten* Ank. 1996, c. LX, s. 142.

⁴⁵³ Nejat Göyünç, Hane Deyimi Hakkında, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, *Tarih Dergisi*, İst. 1979, Say: 32, s.332.

⁴⁵⁴ BOA. TD. 998, s.299.

dönem de, geleneksel sosyal ve iktisadî hayat tarzı önemli bir nüfusun hayvancılıkla geçinmesine, bunun tabii bir sonucu olarak konar göçer bir yaşayışı benimsemelerine sebep olmuştur.

Bu iktisadî hayat tarzı, onların sosyal durumlarına ve teşkilatlanmalarına da etki etmiştir. Bu tarz bir hayatı benimseyenler çoğunlukla kan bağıyla birbirlerine bağlı aynı aşirete mensup kimselerdi. Gerek tabiatle mücadelede ve gerekse sıkça rastlandığı gibi yerleşik halkla veya rakipleriyle olan mücadelelerinde akrabalık bağları çok önemliydi. Bu aynı boydan gelme insanları birbirine bağlıyordu. Böylece daha erken çağlarda boylar arasında boy şuuru gelişmiştir. Böyle bir ortamda aynı boya mensup akrabaların tanınması sözü edilen mücadelelerde önemli bir güç kaynağı idi.

Türkçe'de boyların taksimi yer yer farklılık göstermektedir. En büyük birim Kabiledir. Kabile Arapça'dır. Türkçe'de bunun karşılığı İl/El'dir. Bunun daha alt birimi aşirettir ki günümüzde bu kelime daha çok kullanılmaktadır. Aşiretin karşılığı olarak Tavâif tabiri de kullanılmıştır. Bunun Türkçe karşılığı Oymak olup. Arapça'da aşiretin alt birimi olan cemaatin karşılığı olarak kullanılmıştır.⁴⁵⁵ Belgelerimizde Taife ve Cemaat tabirleri kullanılmıştır.

1572 ve 1584 tahrirlerinde «Taife-i Berazi» başlığı altında cemaatler kaydedilmiştir. Belki de bu tarihlerde Berazi cemaati diğer cemaatlere karşı üstünlük kurup diğerlerinin ona bağlanmasını sağlamış olabilir. Burada taife en üst birim olarak görülmektedir.

Türkmen veya Ekrad cemaatleri devletin lüzum gördüğü hemen bütün görevleri yerine getirirlerdi. Başta askeri hizmetler olmak üzere, yolların emniyeti, su yollarının tamiri, geçitlerin muhafazası, köprü tamir ve inşası gibi görevlerle görevlendirilirlerdi. Örneğin Suruç'ta Şeyhan-ı Abbasiyan cemaati Şeyh Müslim zaviyesinin hizmeti için çalışırdı.⁴⁵⁶

Konar-göçerlerden bir kısmının köylerde parekende olarak yaşadıkları bir kısmının ise cemaat olarak toplu halde buldukları bölge ile ilgili tahrir defterlerinin incelenmesinden anlaşılmaktadır.

⁴⁵⁵ Mustafa Öztürk, *Kilis, Urfa, Adıyaman ve Çevresinde Cemaatler, Oymaklar*, Elazığ 2004, s.19.

⁴⁵⁶ BOA. TD. 184, s. 107; BOA. TD. 276, s. 153; BOA. TD. 496, s. 199; TKGMKKA. TD. 173, vr. 101 a - 101 b.

1536 tahririnde 14 köyde Dinayi Cemaati, 4 köyde Ekrad Cemaati⁴⁵⁷; 2 köyde Bayad⁴⁵⁸ Cemaati, 2 köyde Türkmen Cemaati⁴⁵⁹, 1 köyde Ekrad-ı İzzeddin Bey Cemaati; 1 köyde Avşar⁴⁶⁰ Cemaati, 1 köyde Yalvaç Cemaati, 1 köyde Keçilü Cemaati, 4 köyde Kutbeglü Cemaati, 1 köyde Berazi-i Şark Cemaati, 3 köyde Dinayî-i Şarkî Cemaati meskun idi.

1552 tahririnde 25 köyde Dinayi Cemaati, 4 köyde Yörügân-ı Haleb Cemaati ve 1 köyde de Kutlubeglü Cemaati meskun idi.

1572 tahririnde 56 köyde Dinayi Cemaati, 36 köyde Berazi Cemaati, 5 köyde Şeddadi Cemaati, 4 köyde Ekrad-ı Şeref Cemaati, 5 köyde Zezevari Cemaati, 4 köyde İbrahim Kethüda Cemaati, 1 köyde Reşidî Cemaati, 1 köyde Yörügân⁴⁶¹ Cemaati, 1 köyde Yörügân-ı Haleb Cemaati, 1 köyde Ekrad-ı İzzeddin Beg Cemaati, 1 köyde Kavi Cemaati, 1 köyde Alaeddinlü Cemaati, 1 köyde Şeyhan-ı Abbasıyan Cemaati, 1 köyde Mir Ahmed Kethüda Cemaati, 1 köyde Ömer Kethüda Cemaati, 1 köyde Didan Cemaati, 1 köyde Kutlubeglü Cemaati, 1 köyde Köpeklü Avşarı Cemaati, 1 köyde Avşar Cemaati, 1 köyde Dünbülü Cemaati, 1 köyde İnallu Avşarî Cemaati ve 1 köyde Ginganlu Cemaati meskun idi.

1584 tahririnde 56 köyde Dinayi Cemaati, 43 köyde Berazi Cemaati, 4 köyde Ekrad-ı Şeref Cemaati, 4 köyde Zezevarî Cemaati, 2 köyde Yörügân-ı Haleb Cemaati, 1 köyde Yörügân Cemaati, 1 köyde Kâvî Cemaati, 1 köyde Ekrad-ı İzzeddin Beg Cemaati, 1 köyde Alaeddinlü Cemaati, 1 köyde Şeyhan-ı Abbasıyan Cemaati, 2 köyde Rüşdî Cemaati, 3 köyde İbrahim Kethüda Cemaati, 1 köyde Ömer Kethüda Cemaati, 1 köyde Kutlubeglü Cemaati, 1 köyde İnallu Avşarı Cemaati, 1 köyde Avşar⁴⁶² Cemaati, 1 köyde Didan Cemaati, 1 köyde Köpeklü Avşarı Cemaati ve bir köyde Ginganlu Cemaati meskundu.

Bazı köylerde değişik cemaatler bir arada bulunmaktaydı. Örneğin Ağca Viran köyünde Berazi ve Dinayi Cemaatleri bir aradaydı.⁴⁶³

1536 tahririnde Dinayi Cemaatinin bulunduğu köyleri şöyle sıralayabiliriz: Tahunik, Sasi, Harbetü'n-Nasari, Şah Veli, Keperli, Ümmü'd Deyyab, Üç Pınar, Kuraya, Atşana, Tel Simsim, Tel Ahdar, Tel Beni Ali, Kara Oyuk köyleridir. Aynı

⁴⁵⁷ Cemaatin ismi belirtilmemiştir. Fakat Ekrad taifesindedir.

⁴⁵⁸ Geniş bilgi için bkz: Mehmet Aydın, *Bayat Boyu ve Oğuzların Tarihi*, Ankara 1984.

⁴⁵⁹ Cemaatin ismi belirtilmemiştir. Fakat Türkmen taifesindedir.

⁴⁶⁰ Geniş bilgi için bkz: Aydın, *a.g.e.*

⁴⁶¹ Cemaatin ismi belirtilmemiştir. Yörügân taifesindedir.

⁴⁶² Geniş bilgi için bkz: Ahmet Refik, *Anadolu'da Türk Aşiretleri*, İstanbul 1989.

⁴⁶³ BOA. TD. 496, s.155.

tahrirde Kızıl Oyuk, Mukatta Hacer, Bostancık, Tavahine köylerinde Dinayi-i Şarkî Cemaati bulunmaktaydı.

İmir Han, Taşlu Oyuk köylerinde Bayad Cemaati bulunmaktaydı. Hazini-i Nasara, Şeyh Çoban köylerinde Avşar Cemaati bulunmaktaydı. Devrişiye, Zeki köylerinde Kutbeglü Cemaati; Ebe Mevri köyünde Türkmenan-ı Kutbeglü Cemaati; Şükri köyünde Yalvaç Cemaati; Kara Mezra ve Alahacılı köylerinde Keçilü Cemaati; Hüseyin köyünde Berazi-i Şark Cemaati; Peyamluca köyünde Ekrad-ı İzzeddin Bey Cemaati; Mukavveş, Tel Balgan, Pınar Başı, Menduzarik, Tel Şair, Tel Esved köylerinde Ekrad Cemaati; Matrabas, Keperli köylerinde Türkmen Cemaati bulunmaktaydı.

1552 tahririnde Tel Simsim, Üç Pınar, Mu'riban, Tel Ahdar, Menduzarik, Tel Beni Ali, Tahunik, Şuman, Kızıl Oyuk, Ümmü'd-Deyyab, Mukavveş, Atşana, Maharif, Tel Balkan, Rumeyni, Sasi, Harbetü'n-Nasari, Keberli, Taban, Kuraya, Tel Harami, Keferkuk, Kara Oyuk, Şükri köylerinde Dinayi Cemaati; Şeyh Çoban, Delgü Depesi, Taşlu Oyuk, İmir Han köylerinde Yörügân-ı Haleb Cemaati, Heyuben köyünde Dinayi-i Şarki Cemaati; Ebe Mevri köyünde Türkmenan-ı Kutlubeglü Cemaati bulunmaktaydı.

1572 tahririnde Taban, İncirlü, Keberli, Şuman, Dervişe (Arduşa), Ferketlü, Mağara Suyu (Kesme Suyu), Harbetü'n Nasara, Sasi, Kızıl Oyuk, Pınarbaşı, Menduzarik, Tel Ahdar, Harabe-i Tirmen, Mu'riban, Araban, Telgöz, Üç Pınar, Tel Simsim, Atşana, Kersen Taş, Matra, Kuraya, Rumeyni, Keferkuk, Eski Suruç, Tel Harman (Boz Depe), Sama Kıyye, Kara Kuyu, Heyuben, Kırmid-i Nâsır, Berusal, Tîlal, Şükri, Kara Oyuk, Yalnız Mağara, Mukatta Hacer, Tutluca, Keçilü (Kazan), Tavahine, Sehrek (Kızıl Kuyu), Vehmiye, Köme Mağara, Zeki, Rumeyn, Mukavveş, Ümmü'de Deyyab, Tel Balkan, Kuh-ı Deyr, Tel Harami, Tel Esved, Muharif, Mendu Kuyusu, Cündi Viranı, Harbe-i Haşış, İki Kuyu, Bostancık, Cessas, Manas köylerinde Dinayi Cemaati; Yalnız Tam, Küçükeceği (Güllüce), Tel Cafer, Ekizce, Anter, Hüsamıye, Memnu, Pınarbaşı, Ağca Meşhed, Denizcik, Şah Veli, Biyarcık, Kızıl Kuyu, Pisik, Ubeyd Viranı, Hüseyin Viranı, Halil Kuyusu, Adluca Oyuk, Cerfuk (Cermize), Toğan (Telsus), Kara Köprü, Karamuk, Gökçe Oyuk, Boz Depe, Tel Harman, Meşhed-i Kebir Sevgiran, Kızıl Hümeyra, Alışar, Körmid, İsmail Viranı, Halil, Kızıl Viran, İki Kuyu, Kesme, Tel Hacib köylerinde Berazi Cemaati; Ağca Viran köyünde Dinayi ve Berazi Cemaatleri; Taşlu Oyuk köyünde Yörügân-ı Haleb Cemaati; Pare pare-i Tahtani, Tel Anter, Uzun Hıdır, Aynbat, Pare Pare-i Fevkani köylerinde Şeddadi Cemaati; Tel Metun, Gökçe Oyuk, Zeynel Kuyusu, Şeyh Feyyen, Hazani köylerinde Zezevari

Cemaati; Delgü Depesi köyünde Avşar Cemaati; Şeyh Çoban köyünde Köpeklü Avşari Cemaati; Kuruca Oyuk (Takoz Depesi) köyünde İnallu Avşari Cemaati; Ebe Mevri köyünde Kutlubeglü Cemaati; Sevgiran-ı Kıbel köyünde Didan Cemaati; Kantara köyünde Kavî Cemaati; Musa Kuyusu köyünde Alaeddinlü Cemaati; Tel Gazal, Seyyid talib, Ma'sıra, Avlağı köylerinde İbrahim kethüda Cemaati; Hacı Hadik köyünde Ekrad-ı İzzeddin Beg Cemaati; Yuvacık köyünde Yörügan Cemaati; Comili köyünde Mir Ahmed Kethüda Cemaati; Muharic köyünde Giganlu Cemaati; Karaca Viran, Piregiren, İn Viranı köylerinde Ekrad-ı Şeref Cemaati; Geyiklü (Sucak) köyünde Reşidî Cemaati; Tel Rafak köyünde Berazi ve İzolli Cemaatleri; Susıyan köyünde Dünbülü Cemaati; Tel Şair köyünde Dinayi ve Reşidî Cemaatleri; Taşlu Oyuk köyünde Şeyhan-ı Abbasiyan Cemaati bulunmaktaydı.

1584 tahririnde İki Kuyu (Kara Kuyu), Bostancık, Cessas, Keferkuk, Eski Suruç, Tel Harman, Sama Kıyye, Kara Kuyu, Heyuben, Berusal, Tillal, Şükri, Yalnız Mağara, Mukatta Hacer, Boyluca, Keçilü (Kazan) Tavahine, Sehrek (Kızıl Kuyu), Vehmiye, Köme Mağara, Zeki, Beyaz, Susıyan, Şuman, Dervişe (Arkuş), Mağara Suyu (Kesme Suyu), Harbetü'n Nasarı, Sasi, Kızıl Oyuk, Pınar Başı, Mendüzarik, Tel Ahdar, Harabe-i Berid, Mu'riban (Araban), Tel Göz, Üç Pınar, Tel Simsim, Atşana, Kersen Taş, Matra, Kuraya, Rumeyn, Rumeynî, Mukavveş, Ümmü'd Deyyab, Tel Balkan, Kuh-ı Deyr, Tel Harami, Tel Esved, Muharic, Mendu Kuyusu, Cündi Viranı, Harbe-i Haşış, köylerinde Dinayi Cemaati; Yalnız Tam, Küçük Eceği (Güllüce), Tel Harman, Uzun Hıdır, Pare Pare-i Fevkani, Sevgiran, Kızıl Hümeyra, Pare Pare-i Tahtani, Körmid, Comili, Ma'sıra, İsmail Viranı, Halil, Kızıl Viran, Tel Anter, İki Kuyu, Kesme, Toprakhan, Tel Hacıp, Ekizce, Tel Cafer, Anter, Hüsamiye, Nemu, Pınarbaşı, Tel Arfak, Ağca Meşhed, Denizcik, Mezra-i Güllüce, Şah Kulu, Biyarcık, Kızıl Kuyu, Pisik, Ubeyd Viranı, Hüseyin Viranı, Çelebi Viranı, Halil Kuyusu, Adluca Oyuk, Mezra-i Kara Viran, Cerfok, Toğan (Telsus), Kara Köprü, Karamuk, Gökçe Oyuk, Boz Depe, İn Viranı köylerinde Berazi Cemaati; Ağca Viran köyünde Dinayi ve Berazi Cemaatleri; Ebe Mevri köyünde Kutlubeglü Cemaati; Şeyh Çoban köyünde Köpeklü Avşari Cemaati; Delgü Depesi köyünde Avşar Cemaati; Taşlu Oyuk, Tel Erbain köylerinde Yörügan-ı Haleb Cemaati; Musa Kuyusu köyünde Alaeddinlü Cemaati; Kadı Harik köyünde Ekrad-ı İzzeddin Beg Cemaati; Kantara köyünde Kavî Cemaati; Muharic köyünde Giganlu Cemaati; Karaca Viran, Büyük Çenkük köylerinde Ekrad-ı Şeref Cemaati; Kuruca Oyuk (Takoz Depesi) köyünde İnallu Avşari Cemaati; Sevgiran-ı Kıbel köyünde Didan Cemaati; Tel Gazal, Seyyid Talib, Avlağı köylerinde İbrahim Kethüda

Cemaati; Hazani, Şeyh Feyyen, Zeynel Kuyusu, Tel Metun köylerinde Zezevari Cemaati; Geyiklü (Sucak) köyünde Rüşdî Cemaati; Tel Şair köyünde Dinayi ve Rüşdî Cemaatleri; Taşlu Oyuk köyünde Şeyhan-ı Abbasiyan Cemaati bulunmaktaydı.

II. BÖLÜM

İKTİSADİ YAPI

Osmanlı toplum düzeni esas itibariyle tarıma dayalı bir ekonomi ve geleneksel Yakın-Doğu siyaset ve toplum anlayışı çerçevesinde teşekkül etmişti. Genel anlamda tarımsallaşmış - şehirli bir toplum düzeninde toplum her ne kadar belirli bir karmaşıklık seviyesine erişmiş olsa da, ekonominin esas dayanağı kol gücüne dayalı tarım faaliyetidir. Böyle bir toplum yapısında, teknolojik seviye vb. faktörlerle de bağlantılı olarak tarım üretimindeki düşük verimlilik nüfusun büyük kısmının köylüler olması anlamına gelir. Medeniyet tarıma ve özellikle hububat, pirinç, mısır vb. tahıl ürünlerine dayanıyordu.⁴⁷³

Suruç'un da iktisadi hayatının ağırlık noktasını ziraat ve hayvancılık oluşturduğu anlaşılmaktadır. Köylerin tamamında buğday ve arpa yetiştirilmektedir. Bunun yanında darı (erzen), küşne (kara burçak)⁴⁷⁴, nohud, ades (mercimek) yetiştirilmektedir.

Sınai tesis olarak sadece asiya (su değirmeni) bulunmakta idi.

Köylerde küçük çapta da olsa keçi yetiştiriciliği ve arıcılık yapılmaktaydı.

A- İKTİSADİ FAALİYETLER

1- Zirai Faaliyetler

Buğday (Hınta): Buğday, Suruç'ta her köyde yetiştirilmektedir. Halkın temel besin maddesi olan ekmek, bulgur, nişasta ve benzeri yiyeceklerin buğdaydan yapılması ve şartların müsait olması bu ürünün yetiştirilmesine ağırlık kazandırmıştır.

Suruç nahiyesinde 1520'de 86870 kile; 1536'da 43922 kile; 1552'de 224944 kile; 1572'de 553320 kile; 1584'de 604984 kile buğday üretilmekte idi.

⁴⁷³ Mehmet Öz, XVI. Yüzyıl Anadolu'sunda Köylülerin Vergi Yükü ve Geçim Durumu Hakkında Bir Araştırma, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, İst. 1997, s. 77.

⁴⁷⁴ Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul 1996, s. 1205.

Ölçü mahallidir ve bir Ruha kilesi ikibuçuk İstanbul-Osmani kilesine denktir. İstanbul kilesinin 25,7 kg. olduğunu kabul edersek Ruha kilesi 64,25 kg olur.⁴⁷⁵ Buna dayanarak Suruç'taki buğday üretim miktarının kg. cinsinden değeri 1520'de 5581397,5 kg.; 1536'da 28219885 kg.; 1552'de 14452652 kg.; 1572'de 35550810 kg.; 1584'de 38870414,8 kg. vardı.

Yıl	1520	1536	1552	1572	1584
Nüfus	5501	4060	8168	13374	14343
Buğday üretimi (kg)	5581397,5	28219885	14452652	35550810	38870414,8
Kişi başına düşen buğday miktarı (kg)	1015	6951	1769	2658	2710
Hane üretimi (kg)	5106	3567	9067	14540	14724

Arpa (Şa'ir): Buğdaydan sonra Suruç'ta ziraati yapılan en yaygın tahıldır. Kullanım alanı geniş olan arpa, buğday unu ile karıştırılarak insan besini olarak kullanıldığı gibi kendisinden hayvan yemi olarak da istifade edilmektedir.

1520'de 123600 kile; 1536'da 243450 kile; 1552'de 163600 kile; 1572'de 322112 kile; 1584'de 362928 kile arpa üretilmiştir.

Yıl	1520	1536	1552	1572	1584
Nüfus	5501	4060	8168	13374	14343
Arpa üretimi (kg)	7941300	15641662,5	10511300	20695696	23318124
Kişi başına düşen arpa miktarı (kg)	1444	3853	1287	1547	1626
Hane üretimi (kg)	7265,5	19774,5	6594	8464	8833

Tablolarda görüldüğü gibi 1552'de 1536'ya göre kişi başına düşen hububat miktarında belirgin bir azalma görülmektedir. Bunu nüfusun 1552'de 1536'ya göre %50'lik bir artış göstermesiyle açıklayabiliriz. Hane üretiminde de aynı azalma görülmektedir. 1552'de ürün çeşitliliğinde de azalma görülmektedir. 1536'da 5 çeşit hububat üretilirken 1552 tahririnde sadece buğday, arpa ve küşne üretilmekteydi.

⁴⁷⁵ Nezihî Turan, *a.g.e.*, s.95.

Darı (Erzen): Hem yiyecek maddesi hem de havyam yemi olarak kullanılır. Buğday ve arpaya göre üretimi daha zahmetli olan darının ekim alanının da az olduğu görülür.

Vergi hissesi olarak Suruç'ta 1520'de 8600 kile; 1536'da 400 kile; 1584'de 1200 kile darı üretilmiştir. 1552 ve 1572 tarihlerinde ise darı üretimi yapılmamıştır.

Darı üretimini kilogram olarak ifade etmek gerekirse 1520'de 8664,25 kg.; 1536'da 25700 kg.; 1584'de 77100 kg. darı üretilmiştir.

Küşne (Kara Burçak): Küşneden alınan resim miktarı 1572 ve 1584 yılındaki tahrirlerinde çoğu yerde "küşne ve ades" kaydıyla birlikte verilmiş bazı yerlerde de tek başına kayd edilmiştir. 1536 ve 1552 tahrirlerinde ise ades ve küşne ayrı ayrı kayd edilmiştir.

1536'da 750 kile; 1552'de 2400 kile; 1572'de 3920 kile küşne, 800 kile küşne ve ades; 1584'de 8560 kile küşne; 1424 kile küşne ve ades üretilmiştir.

Kilogram cinsinden yazmak gerekirse 1536'da 48187,5 kg; 1552'de 154200 kg.; 1572'de 251860 kg.; 1584'de 549980 kg. küşne üretilmiştir. 1572'de 51400 kg. ve 1584'de 91492 kg. küşne ve ades üretilmiştir.

Mercimek (Ades): İnsanlar için besin maddesi olarak kullanıldığı gibi hayvan yemi olarak da yetiştirilmektedir.

1520 tahririnde hums (nohut) ve ades (mercimek) olarak kayd edilmiştir. 1536'daki tahrirde ayrı kayd olunmuştur. 1572 ve 1584 tahrirlerinde ise hem tek başına ades hem de "hums ve ades" olarak birlikte kayd olunmuştur.

1520'de 5200 kile hums ve ades; 1536'da 750 kile ades; 1572'de 400 kile ades, 400 kile hums ve ades; 1584'de 400 kile ades, 400 kile hums ve ades üretilmekteydi.

Kilogram cinsinden yazmak gerekirse 1520'de 334100 kg. hums ve ades; 1536'da 48187,5 kg ades; 1572 ve 1584'de 25700'şer kg ades, 25700'şer kg. hums ve ades üretilmekteydi.

Susam: Suruç'taki üretimi çok önemli bir yer tutmamaktadır. Sadece 1520 yılındaki tahririnde üretim miktarı belirtilmemekle birlikte Şeyh Müslim köyünde 500

akçe vergi hasılı elde edildiğini biliyoruz.⁴⁷⁶ Sonraki tahrirlerde Susam ekimi yapılmamıştı.

Sebzecilik

Suruç'ta sebzeçilik yaygın olarak yapılmaktadır. Tahrir defterlerinde “Mal-ı sayfî ma' resm-i bostan” kayıtlarıyla verilmektedir. Bu sebeple ne çeşit sebzelerin yetiştirildiğini bilemiyoruz.

1536	1552	1572	1584
ÖŞÜR	ÖŞÜR	ÖŞÜR	ÖŞÜR
4884	16449	52387	49127

Suruç'ta sebzeçiliğin yıllara göre dağılımı (akçe)

2- Hayvancılık

Suruç'ta ziraatten sonra ikinci mühim gelir kaynağı hayvancılıktır. Konar göçer gruplar tarafından yaygın olarak koyun beslenirken, köylerde yaşayan halk ise keçi besiciliği ve arıcılık yapıyordu.

Küçükbaş hayvancılık rağbet görmesine rağmen büyük baş hayvancılık yapılmamaktadır. Tahrirlerde “mevaşi” vergisine rastlanılmamıştır.

3- Sanayi

Suruç'ta sanayi tesisi olarak sadece asiyablar göze çarpmaktadır. Daha öncede değindiğimiz gibi Suruç'ta üretilen iki önemli gıda maddesi buğday ve arpadır. Bunların gıda maddesi olarak tüketilmesinde un haline getirilmesi için değirmenlere ihtiyaç vardı.

⁴⁷⁶ BOA. MAD. 75, vr. 50 b.

Suruç'taki Asiyabların Sayısını Gösterir Tablo

Bulunduğu Yer	1520 (Adet Bab)	1536 (Adet Bab)	1552 (Adet Bab)	1572 (Adet Bab)	1584 (Adet Bab)
?	*				
Der ab-ı Zeytun	X X X X X				
Pınarbaşı Köyü			*	X	X
Tel Tahun Mezrası				*	*
Tel Göz Köyü			*	X X	X X
Runeynî				X	X
Küçük Meşhed Köyü			X	X	X
Seyfi Viranı			*	*	*
Pare Pare-i Fevkani Köyü				X X	X X
Tel Anter Köyü				X	X
Rasil Mezrası				*	*
Tavahine Köyü				X	X
Kuraya Köyü			X		
Denizcik Köyü				X	X
Runeyn Köyü				X	X
Nemu Köyü				X	X
Kuraya Nehri		X X X X X X X X X			
Deran Nehri				X X X X X X	X X X X X X
Büyük Meşhed Nehri		X X X X X X			

* Sayı belirtilmemiş

B- VERGİ VE RESİMLER

1- Tarımsal Vergiler

Ziraatle ilgili en önemli vergi türü öşürdür. Lugat manası onda bir olup, içtimai yardım için alınan onda bir nisbetindeki vergidir.⁴⁷⁷ Suruç'un ilk tahriri 1520'de 1/10; 1536'da 1/10; 1552, 1572 ve 1584'de 1/8 oranında öşür alınmaktaydı.

⁴⁷⁷ Ömer Lütfi Barkan, "Öşür" *İ.A.*, c. IX, s. 482.

a) Buğday Öşrü

Suruç'ta 1520'de 8687 kile; 1536'da 43922 kile; 1552'de 28118 kile; 1572'de 69165 kile; 1584'de 75623 kile buğday öşrü alınmakta idi.

Akçe cinsinden değerleri ise 1536'da 175688 akçe; 1552'de 140590 akçe; 1572'de 414990 akçe; 1584'de ise 453738 akçe idi.

b) Arpa Öşrü

Buğdaydan sonra öşrün en fazla alındığı mahsüldür. Suruç'ta 1520'de 12360 kile; 1536'da 24345 kile; 1552'de 20450 kile; 1572'de 40264 kile; 1584'de 45366 kile arpa öşrü alınmakta idi.

Akçe cinsinden değerleri ise 1536'da 48690 akçe; 1552'de 51125 akçe; 1572'de 120792 akçe; 1584'de 136098 akçe idi.

Yıl	1520	1536	1552	1572	1584
Buğday (kile)	8687	43922	28118	69165	75623
Arpa (kile)	12360	24345	20450	40264	45366

* Suruç'ta Buğday ve Arpa'dan alınan öşür miktarları

Tabloda diğer hububatlardan alınan öşür miktarlarını gösterilmeme sebebi diğer hububatların tahrirlerde ayrı ayrı kaydedilmemiş olmasıdır.

c) Darı Öşrü

1520'de 860 kile; 1536'da 40 kile; 1584'de 150 kile darı öşrü alınmakta idi.

Akçe cinsinden değerleri ise 1536'da 80 akçe; 1584'de ise 450 akçe darı öşrü alınmakta idi.

d) Küşne Öşrü

1536'da 75 kile; 1552'de 300 kile; 1572'de 490 kile; 1584'de 1070 kile küşne öşrü alınmakta idi.

Akçe cinsinden değerleri ise 1536'da 150 akçe; 1552'de 700 akçe; 1572'de 2940 akçe; 1584'de ise 6420 akçe idi.

1572'de küşne ve ades başlığı altında 100 kile öşür alınıyordu. Bu da 600 akçe idi. 1584'de ise yine aynı başlık altında 178 kile küşne ve ades öşrü alınmakta idi. Bunun akçe cinsinden değeri 1068 akçe idi.

e) Mercimek (Ades) Öşrü

1536'da 750 kile; 1572'de 50 kile; 1584'de 50 kile ades öşrü alınmaktaydı. Bu da 1536'da 300 akçe; 1572 ve 1584'de ise 300'er akçe idi.

1572 ve 1584 tahrirlerin 50'şer kile hums (nohut) ve ades (mercimek) başlığı altında öşür alınmakta idi. Bu da 300'er akçe yapmaktaydı.

2- Toprakta Alınan Vergiler

a) Resm-i Çift

Osmanlı devrinde alınan vergilerden ve Rüsüm-ı Örfiyenin tekalif cinsindedir. Çift arazi vergisidir. En az bir çiftlik miktarındaki araziye ziraat eden köylüden senede bir defa alınırdı. Çiftin genişliği arazinin verimliliğine göre değişmekteydi. Uhdesinde kayıtlı bulunan çiftliği işlemeyen köylünün elinden bu çiftlik, geri alınarak başka birisine verildiği gibi, bu gibi çiftlikler, çiftbozan resmi veya levendlik akçesi adı ile, bu toprakların boş bırakılmasından doğan zararları ödeme mahiyetinde bir tazminat mecbur tutulurlardı.⁴⁷⁸

Birecik Sancağı Kanunnamesinde her çiftten 40'ar akçe alınması kanunlaştırılmıştı. 1520'de 419 çift; 1536'da 418 çift; 1552'de 493 çift; 1572'de 1313 çift; 1584'de ise 1464 çift bulunmaktaydı.

Buna göre 1536'da 16720 akçe; 1552'de 19720 akçe; 1572'de 5250 akçe; 1584'de ise 58560 akçe çift resmi alınmıştı.

1520'ye ait tahrir defteri eksik olduğu için bir kanunnamesi yoktur. Fakat defter incelendiğinde 1520'de çift başına 80 akçe alındığı görülmüştür.

⁴⁷⁸ Ömer Lütfi Barkan, "Çiftlik" *İ.A.* c.III, s. 392.

Suruç'ta pek fazla nim çift yoktur. Yalnız 1520 tahririnde nim çifte rastlanılmıştır.

3- Şahsî Vergiler

a) Resm-i Bennak

Osmanlı vergi sisteminde bennak veya bazı bölgelerde eski devirlerde rastlanan diğer şekilde benlak evli raiyet demektir. Bennaklar, ekinli bennak ve caba-bennak olmak üzere ikiye ayrılırlar. Nim çifden az yer tasarruf eden bennaklar ekinli, hiç yer tasarruf etmeyenler de caba bennaktır.⁴⁷⁹

Suruç'ta bennak resmi 12 akçedir.⁴⁸⁰ 1520'de 1024 bennak vardı. Fakat 1520'deki tahrir defterinin baş tarafı eksik olduğu için kanunnamesi yoktur. Defterde sadece bennak adedini vermektedir. Alınan vergi ile ilgili bir bilgi yoktur.

1536'da 4368 akçe bennak resmi alınıyordu. Bunun 4104 akçe'sini kır kesiminde meskun olan cemaatler ödemekteydi.

1552'de 19128 akçe bennak resmi alınıyordu. Bunun 10428 akçesini cemaatler ödemekteydi.

1572'de 12996 akçe bennak resmi alınıyordu. Bunun 7860 akçesini cemaatler ödemekteydi.

1584'de ise 13452 akçe resm-i bennak alınıyordu. Bunun 7426 akçesini cemaatler ödemekteydi.

b) Resm-i Mücerred

Resm-i mücerred ismi ile, iş edinme yaş ve imkanına sahip erkeklerden 6'şar akçe alınırdı.⁴⁸¹

1520'de 36 mücerred kayd edilmiştir. 1536'da 630 akçe mücerred resmi alınıyordu. Bunun 228 akçesini cemaatler ödüyordu. 1552'de 1188 akçe mücerred resmi alınıyordu. Bunun 294 akçesini cemaatler ödemekteydi.

⁴⁷⁹ Halil İnalcık, "Osmanlılarda Raiyyet Rusûmu" Belleten XIII./92, 1959, s. 589.

⁴⁸⁰ BOA. TD. 184, s.3; BOA. TD. 276, s.4; BOA. TD. 496, s.8; TKGMKKA. TD. 173, vr. 3 b.

⁴⁸¹ BOA. TD. 184, s.3; BOA. TD. 276, s.4; BOA. TD. 496, s.8; TKGMKKA. TD. 173, vr. 3 b.

1572’de 6894 akçe mücerred resmi alınıyordu. Bunun 3534 akçesini cemaatler ödemekteydi.

1584’de 6858 akçe mücerred resmi alınıyordu. Bunun 3726 akçesini cemaatler ödemekteydi.

Yıl	1520	1536	1552	1572	1584
Bennak	1024	364	1101	1383	1121
Mücerred	36	105	198	1149	1143

* Suruç’taki Bennak ve Mücerred sayıları

4- Hayvancılıkla İlgili Vergiler

a) Adet-i Ağnam

Koyundan alınan bir vergidir. Birecik kanunnamesi “liva-i mezburda vâki’ olan resm-i ağnâm külliyyen hass-ı şahî olub her yıl Abril ayında her iki re’s koyuna birer akçe alınur”⁴⁸² derken koyun başına 0,5 akçe alınacağını kastetmektedir.

Suruç’ta 1536’da 8374 adet küçük baş hayvan vardır. Bunlardan 4172 akçe ağnâm vergisi alınmakta idi.

1572 ve 1584 tarihlerindeki defterlerde ağnâm vergisi ve ağnâm adedi aynıdır. İki tahrirde de 179588’şer küçükbaş hayvan bulunmakta idi. Bunlardan 89794 akçe adet-i ağnâm vergisi alınmaktaydı.

b) Nahl ve Ma’z Vergisi

Nahl (arı) ve ma’z (keçi)’dan alınan vergidir. Nahl Arapça arı demek olup muhtemelen tahrir defterlerinde kovan yerine geçmektedir. 1536’daki kanunnamede Birecik’teki keçi hakkının iki keçiye bir akçe olduğu şeklindedir. Bireciğin diğer kanunnamelerinde böyle bir ibare yoktur.

Kanunnamelerde nahl resmi için “Ve resm-i kovan yılda her bir kovan başına resm-i kovan diyu ikişer akçe alınub”⁴⁸³ ibaresi yer almaktadır.

⁴⁸² BOA. TD. 184, s.3; BOA. TD. 276, s.4; BOA. TD. 496, s.8; TKGMKKA. TD. 173, vr. 3 b.

⁴⁸³ BOA. TD. 184, s. 3. BOA. TD. 276, s.5; BOA. TD. 496, s.9; TKGMKKA. TD. 173, vr. 4 a.

1536'da 14 köyden 1184 akçe resm-i ma'z alınmakta idi.

1552'de 1 köyden 200 akçe resm-i ma'z; 26 köyden 448 akçe resm-i ma'z ve nahl alınmakta idi.

1572'de 7 köyden 283 akçe resm-i ma'z; 2 köyden 55 akçe resm-i nahl; 13 köyden 837 akçe resm-i ma'z ve nahl alınmakta idi.

1584'de 9 köyden 325 akçe resm-i ma'z; 12 köyden 781 akçe resm-i ma'z ve nahl; 2 köyden 55 akçe resm-i nahl alınmakta idi.

5- Arızî Vergiler

a) Bad-ı Heva

Miktarı önceden kestirilemeyen bir vergi çeşidi olup ne tür gelirlerden alındığı belirtilmiştir. Tahrirlerde çoğu yerde bād-ı heva ma'a resm-i arusiye gelirleriyle toplam hasılları içinde gösterildiklerinden bad-ı heva resimlerini tefrik etmek mümkün olmamaktadır.

1520'de 1034 akçe; 1536'da 4479 akçe; 1552'de 4127 akçe; 1572'de 2355 akçe; 1584'de 2540 akçe bad-ı heva resmi alınmaktaydı.

Buna mükabil 1552'de 160 akçe; 1572'de 14580 akçe; 1584'de 18784 akçe bad-ı heva ma' resm-i arusiye resmi alınmakta idi.

b) Resm-i Tapu ve Deştâni

Resm-i tapu, raiyyetin sipahiye bir defaya mahsus olmak üzere ödediği bir çeşit toprak kirasıdır ve miktarı mahâlline göre değişmektedir. Bir kaç istisna dışında çoğu yerde resm-i tapu ve deştâni birlikte yazılmışlardır. Burada geçen deştâni resmi, sipahinin tımarı dahilindeki ekine hayvanını sokan ve zarar verenden bunu tazmin için alınmakta olan bir vergidir.⁴⁸⁴

1520 ve 1536 tahrirlerinde böyle bir vergi alınmadığı görülmektedir. 1552'de 1182 akçe tapu ve deştâni resmi; 44 akçe ise deştâni resmi alınmaktaydı. 1572'de 3284 akçe; 1584'de ise 3514 akçe tapu ve deştâni resmi alınıyordu.

⁴⁸⁴ Nezihî Turan, *a.g.e.*, s. 127-128.

6- Tesisler ve Bunlardan Alınan Vergiler

a) Resm-i Asiyab

Birecik kanunnamelerinde resm-i asiyab ile ilgili bir bilgi yoktur. Fakat tahrir defterlerini incelediğimizde tam yıl dönen değirmenlerden 60, yarım yıl dönenlerden 30 akçe alınmakta idi. Suruç'taki değirmenlerin hemen hemen hepsi tam yıl çalışan değirmenlerdir.

Suruç'taki Asiyablardan Sağlanan Gelir Tablosu

Bulunduğu Yer	1520	1536	1552	1572	1584
?	300				
Der ab-ı Zeytun	300				
Pınarbaşı Köyü			1200	60	60
Tel Tahun Mezrası				720	720
Tel Göz Köyü*			360	120	120
Runeynî				60	60
Küçük Meşhed Köyü			30	60	60
Seyfi Viranı			560	1000	1000
Pare Pare-i Fevkani Köyü				120	120
Tel Anter Köyü				60	60
Rasil Mezrası				2000	2000
Tavahine Köyü				60	60
Kuraya Köyü			60		
Denizcik Köyü				60	60
Runeyn Köyü				60	60
Nemu Köyü				60	60
Kuraya Nehri		540			
Deran Nehri				360	360
Büyük Meşhed Nehri		360			
TOPLAM	600	900	2210	4800	4800

* Köy 1552'de mezradır.

C- NARH FİYATLARI

Karşılaştırma yapmak için bölgedeki diğer yerleri narh fiyatlarını vermekte yarar görüyoruz. Ruha sancağında 1540'da buğday narhı 6 akçe, arpa narhı 4 akçe, darı narhı 4 akçe idi. 1566'da ise buğday narhı 6 akçe, arpa narhı 3 akçe, darı narhı 3 akçe idi.⁴⁸⁵

Birecik'te 1536'da buğday narhı 4 akçe, arpa narhı 2 akçe, küşne narhı 2 akçe, ades narhı 4 akçe idi. 1584'de ise buğday narhı 6 akçe, arpa narhı 3 akçe, küşne narhı 3 akçe, ades narhı ise 6 akçe idi.⁴⁸⁶

⁴⁸⁵ Nezihî Turan, *a.g.e.*, s. 96, 97, 101.

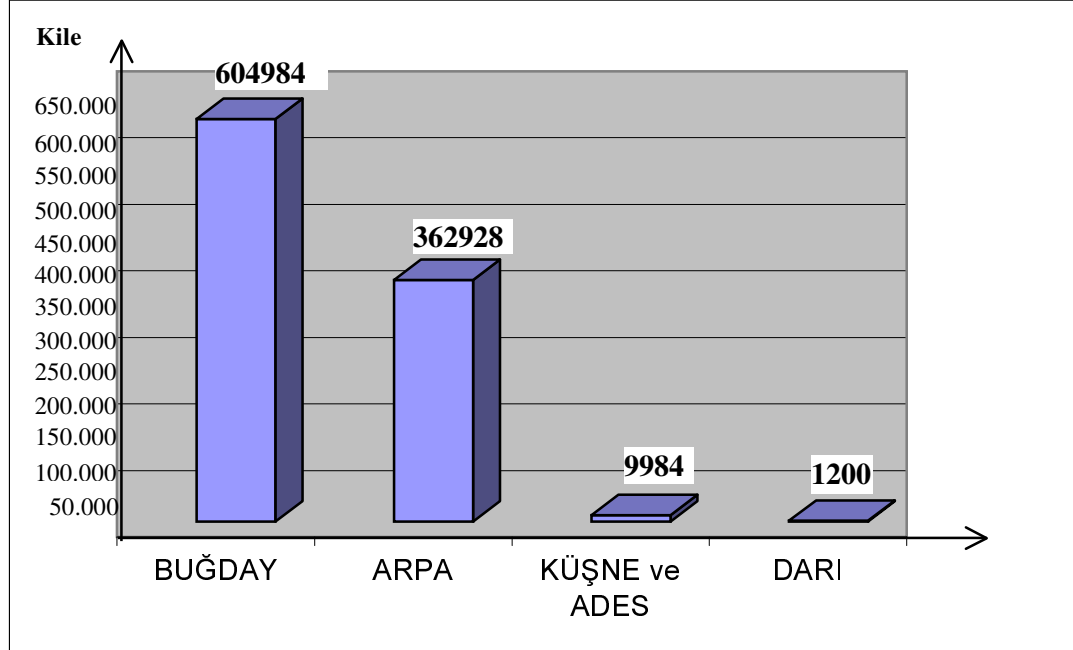
⁴⁸⁶ Yılmaz, *a.g.e.*, s. 146.

Ergani'de 1518'de buğday narhı 8 akçe, arpa narhı 6 akçe, darı narhı 6 akçe idi.⁴⁸⁷

Suruç'ta 1536'da buğday narhı 4 akçe, arpa narhı 2 akçe, darı narhı 2 akçe, küşne narhı 2 akçe, ades narhı 4 akçe idi. 1552'de buğday narhı 5 akçe, arpa narhı 2 akçe, küşne narhı 2,5 akçe idi. 1572'de buğday narhı 6 akçe, arpa narhı 3 akçe, küşne narhı 6 akçe, ades narhı 6 akçe idi. 1584'de buğday narhı 6 akçe, arpa narhı 3 akçe, darı narhı 3 akçe, küşne narhı 6 akçe, ades narhı 6 akçe idi.

Tahrir Defterlerine Göre Narh Fiyatlarını Gösterir Tablo

Yıl	1536	1552	1572	1584
Buğday	4	5	6	6
Arpa	2	2,5	3	3
Darı	2	-	-	3
Küşne	2	2,5	6	6
Ades	4	-	6	6

1584'e göre Ziraî Üretim

⁴⁸⁷ Mehmet Salih Erpolat, *XVI. Yüzyılda Ergani Sancağı*, Selçuk Üniv., Sosyal Bilimler Ens. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya 1993, s. 79.

III. BÖLÜM
TOPRAK İDARESİ
(HAS, ZEAMET, TIMAR VE VAKIFLAR)

A- HASLAR

İncelemiş olduğumuz tahrir defterlerinden edinilen bilgilere göre Suruç nahiyesinde padişah, sancakbeyi az da olsa beylerbeyi hassı ile zeamet ve timar olarak tasarruf edinilen dirlikler bulunmaktadır.

1- Padişah Hasları

Osmanlı İmparatorluğu'nda mirî rejiminin uygulandığı yerlerde devlete ait gelir kaynaklarının bir kısmı doğrudan hazine-i humayuna alınmakta bir kısmı ise dirlik sahiplerine belli mükellefiyetler mukabilinde tevcih edilmektedir. Doğrudan devlet hazinesine alınan gelir kaynaklarına “hass-ı padişah-ı alem penah veya hass-ı humayun denmektedir.⁴⁸⁸

Suruç nahiyesindeki padişah hasları aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Kır Kesimindeki Padişah Hasları

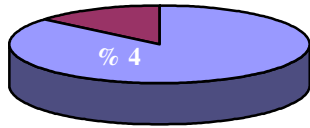
Yıl	1520	1536	1552	1572	1584
Köy	1	45	27	87	84
Mezra	4	70	15	56	70
Toplam Hasılı	3040	249767	96041	373889	332629

⁴⁸⁸ Mehmet Ali Ünal, XVI. Yüzyılda Harput Sancağı, TTK. Yay., Ank. 1989, s. 167.

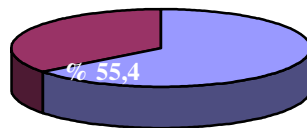
Padişah Haslarına Ayrılan Gelirler

Yıl	1520	1536	1552	1572	1584
Kır Kesimi Gelirleri	3040	249767	96041	373889	332629
Resm-i Kışlak Resm-i Duhan Yatak ve Otlak	5000	-	-	-	-
Asiyab	600	900	-	-	-
Adet-i Ağnam	-	4172	700	89794	89794
Cemaat	-	-	50000	-	-
Toplam	8640	254839	146741	463683	422423

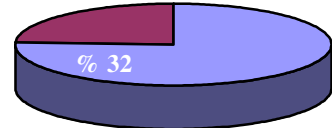
Suruç nahiyesinde kır iskan merkezleri ve tarım alanlarından elde edilen gelirlerin 1520'de %4'ü; 1536'da %55,4'ü; 1552'de %32'si; 1572'de %49,5'u; 1584'de %42'si padişah hassı idi.

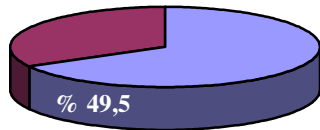
1520

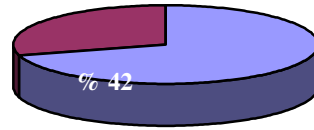
1536

1552

1572

1584

2- Beylerbeyi Hasları

Suruç nahiyesinde beylerbeyi hassı çok az bulunmaktadır. Sadece 1572 ve 1584 tahrirlerinde beylerbeyi hassı yer almaktadır. Beylerbeyinin 1572'de 2700 akçelik; 1584'de 2710 akçelik hassı vardı.

3- Sancakbeyi Hasları

1520, 1536 ve 1552 tahrirlerinde Birecik Sancakbeyi haslarına rastlanırken 1572 ve 1584 tahrirlerinde sadece Balis sancakbeyi hassına rastlanılmıştır.

1520 tahririnde Birecik Sancakbeyi'nin 55275 akçe; 1536 tahririnde 40614 akçe; 1552'de 4400 akçelik hassı vardı.

1572 tahririnde 54905 akçe; 1584'de 61076 akçelik hassı vardı.

B- ZEAMETLER

Zeamet fetih sırasında arazi-i emiriyye itibar olunan yerlerden muhariplerle bir kısım devlet ve saray memurlarına verilen ve yirmi binden yüz bin akçeye kadar hasılat getiren dîrliğe denir.⁴⁸⁹

Suruç nahiyesinde 1520 ve 1536 tahrirlerinde zeamet sahibi olarak sadece Şefkat Bey bulunmakta idi. 1552'de ise Şefkat Bey ve Birecik alaybeyi Hayreddin zeamet sahipleri idi. Suruç nahiyesinde 1572'de 7 zeamet sahibi, 1584'de ise 8 zeamet sahibi bulunmakta idi.

⁴⁸⁹ Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul 1983, c.III, s. 649. Geniş bilgi için bkz: Nicora Beldiceanu, *Osmanlı Devletinde Tımar*, Ankara 1985,

1520 Yılındaki Zeamet ⁴⁹⁰ Sahipleri				
No	Zeamet Sahibinin Adı	Görevi	Köy, Mezra, Cemaat	Geliri
1	Şefkat Bey	Mîr-i Aşiret-i Berazi	9 c. 39 mz.	65216
1536 Yılındaki Zeamet Sahipleri				
No	Zeamet Sahibinin Adı	Görevi	Köy, Mezra, Cemaat	Geliri
1	Şefkat Bey	Mîr-i Aşiret-i Berazi	7 Cemaat 17 Mezra	49005
1552 Yılındaki Zeamet Sahipleri				
No	Zeamet Sahibinin Adı	Görevi	Köy, Mezra, Cemaat	Geliri
1	Şefkat Bey	Mîr-i Aşiret-i Berazi	32 Mezra 1 Köy	53100
2	Hayreddin	Miralay-ı Liva-ı Birecik	2 Köy 4 Mezra	7881
1572 Yılındaki Zeamet Sahipleri				
No	Zeamet Sahibinin Adı	Görevi	Köy, Mezra, Cemaat	Geliri
1	Mehmed	-	3 k. 1 mz.	13400
2	Yusuf	'an çavuşân-ı Dergâh-ı Âli	1 k. 2 mz.	21185
3	Kasım	-	2 k. 3 mz.	21289
4	Ahmed b. Sinan Beğ	-	1 k. 3 mz.	6000
5	Malkoç	-	1 k.	2050
6	Mahmud	-	2 k. 1 mz.	20400
7	Çevle'l Meşhur Beki Beğ	-	2 k. 8 mz.	10100
1584 Yılındaki Zeamet Sahipleri				
No	Zeamet Sahibinin Adı	Görevi	Köy, Mezra, Cemaat	Geliri
1	Mehmed	-	4 k.	13400
2	Yusuf	'an Çavuşân-ı Dergâh-ı Âli	1 k. 2 mz.	21185
3	Kâtib Kasım	-	2 k. 3 mz.	21288
4	Ahmed b. Sinan Beğ	-	1 k. 3 mz.	6000
5	Malkoç	-	1 k.	2050
6	Mahmud	-	2 k. 1 mz.	20400
7	Cevle'l Meşhur Beki Beğ	-	4 k. 9 mz.	14500
8	Bâli Çavuş	'an Çavuşan-ı Dergâh-ı Âli	1 k.	800

⁴⁹⁰ Suruç'un sonraki dönemlerdeki zeamet kayıtları için bkz: BOA. TD. 710, s.20.

C- TIMARLAR

Tımar Osmanlı İmparatorluğu'nda geçimlerini veya hizmetlerine ait masraflarını karşılamak üzere bir kısım asker ve memurlara, muayyen bölgelerden kendi nam ve hesaplarına tahsili salahiyeti ile birlikte tahsis edilmiş olan vergi kaynaklarına ve bu arada bilhassa defter yazılarındaki senelik geliri 20.000 akçeye kadar olan askeri dirliklere verilen isimdir.⁴⁹¹

1552 tarihli mufassal tahrir defterinin icmali olan BOA. TD. 378 numaralı defterde tımar ve zeamet kayıtları bulunmamaktadır. Buna karşın 1584 tarihli (TKGMKKA. TD. 173) defterin icmali olan TKGMKKA. TD. 291 numaralı defterde tımar ve zeamet kayıtları bulunmaktadır. Bu sebeple bu tarihe ait tımar ve zeamet sahipleri belirlenirken mufassal defterden değil icmal defterinden yararlanılmıştır.⁴⁹²

Tımarlar kişiye verildiği gibi iki veya dört kişiye hisseli olarak tevcih edildiği görülmektedir.⁴⁹³

1520'de Suruç'taki Tımar Sahipleri (BOA. MAD. 75)

No	Tımar Sahibinin Adı	Görevi	Köy ve Mezra Sayısı	Geliri
1	Ferhad ve Şerik o	-	1 k.	5718
2	İbrahim	-	1 mz.	200
3	Ferhad	-	1 mz.	500
4	İlyas	-	1 mz. 2 k.	4062
5	Şeyh Ali Beg	-	1 k.	1500
6	Şemseddin	-	1 mz.	600

⁴⁹¹ Ömer Lütfi Barkan, *İ.A. "Tımar"*, c. XII, s.286, Geniş bilgi için bkz: Beldiceanu, *a.g.e.*, s.11, 12.

⁴⁹² Bkz. Tımar sahipleri kısm.

⁴⁹³ BOA. TD. 184, s. 121-122; BOA. TD. 276, s.159, 161 , 165, 167; BOA. TD. 496, s.226, 224, 220.

**1536 yılında Suruç Nahiyesinde Tımar Sahipleri
(BOA. TD. 184)**

No	Tımar Sahibinin Adı	Görevi	Köy ve Mezra Sayısı	Geliri
1	İskender-i İpek	-	1 k. 1 mz.	2540
2	Emir Hacı	-	1 k.	900
3	Hacı Mehmed	-	2 mz.	2542
4	Mustafa b. Hacı	-	1 k.	3551
5	Hüseyin b. Katib Mehmed	-	1 mz. 1 k.	2326
6	Abbas b. Mehmed	-	1 k.	3000
7	Mahmud b. Hüseyin	-	1 k. 1 mz.	3393
8	Ramazan	-	1 k. 1 mz.	3000
9	Hasan	-	1 k.	3400
10	Bekir	-	3 mz.	3400
11	Rüstem b. Canem Hamza	-	1 mz.	800
12	Mahmud	Merdüm-i Mehmed Paşa	2 k. 1 mz.	3200
13	Hüdavirdi	-	1 k.	2000
14	Ayas	Çaşnigir başı	3 mz.	4000
15	Mustafa b. Ali	-	1 k.	2000
16	Şeyhi b. Kasım	-	1 k.	2375
17	Satılmış	-	1 k.	2100
18	Halil	-	1 k.	2790
19	Ahmed b. Ali, Yusuf b. Hıdır, Yusuf diğer, Mahmud, Mustafa b. Kul	Bevvab	1 k. 2 mz.	2400
20	Mahmud b. Abdullah	-	1 k. 2 mz.	1600
21	Mustafa b. Hamza, Veli b. Arslan, Veli diğer, Ahmed	Dizdâr	1 k. 3 mz.	6220

**1552 yılında Suruç Nahiyesinde Tımar Sahipleri
(BOA. TD. 276)**

No	Tımar Sahibinin Adı	Görevi	Köy ve Mezra Sayısı	Geliri
1	Emir	-	1 k.	1000
2	Asaf ve Yehsar	-	1 mz.	1400
3	Hacı Mehmed	-	2 mz.	1300
4	İpeklü İskender	-	1 k. 1 mz.	5540
5	Şeyhî	-	1 mz.	500
6	Mustafa bin Ali	-	1 k.	2400
7	İbrahim b. Halil Rüstem b. Bâki	-	1 k. 1 mz.	3700
8	Kurd ve Turak	-	1 k.	3500
9	Divane Kaya Çavuş	-	1 k. 4 mz.	9800
10	Şahvar b. Hamza	-	1 k.	2300
11	Hüseyin	-	3 k.	2500
12	Memi b. Mahmud	-	2 k.	2000
13	Mahmud b. Hüseyin	-	1 k.	3324
14	Ramazan ve Mahmud b. Deniz	-	1 k.	6300
15	Ahmed b. Şefkat	-	1 k. 1 mz.	5300
16	Habil	-	2 k. 1 mz.	4250
17	Ahmed, Mahmud, Hüseyin, Abdürrezzak	Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1600
18	-	Merdân-ı Kale	8 k. 8 mz.	24650
19	Mustafa Tavlı ve Nara Şevka	-	1 mz.	300
20	Mehmed Basan ve Mehmed Topal	-	3 mz.	2835
21	Cemal ve Nasır	Bevvab	1 k.	2600

**1572 yılında Suruç Nahiyesinde Tımar Sahipleri
(BOA. TD. 496)**

No	Tımar Sahibinin Adı	Görevi	Köy ve Mezra Sayısı	Geliri
1	Muharrem	-	1 mz.	1293
2	Kaya	-	1 mz.	500
3	Hamza Çavuş	-	1 k.	4900
4	Haç Hüseyin ve Mustafa	-	1 mz.	2000
5	Seyf	-	2 mz.	3349
6	Abdurrahman	-	1 k. 2 mz.	2300
7	Kâtib Halil	-	2 mz.	2649
8	Nasuh	-	1 k.	1499
9	Mehmed	-	1 mz.	700
10	Ramazan	-	2 mz.	1314
11	Mustafa b. Cafer	-	1 mz.	500
12	Emirze b. Ali	-	1 mz.	500
13	Mehmed	-	2 k.	12000
14	Bosna Mustafa	-	1 k.	7300
15	İsmail b. Ali ve Mustafa b. Derviş	-	2 k. 1 mz.	14306
16	Behram b. Abdullah	-	1 k.	5249
17	Nâr Ahmed	-	1 k. 6 mz.	7650
18	Tanrıvermiş b. Budak ve Ali b. Mestan	-	2 k.	10500
19	Habin	Mir alem liva-i Birecik	3 k.	6400
20	Hamza b. Hüseyin ve Ali b. Ayas	-	1 k. 1 mz.	12000
21	Gazenfer	-	2 k. 2 mz.	
22	Mustafa	-	1 k.	3999
23	Hüseyin	-	1 k. 3 mz.	10000
24	Ahmed	-	1 k.	4516
25	Mustafa b. Hıdır	-	1 k.	4937
26	Dalbasan Veled-i Ahmed ve Mustafa	-	1 k.	7105
27	Turak Rüstem	-	1 k.	8999
28	Oruç	-	2 k. 1 mz.	7694
29	Mirza Ali	-	3 k.	5999
30	Ali Can Mahmud	-	2 k. 1 mz.	6600
31	Bosna Hüsrev	-	1 k.	2400
32	Bosna Hüsrev ve Ali	-	1 k.	4000
33	Müdebbi'	-	2 k. 2 mz.	6800
34	Hüseyin	Ser asker-i liva-i Birecik	1 k.	1200
35	Ahmed b. Hıdır	-	1 mz.	550
36	Hayreddin	Dizdâr-ı Kale-i Birecik	1 mz.	600
37	Mustahfızan-ı Kale-i Birecik	Mustahfız	9 k. 12 mz.	67118
38	Mehmed Sûrbânî ve Mustahfızan-ı Kale-i Birecik	-	1 k.	2258

**1584'de Suruç'taki Tımar Sahipleri
(TKGMKKA. TD. 291)**

No	Tımar Sahibinin Adı	Görevi	Köy ve Mezra Sayısı	Geliri
1	Mehmed	-	1 k.	6000
2	Mehmed h. Abdülhalik	-	1 k.	3000
3	Hüseyin b. Hamza	-	1 k.	2500
4	Ali Kulu	-	1 k.	5600
5	Bekir	-	1 mz.	2000
6	Yusuf	-	1 k.	2000
7	Nâr Ahmed	-	1 k. 6 mz.	7950
8	Hamza b. Abdullah	-	2 k.	6000
9	Hasan b. Abdullah	-	2 k.	3000
10	Ali b. Abdullah	-	2 k. 1 mz.	5000
11	Mirza Kulu	-	1 k.	6000
12	Mahmud b. Çemşid	-	2 k. 1 mz.	5350
13	Yusuf b. Şemseddin	-	1 k. 6 mz.	10000
14	Maksud b. Koç Ahmed	-	1 k. 2 mz.	2200
15	Satılmış	-	2 mz.	2000
16	Kılınc ve İsmail Veledân-ı Mehmed	-	1 k.	3300
17	Pir	-	1 mz.	6199
18	Mir Ahmed b. Mehmed Beğ	-	2 k.	7250
19	Yusuf	-	1 k. 3 mz.	9040
20	Yusuf b. Mehmed Beğ	-	3 k.	2730
21	Nasuh	-	1 k.	6500
22	İbrahim	-	2 k.	3200
23	Mustafa Çavuş	-	1 k. 1 mz.	6500
24	Hüdavirdi Çavuş	-	1 k. 1 mz.	5500
25	Mehmed b. Budak	-	1 k.	6000
26	Abdülatif Kethüda	-	2 k.	8000
27	Şeyh Mehmed b. Mehmed	-	2 k. 2 mz.	10600
28	Mustafa b. Abdullah	-	3 k. 1 mz.	9800
29	Hüseyin b. Katib Mehmed	-	1 k.	6500
30	Ali b. Şefkat Beğ	-	2 k. 1 mz.	6899
31	Hasan	-	1 k.	6350
32	İbrahim b. Mehmed b. Sarac	-	5 k. 5 mz.	10700
33	Mehmed Çavuş	Çavuşân-ı Mir-i Mirân-ı Haleb	1 k. 2 mz.	12352
34	Ahmed	-	3 k.	6000
35	Mustafa	-	2 k. 6 mz.	4338
36	Yusuf Çavuş	-	5 mz.	2800
37	Molla Ömer (İmam-Hatib)	'an Mustahfizân-ı Kale-i Birecik	-	1600
38	Osman (Müezzin)	'an Mustahfizân-ı Kale-i Birecik	-	1500
39	Muhiyyeddin	'an Mustahfizân-ı Kale-i Birecik	-	1400

No	Tımar Sahibinin Adı	Görevi	Köy ve Mezra Sayısı	Geliri
40	Mustafa (Neccar)	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1600
41	Mehmed Veled-i Süleyman	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1300
42	Mustafa Veled-i Kasım	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1500
43	Ali	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1500
44	Mehmed (Serbölük)	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1700
45	?	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1700
46	Bayram	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1600
47	Abdüselam	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1600
48	Ramazan	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1400
49	?	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1500
50	Ali (Bevvab-ı Meydan)	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1400
51	Hıdır ma’ Mehmed	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1500
52	Hasan (Ser Bölük)	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1400
53	Abdürrezzak Veled-i Ahmed	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	-	1600
54	Kasım	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1500
55	Ali	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1300
56	İskender	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1500
57	Abbas (Bevvab) b. Hasan	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1300
58	Mustafa Veled-i Hasan	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1500
59	Karaca (Topçu)	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1500
60	Derviş Mahmud	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1500
61	Mehmed Anbarî	‘an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1600
62	Mehmed Subaşı	‘an Mustahfızân-ı	1 k.	2000

		Kale-i Birecik		
--	--	----------------	--	--

No	Tımar Sahibinin Adı	Görevi	Köy ve Mezra Sayısı	Geliri
63	Mehmed	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k.	1500
64	Ali	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k.	1300
65	Sunullah	Kethüda-i Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	3200
66	Mehmed (Ser Bölük)	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1500
67	Ebuger ?	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1600
68	Molla Veled-i Mahmud	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1600
69	Mehmed Veled-i Mahmud	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1600
70	Mehmed Veled-i Ramazan	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 1 mz.	1600
71	Ebubekir	'an Mustahfızân-ı Kale-i Rumkale	1 mz.	1650
72	Mustafa	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1620
73	Hüseyin Veled-i Ali	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1600
74	Ahmed Veled-i Mustafa	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1500
75	İbrahim Veled-i Ali	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1500
76	Şaban	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1600
77	İbrahim Veled-i Kasım	'an Mustahfızân-ı Kale-i Birecik	1 k. 2 mz.	1500

D- VAKIFLAR

Osmanlı vakıf sistemi özerk ve demokratik bir “sivil toplum” sistemi olmakla birlikte devletin denetiminin dışında değildir. Nezaret kurumu bu denetimi sağlamaktadır. Özellikle büyük vakıflar sadrazam, şeyhülislam, başdefterdar, kadı, enderun, daru’s-sa’ade ve babü’s-sa’ade ağaları, iç hazinedarbaşı, nakibu’l eşraf gibi devlet görevlilerinin nezareti altındadır.

Taşınmaz mal vakıflarının en önemli kısmını oluşturan toprak vakıfları iki kısımda ele alınabilir. Birincisi, özel mülkiyet altındayken vakfedilen topraklardır. Bunlar özellikle tımar sisteminin bozulmasından sonra çoğalmıştır. İkincisi devletin mülkiyetini (rekabesini) elinde tutarak vakfettiği topraklardır. Bu ikincisi Suruç nahiyesinde uygulanan sistemdir.

XVI. yüzyıl başlarında Osmanlı ekonomisinde toprakların %20’si vakıf sistemi içerisindeydi.⁴⁹⁴

Suruç nahiyesindeki vakıflar hakkında tahrir defterlerinde verilen bilgiler aşağıda tek tek verilmiştir.

1- Suruç Nahiyesinde Vakıflar

a) Şeyh Müslim Zaviyesi Vakfı

XVI. Yüzyılda zaviye Şeyh Müslim köyünde bulunmakta idi. Zaviyenin ismi Suruç’un ilk tahririnden itibaren geçmektedir.

Günümüzde ise zaviyenin bulunduğu köyün ismi “Ziyaret” olarak değiştirilmiştir. Cami, iki türbe, minare, hazire ve kuyudan oluşan topluluk kuzeyden bir duvarla çevrelenmiştir. İnşa kitabesi bulunmayan yapının cami, tekke ve zaviye ile birlikte 564/1168-69 yılında inşa edildiği kabul edilir. Külliye’nin türbesinde gömülü olduğuna inanılan Şeyh Müslim ya da Şeyh Mesleme bin Name es-Serucî’nin tarihsel kimliği hakkında bilinenler oldukça sınırlıdır. Ve çoğu söylencelere dayanır. Birçok hastalık için şifa dağıttığına inanılan şeyhin türbesi yoğun ziyaretçi akınına uğramaktadır.⁴⁹⁵

⁴⁹⁴ Ahmet Tabakoğlu, *Türk İktisat Tarihi*, İstanbul 2000, s.210, 211.

⁴⁹⁵ Durukan-Akpolat vd., *a.g.e.*, s.283.

Yapı topluluğun'daki tek inşa kitabesi, 945 cemaziyelevvel 25 Eylül-24 Ekim 1538 tarihli ve bani olarak Şeyh Hüseyin'in adını veren türbenin kuzey kapısı üzerindeki kitabedir.⁴⁹⁶

Bu kitabeden başka onarım kitabeleri de bulunmaktadır.⁴⁹⁷

Günümüzde iyi durumda olan yapı, Suruç kaymakamlığı ve köy halkı tarafından onarılıp boyanmaktadır. Cami ve türbenin elden geçmiş olduğu malzeme farklılığından anlaşılır.

Yapı topluluğunda dikkati çeken önemli bir özellik, belki de Şeyh Mesleme'ye saygıdan kaynaklanan bir nedenle türbenin camiden daha yüksek inşa edilmiş olmasıdır. Benzer bir kaygı yapıları ezmeyen bir yüksekliğe sahip olan minareden de gözlenir.

Yapı topluluğunun kuzeybatısında bulunan hazirede, muhtemelen Şeyh Müslim'in ailesinden kişiler ve müridler gömülmüş olmalıdır.⁴⁹⁸

İncelemiş olduğumuz tahrir defterlerinde vakfin adı ilk tahrirden itibaren geçmektedir. 1520'de Şeyh Müslim köyünden beş kıt'a arazi, Boyza, Gökçe Oyuk, Demin, Süveydi, Telesved, Nakaliyyet, Şeyh Nâsır, Meşhedü'n Nur ve Tabala mezralarının gelirleri Şeyh Müslim zaviyesine vakf edilmiştir. 5150 akçe geliri vardı.

1536'da Şeyh Müslim köyünden beş kıt'a arazi, Telesved köyü ve dokuz mezra Şeyh Müslim zaviyesine vakf edilmiştir. 9150 akçe geliri vardı.

⁴⁹⁶ Türbenin kuzey kapısı üzerindeki üç satırlık sülüs yazı: Emere hazihi'l-kubbe el mubareke al'a kabr el-Şeyh Müslim (Mesleme) ibn.....Şehr-i Cemaziyelevvel sene hamse ve erbain ve tis'a mie a'la yed abdü'l-fakir er-raci ila rahmet-i rabbihi ve gufranehu Eş Şeyhi Hasan (Hüseyin) ibn Şeyh Muhammed çevirisi: «Bu mubarek kubbeyi oğlu Şeyh Müslim (Mesleme)'ün Mezarı üzerine 945 yılının cemaziyelevvel ayında / 25 Eylül - 24 Ekim 1538'de Allah'ın rahmeti ve mağfiretini niyaz eden Şeyh Muhammed oğlu Şeyh Hüseyin (Hasan) yaptırmıştır.», *a.g.e.*, s.287.

⁴⁹⁷ Türbenin kuzey cebhesinin batı köşesindeki beş satırlık sülüs yazı:

Düştü sabir tarih

Hamedan inşaatına

.....

Etdi nev-i tecdid

Ve zîb-i kubbe can-ı cûda

1284

Çevirisi: Sabir tarih düştü

Övülmeye değer inşaatına

.....

Yenilenmesini sağladı

Ve kubbeyi cömertlikle süsledi.

Minarenin doğu cebhesindeki dört satırlık sülüs yazı:

Maşallah kâne

Fi şehr-i Ramazan

Sene 1367

Mimar Mehmed Sabir

Çevirisi: Allah'ın istediği

8 Temmuz - 6 Ağustos 1948'de

Mimar Muhammed Sabir, *a.g.e.*, s.287, 288.

⁴⁹⁸ Durukan-Akpolat vd., *a.g.e.*, s.283, 287.

1552'de Şeyh Müslim köyünden beş kıt'a arazi, Telesved köyü ve dokuz mezranın gelirleri zaviyeye vakf edilmiştir. 7750 akçe geliri vardı.

1572'de Şeyh Müslim köyünden beş kıt'a arazi, Telesved ve Boyza köyleri ile sekiz mezranın gelirleri zaviyeye vakf edilmiştir. 13900 akçe geliri vardı.

1584'de Şeyh Müslim köyünden beş kıt'a arazi, Telesved ve Boyza köyleri ile sekiz mezranın gelirleri zaviyeye vakf edilmiştir. 13900 akçe geliri vardı.⁴⁹⁹

Zaviyenin Gelirlerini Gösterir Tablo

Yerleşim Yerinin Adı	1520	1536	1552	1572	1584
Şeyh Müslim Köyü	550	500	800	1000	1000
Boyza Mezrası ⁵⁰⁰	400	700	400	3200	3200
Gökçe Oyuk Mezrası	550	500	350	600	600
Çepni (Demine) ⁵⁰¹	500	Atıl	150	500	500
Süveydi Mezrası	550	800	-	-	-
Telesved Mezrası ⁵⁰²	550	4200	2000	3000	3000
Nakaliyyet Mezrası	400	-	900	-	-
Şeyh Nâsır Mezrası	550	350	400	600	600
Meşhedü'n-Nur Mezrası	550	500	800	1000	1000
Tabala Mezrası	550	200	450	1000	1000
Arz-ı Şeyh Süleyman Mezrası	-	200	200	500	500
Te'alid Mezrası	-	1200	-	1000	1000
Sevin Mezrası	-	-	1300	1500	1500
Toplam	5150	9150	7750	13900	13900

Zaviye XVI. Yüzyıl sonrasında da önemini korumuştur.⁵⁰³

Zaviye vakfına dair elimizde bir kısım zaviyedar aileden alınmış pek çok belge mevcuttur. Bu belgelerin büyük çoğunluğu zaviyedarlık tevcihine dair belgeler olup,

⁴⁹⁹ BOA. MAD. 75, vr. 65 a.; BOA. TD. 184, s.81, 100, 123, 124; BOA. TD. 276, s.118, 127, 128, 173; BOA. TD. 496, s.154, 157, 158, 176, 239; TKG MKKA. TD. 173, vr. 78 b., 80 a., 80 b., 88 b., 121 b.

⁵⁰⁰ 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy olmuştur.

⁵⁰¹ Mezranın ismi 1520'de sadece "Demine" olarak geçmektedir.

⁵⁰² 1536, 1552, 1572 ve 1584 tahrirlerinde köy olmuştur.

⁵⁰³ BOA. MAD. 4540, s. 11; BOA. MAD. 7457, s. 21; CE, 9606, tarih: Rebiülevvel 1117, Suruç kazasında meftun (Şeyh Müslim zaviyesi) zaviyedarlığının tevcihi; CE, 7224, tarih: Safer 1150, Rakka eyaletinde Suruç nahiyesinde Aizzeden Şeyh Müslim zaviyesine Şeyh tayini; CE, 32694, tarih: 1189, Ruha'da Ebu Müslim Surucî zaviye cihetinin tevcihi; CE, 26023, tarih: 1273, Urfa'ya tabi Suruç kazasında Şeyh Müslim zaviyesi vakfından meşrut vazife ile nisf-ı hisse nezaret cihetinin tevcihi.

aynı zamanda vakfın XVI. Yüzyıldan sonraki dönemlerde de oldukça faal bir vakıf olduğunu göstermek açısından önemlidir.⁵⁰⁴

b) Nebi Aleyhisselâm Vakfı

Vakfa Mezar köyü vakf edilmiştir. Vakfın adı 1520’de geçmektedir. Fakat o tarihlerde mezra olan Mezar köyünün hasılı verilmemiştir. 1536’da 4275 akçe; 1552’de 5621 akçe; 1572 ve 1584’de 8852 akçe geliri vardı.⁵⁰⁵

⁵⁰⁴ Cabilik görevinin aherden İbrahim isimli birisine verilmesi üzerine, Şeyh Mehmed tarafından verilen arz-ı hal üzerine görevin Şeyh Mehmed’e iadesi (Aile Arşivi, Belge 20, tarih: 1079); Şeyhan-ı Abbasiyan ailesinden konar ve göçer taifesine yer kısıtı (vergisi) konulmamış iken, Mürdesi aşiretinden Osman ve Yunus isimli kimseler 50-60 akçelerin alıp zulm etmişler, bunun üzerine verilen arz-ı halde bunun men edilmesi istenmiştir (Aile Arşivi, Belge 22, tarih: 1113); Şeyh Mehmed Efendiden meşihat vazifesinin alınması üzerine, vaki’ olan arz-ı halde bu durumun düzeltilip görevin tekrar Şeyh Mehmed Efendiye tevcihi (Aile Arşivi, Belge 27, tarih: 1117); Şeyh Mehmed’in Şeyh Müslim zaviyesi meşihat tevcihi hakkında (Aile Arşivi, Belge 25, tarih: 1117); Şeyh Müslim zaviyesi vakıflarından Meşhedün Nur köyündeki tarlaların sulanması ile ilgili (Aile Arşivi, Belge 24, tarih: 1121); Vakfa ait köylerde başkalarının ziraatinin men edilmesine dair (Aile Arşivi, Belge 13, tarih: 1133); Şeyh Müslim zaviyesine meşihat cihetinin Şeyh Mehmed’den haksız yere alınıp, dışarıdan Şeyh Ömer isimli birine tevcihi üzerine cemaat-i müsliminin arz-ı hal vermeleri üzerine görevin Şeyh Mehmed’e iadesi (Aile Arşivi, Belge 3, tarih: 26 safer 1140); Şeyh Müslim zaviyesinin meşihatlığını kendi üzerine zor kullanarak almak isteyen Şeyh Müslim köyü sakinlerinden Ömer, vakfın zaviyedarı Şeyh Mehmed Emin Efendinin babasını katl etmiş, ardından Şeyh Mehmed Emin Efendiden resm taleb etmişti. Buna karşı Mehmed Emin Efendi arz-ı halde bulunup hük-m-i şerif rica etmiş ve verilen hük-m-i şerifle haksız alınan paraların aidesi istenmiştir. (Aile Arşivi, Belge 18, tarih: 1147?); Şeyh Müslim türbedârı Ömer’in tekrar türbedarlığa tayinine dair belge (Aile Arşivi, Belge 17, tarih: 1149); Şeyh Müslim Zaviyesine meşihat ciheti tevcihi hakkında belge (Aile Arşivi, Belge 21, tarih: 1163); Sevin isimli mezra zaviye vakfının mezralarından iken, Mehmed Emin isimli bir zaim bu mezra’anın kendi zeametinden olduğunu bildirmiş buna karşılık zaviye şeyhi Şeyh İbrahim halifenin arzı ile adı geçen mezra’anın vakfın mezra’ası olduğunu bildirir hüküm verilmiştir (Aile Arşivi, Belge 12, tarih: 1173); Vakfa ait köy ve mezra’a gelirlerinin tekrardan vakf adına alınması ve başka işler ettirilmemesi konulu hüküm (Aile Arşivi, Belge 32, tarih: 1173); Vakfa ait gelirlerin toplanmasına kimsenin dahl ve taarruz etmemesi hususunda hüküm (Aile Arşivi, Belge 26, tarih: 1173); Şeyh Müslim zaviyedarları olan Şeyh Mehmed ve Şeyh Ahmed avarız-ı divaniye ve tekalif-i örfiyeden muaf olmalarına rağmen Millî Timur isimli şahsın bunlara zulmü üzere bu kişinin bundan men edilmesi hususu (Aile Arşivi, Belge 16, tarih: 1179); Meşihat vazifesi tayini hakkında (Aile Arşivi, Belge 29, tarih: 20, Şevval 1190); Şeyh Müslim soyundan Seyyid Şaban’dan avarız alınmamasına dair (Aile Arşivi, Belge 9, tarih: 1195); Şeyh Müslim zaviyesine Şeyh Osman’ın türbedâr atanmasına dair (Aile Arşivi, Belge 7, tarih: 1221); Şeyh Müslim zaviyesine Şeyh Osman’ın tekrar meşihat olarak atanması (Aile Arşivi, Belge 6, tarih: 1231); Şeyh Müslim zaviyesine meşihat vazifesi tayini hakkında (Aile Arşivi, Belge 30, tarih: 1231); Şeyh Müslim türbesinin meşihat vazifesi Şeyh Mehmed Emin’in elinde iken Şeyh Davud isimli birine verilmiş, ancak bu konuda verilen arz-ı hal üzerine göreve tekrar Mehmed Emin Efendi getirilmiştir (Aile Arşivi, Belge 31, tarih: 1241); Şeyh Müslim zaviyesine türbedar tevcihi hakkında (Aile Arşivi, Belge 33, tarih: 1274); Türbedarlık ve meşihat vazifelerinin tevcihi (Aile Arşivi, Belge 35, tarih: 1274); Şeyh Müslim zaviyesi Şeyhi Şeyh Osman’a tekrar berat verilmesi (Aile Arşivi, Belge 28, tarih: 1280); Şeyh Nebi b. Bozan’a verilen meşihat için tecdid-i berat (Aile Arşivi, Belge 14, tarih: 1295); Şeyh Müslim zaviyesi vakfından olan yerlerin mutasarrıfları olan Şeyh Nebi, Şeyh Mustafa, Şeyh Mehmed, Şeyh Hamza, Şeyh Ahmed ve Şeyh Hasan’a verilen berat-ı humayun (Aile Arşivi, Belge 2, tarih: 1295); Tarihi tahrip olmuş meşihat tevcihi (Aile Arşivi, Belge 37); Şeyh Müslim Zaviyesinin cabilik görevinin Şeyh Abdurrahman ve Mehmed Emin isimli kişilere tevcihi hakkında (Aile Arşivi, Belge 15, tarihsiz).

⁵⁰⁵ BOA. MAD. 75, vr. 54 b.; BOA. TD. 184, s.123; BOA. TD. 276, s.172, 173; BOA. TD. 496, s.237, 238; TKGMKKA. TD. 173, vr. 120 b., 121 a.; Birecik sancağının Suruç nahiyesinde kain Haremeyn mezarında Vakf-ı Nebi Zaviyesi zaviyedarlığı hakkında belge (CE, 27845, tarihsiz).

c) Medine-i Münevvere Vakfı

Bu vakfın ismi sadece 1520'deki tahrirde geçmektedir. Vakfa El Mugra mezarası vakf edilmiştir. 400 akçe geliri vardı.⁵⁰⁶

⁵⁰⁶ BOA. MAD. 75, vr. 65 a.

SONUÇ

Tahrir defterlerine dayanılarak yapılan bu çalışmada, tabî olarak ilgili vesikaların mahiyetini aksettiren bilgiler ön plana çıkmaktadır. Bilindiği gibi XV-XVI. Yüzyıllar mahalli tarih araştırmalarının temel kaynakları tahrir defterleridir. Yaptığımız araştırmalarda da ağırlıklı olarak mufassal tahrir defterlerinden yararlanılmıştır.

1520'deki tahrir defteri hariç nahiyenin sonraki mufassal tahrir defterleri belli bir düzen içerisinde tutulmuştur. Defterin ilk kısmında hass olan köy ve mezzalar yer alırken, ikinci bölümünde nahiyede bulunan konar-göçerler, üçüncü bölümde ise zeamet ve tımar olan köy ve mezzalar yer almaktadır.

Suruç özellikle Moğol istilasından sonra bir daha toparlanamamıştır. Suruç halkının bu istila sırasında öldürüldüğü kaynaklarda yer almıştır.

Suruç, Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sırasında 1517'de Osmanlı Devleti'ne dahil olmuştur. İlk tahriri 1520'de yapılmıştır. Suruç'un XVI. Yüzyıldaki hiçbir tahririnde şehir veya nefis ölçüsünde bir yerleşme yerine rastlanılmamıştır. Fakat tahrir defterleri incelendiğinde köy ve mezza sayılarında hep bir artış gözlenmiştir. Örneğin Suruç'ta 1520'de altı köy bulunurken 1582'de bu sayı 184'ü bulmuştur. İncelediğimiz dönem içerisinde Suruç'ta gayr-ı müslim nüfus yoktur. Nahiyenin nüfusunun yaşayış şekilleri bakımından yerleşik ve göçebe, dini bakımdan Müslümanlardan oluşmaktaydı.

Suruç ekonomisinin temelini zirai istihsal teşkil etmekteydi. Nahiyede istisnasız her köyde buğday ve arpa yetiştirilmekteydi. Buna müteakib hayvancılık ve küçük sanayi tesisleri (asiyab) işletmeciliği yapılmaktaydı.

Suruç'ta XVI. Yüzyılda arap etkilerinin görüldüğü gözlenmektedir. Tahrir defterlerinde bu etkiyi görmekteyiz. Resm-i kovan ve resm-i keçi yerine bunların arapça karşılıkları olan resm-i nahl ve resm-i ma'z kullanılmıştır. Nahiyedeki arap etkisi yer isimlerinde de karşımıza çıkmaktadır. (Meşhedü'n-Nur, Seyf, Maksud vb.) Nahiyede Türkçe adlar da bulunmaktadır. (İmir Han, Üç Pınar, Pınarbaşı vb.)

Nahiyede vakıf eser olarak Şeyh Müslim zaviyesi dikkati çekmektedir. Araştırmamızda zaviye ile ilgili zaviyedar aileden alınan belgeler kullanılmıştır. Yapılış tarihi belli olmayan zaviyenin Selçuklular devrine ait olduğu tahmin edilmektedir.

Zaviyenin bulunduğu yerde oldukça büyük bir köy olan Şeyh Müslim köyü kurulmuştur.

Suruç nahiyesinin toprak idaresi, devletin birçok bölgelerinde tatbik edilen tımar sistemidir. Buna göre arazi has, zeamet ve tımar olmak üzere üçe ayrılmıştır. Haslar, padişah ve sancakbeyi hasları olarak ikiye ayrılırlar. Suruç nahiyesinde 1572 ve 1584'de sadece Balis sancakbeyinin hassı vardı. 1520 ve 1536'da sadece Şefkat Bey'in zeameti varken, nahiyede 1552'de iki, 1572'de yedi ve 1584'de sekiz zaim vardı. 1520'den 1584'e kadar sipahi sayısında da artışlar görülmektedir. Sipahilerin isimleri, tasarruf ettikleri köyler ve tımar miktarları ile birlikte yazılmıştır. Nahiyede 1520'de altı sipahi, 1536'da yirmi bir sipahi, 1572'de otuz sekiz sipahi, 1584'de yetmiş yedi sipahi bulunmaktaydı.

Bütün bu verilerin ışığında Suruç Nahiyesinin muhtelif yönlerini, imkanların elverdiği ölçüde tarafsız ve ilmî metodlarla ortaya koymaya çalıştık. Netice olarak Suruç Türk İslam kültürünün hakim olduğu bir nahije özelliği göstermekteydi.

BİBLİYOGRAFYA

I- ARŞİV VESİKALARI

1. Başbakanlık Osmanlı Arşivi
 - a. Tahrir Defterleri Tasnifi: No: 184, 276, 378, 496, 501, 998.
 - b. Maliyeden Müdevver Defterler: No.75, 4540, 7457
 - c. Cevdet Tasnifi
Evkaf: No. 7224, 9606, 26023, 32694
 - d. Ali Emiri Tasnifi
Ahmed-I 456
2. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Kuyud-ı Kâdim Arşivi
 - a. Tahrir Defterleri. No: 173, 291.
3. Aileden Alınan 37 Adet Belge

II- TELİF ESERLER

- AHMET REFİK**, *Anadolu'da Türk Aşiretleri*, Enderun Yay. İstanbul 1989.
- ALPAY ADNAN**, Urfa'daki Aşiretler Edessa, Sayı:5, İstanbul 1999.
- AYN-İ ÂLİ**, *Kavanin-i Âli-i Osman Der Hülasâ-i Mezâmin-i Defter-i Divan*,
[Hazırlayan: Tayyib Gökbilgin], Tıpkı Basım, Enderun Yay., İstanbul 1979.
- BARKAN, Ömer Lütfi**, "Tımar" İA., MEB Yay., c.XII/1, İstanbul 1974.
- _____, "Öşür" İA., MEB Yay., c.IX, İstanbul 1960.
- _____, "Çiftlik" İA, MEB Yay., c.III, İstanbul 1945.
- BAYKARA, Tuncer**, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I Anadolunun İdarî Taksimatı*, Türk Kültürünü Araştırma Ens. Yay., Ankara 1988.
- BİRECİK**, *Suruç Türkiye Kültür Envanteri Pilot Bölge Çalışmaları*, Türkiye Bilimler Akademisi Yay., İstanbul 2003.
- CAHEN, Claude**, *Osmanlılardan Önce Anadolu*, Yurt Yay., İstanbul 2002.
- DURUKAN, Aynur – AKPOLAT, Mustafa**, *Birecik, Halfeti, Suruç, Bozova İlçeleri ve Rumkale'de Taşınmaz Kültür Varlıkları*, Afşaroğlu Mat., Ankara 1999.

- EBU BEKR-İ TİHRANİ**, *Kitab-ı Diyarbekriye*, çev. Mürsel Öztürk Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 2001.
- ERPOLAT, Mehmet Salih**, *XVI. Yüzyılda Ergani Sancağı*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enst., (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya 1993.
- EVLİYA ÇELEBİ** *Seyahatnâmesi*, Topkapı Sarayı Kütüphanesi, Bağdat 305 Numaralı Yazmanın Transkripsiyonu, Yapı Kredi Yay., III. Kitap, İstanbul 1999.
- GÖYÜNÇ, Nejat**, Hane Deyimi Hakkında, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Tarih Dergisi, Sayı: 32, İ. Hakkı Uzunçarşılı Hatıra Sayısı, İstanbul 1979.
- HALAÇOĞLU, Yusuf**, Osmanlı Belgelerine Göre Türk Etrak, Kürt-Ekrad Kelimeleri Üzerine Bir Değerlendirme, Belleten, LX/227, TTK. Yay., Ankara 1996.
- HOCA SAADETTİN**, *Tacü't Tevarih*, Haz. İsmet Parmaksızoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., c. IV, Ankara 1992.
- İ.A.** "Diyar-ı Mudar" MEB, Yay., c.III, İstanbul 1945. (Yazarı belirtilmemiş)
- İNALCIK, Halil**, "Osmanlılarda Raiyyet Rüsümü", TTK. Yay., Belleten XIII./92, Ankara 1959.
- NİCORA, Beldiceanu**, *Osmanlı Devletinde Tımar*, çev. Mehmet Ali Kılıçbay, Teori Yay., Ankara 1985.
- ORHONLU, Cengiz**, *Osmanlı İmparatorluğunda Aşiretlerin İskanı*, Eren Yay., İstanbul 1987.
- ÖZ, Mehmet**, *XVI. Yüzyıl Anadolu'sunda Köylülerin Vergi Yükü ve Geçim Durumu Hakkında Bir Araştırma*, Osmanlı Araştırmaları Dergisi, İstanbul 1997.
- ÖZÇELİK, İsmail**, *Milli Mücadelede Güney Cebhesi*, Urfa, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1992.
- ÖZERGİN, M. Kemal**, *Anadolu Selçukluları Çağında Anadolu Yolları*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Ens. (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul 1959.
- ÖZTÜRK, Mustafa**, *Kilis, Urfa, Adıyaman ve Çevresinde Cemaatler, Oymaklar*, Elazığ 2004.
- PAKALIN, Mehmet Zeki**, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, MEB Yay., c. III, İstanbul 1983.
- PLESSNER, M.**, "Suruç", İ.A., MEB Yay., c.XI, İstanbul 1965.
- Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye (1292).
- Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye (1312).
- Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye (1312-1317).

- Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniye (1322).
- SOLAKZÂDE MEHMET HEMDEMİ**, *Solakzâde Tarihi*, (Yay. Hz. Vahid Çabuk),
Kültür Bakanlığı Yay., c.IV, Ankara 1992.
- ŞEMSEDDİN SÂMÎ**, *Kâmusu'l Âlam*, Kaşgar Neşriyat, c.IV, Ankara 1996.
_____, *Kâmus-ı Türkî*, Çağrı Yay., İstanbul 1996.
- TABAKOĞLU, Ahmet**, *Türk İktisat Tarihi*, Dergah Yay., İstanbul 2000.
- TURAN, Ahmet Nezihi**, *XVI.Asırda Ruha (Urfa) Sancağı*, Ankara Üniversitesi Sosyal
Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 1993.
- TURAN, Osman**, *Selçuklular Zamanında Türkiye Siyasi Tarihi*, Turan Neşriyat,
İstanbul 1971.
_____, *Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti*, Türk Kültürü Araştırma
Enstitüsü Yay., Ankara 1965.
- TÜRKAY, Cevdet**, *Başbakanlık Arşiv Belgelerine Göre Osmanlı İmparatorluğu 'nda
Oymak, Aşiret ve Cemaatler*, İstanbul 1979.
Türkiye Mülkî İdare Bölümleri ve Bunlara Bağlı Köyler, Belediyeler, Ankara 1975.
URFA 1973 İl Yıllığı.
URFA Hakkında, Salname, İlhami Fevzi Matbaası, İstanbul 1927.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı**, *Osmanlı Tarihi*, TTK. Yay., c.II, Ankara 1964.
- ÜNAL, Mehmet Ali**, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı*, TTK. Yay., Ankara 1989.
- YILMAZ, Ali**, *XVI. Yüzyılda Birecik Sancağı*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul 1996.
- YİNANÇ, Refet**, *Dulkadir Beyliği*, TTK. Ankara 1989.
- YURT Ansiklopedisi**, Anadolu Yay., c.X, İstanbul 1982-83-84

EKLER

XVI. YY'da SURUÇ NAHİYESİNDEKİ KÖYLERİ GÖSTERİR TABLO

NO	KÖYÜN ADI	1520				1536				1552				1572				1584							
		h.	m.	n.	ç.	h.	m.	n.	ç.	h.	m.	n.	ç.	h.	m.	n.	ç.	h.	m.	n.	ç.				
1	Şeyh Müslim	75	4	79	-	27	2	29	-	50	17	63	2	29	53	23	80	28	39	67	20	87	40	34	
2	Şaman	-	-	-	-	22	5	27	-	18	5	34	18	17	11	9	20	2	11	13	7	20	4	13	
3	Makdele	-	-	-	-	10	-	10	-	12	-	12	5	7	14	6	20	7	12	14	6	20	7	12	
4	Şahin	-	-	-	-	4	-	4	-	6	1	7	1	5	11	7	18	3	5	11	7	18	3	11	
5	Zahvan	-	-	-	-	12	1	12	-	11	3	14	3	8	17	4	22	13	8	17	4	22	13	8	
6	Süveydi	Mezra				5	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Rumeyni	-	-	-	-	2	-	-	-	4	-	4	3	1	23	18	41	14	10	29	12	41	18	12	
8	Mukavveş	-	-	-	-	6	-	-	-	25	1	26	19	6	9	3	12	5	6	9	3	12	5	6	
9	Tel Balgan	-	-	-	-	2	-	-	-	12	2	14	4	8	17	5	22	11	9	18	6	24	12	8	
10	Pınarbaşı	-	-	-	-	7	-	-	-	Mezra				3	3	6	-	3	6	-	6	3	3		
11	Mendüzarik	-	-	-	-	7	3	-	-	12	3	13	5	7	14	10	24	6	10	20	10	30	12	9	
12	Mazi Cârîk (?)	-	-	-	-	15	2	-	-	5	2	7	1	3	-	-	8	-	9	-	-	4	-	4	
13	Tahunik	-	-	-	-	7	7	-	-	8	3	11	2	6	15	5	15	10	6	15	5	20	10	6	
14	Sasi	Mezra				10	1	-	-	9	5	1	6	1	4	10	6	16	5	6	12	4	16	8	5
15	Harbetü'n - Nasara	Mezra				9	1	-	-	8	16	-	16	8	7	12	6	18	4	10	12	6	18	4	10
16	Şuman	-	-	-	-	7	3	-	-	16	-	16	8	7	12	6	18	4	10	12	6	18	4	10	
17	Keperli	-	-	-	-	3	3	-	-	14	5	19	4	10	7	3	10	1	7	7	3	10	1	7	
18	Cessas Hamdan (Makkara Cessas)	-	-	-	-	2	-	2	-	Mezra				Mezra				Mezra							
19	Peyamluca	-	-	-	-	17	5	22	-	Mezra				Mezra				Mezra							
20	İmir Han	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	11	-	7	11	8	20	4	9	15	5	24	4	12	
21	Matrabas	-	-	-	-	4	-	4	-	Mezra				6	1	9	3	-	11	2	13	5	7		
22	Taban	-	-	-	-	4	-	4	-	7	3	10	2	5	8	4	12	2	9	11	1	12	2	9	
23	Kara Kaşlu (Kara Ağaç)	-	-	-	-	9	1	10	3	7	6	-	6	2	4	6	2	8	-	6	8	1	9	4	3
24	Ağca Koyunlu (Koyunlu Viran)	-	-	-	-	4	1	5	-	5	2	1	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Taşlu Öyük	Mezra				5	-	5	-	-	-	5	-	5	-	-	7	-	11	-	-	7	-	11	
26	Devrişiyê	Mezra				10	2	12	-	-	Mezra				5	5	10	3	2	5	5	10	3	2	
27	Bostancık	Mezra				6	6	-	-	6	8	2	11	2	6	8	3	11	4	7	11	4	15	7	8
28	Cessâs	Mezra				8	11	3	1	8	10	1	11	4	6	12	4	16	4	13	15	5	20	3	15
29	Cevş Kara	Mezra				2	-	2	1	1	Mezra				Mezra				Mezra						
30	Hüseyin	-	-	-	-	3	-	3	-	Mezra				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Kara Mezra	-	-	-	-	4	1	4	-	Mezra				Mezra				Mezra							
32	Hazini-i Nasara	9	-	9	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
33	Yalnız Tam	-	-	-	-	2	2	-	-	Mezra				-	-	7	-	7	6	-	-	-	-	5	
34	Küçükeceği (Güllüce)	Mezra				13	1	14	-	-	10	1	9	4	6	5	-	-	-	3	9	-	-	-	5
35	Küçük Meşhed	-	-	-	-	11	-	11	3	9	9	1	10	4	5	8	4	12	3	5	8	4	12	3	5
36	Halîlî	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
37	Tel Şair	Mezra				16	6	22	1	16	Mezra				6	6	12	1	5	11	1	12	6	5	
38	Ümmü'd - Deyyâb	Mezra				7	4	11	-	8	15	2	17	5	10	18	7	25	7	11	18	6	24	11	7
39	Uç Pınar	Mezra				3	-	3	-	3	5	1	6	2	3	9	6	15	1	10	13	4	17	3	10
40	Kurâyâ	-	-	-	-	18	1	19	-	13	27	5	32	16	11	50	13	63	35	15	58	10	68	40	18
41	Aşana	Mezra				-	-	16	-	11	17	3	20	8	9	15	7	22	7	9	17	5	22	8	9
42	Telsimsim	Mezra				-	-	33	-	20	16	3	19	8	8	20	10	30	7	15	19	11	30	4	15
43	Tel Ahdar	Mezra				-	-	26	-	14	22	3	25	10	12	15	4	21	-	12	16	4	20	6	12
44	Kızıl Öyük	-	-	-	-	-	-	9	-	8	13	2	15	5	7	9	6	15	4	5	10	5	15	7	4
45	Tel beni Ali	Mezra				-	-	27	-	18	32	3	35	14	18	43	22	65	24	24	53	13	66	3	21
46	Tel Esved	Mezra				6	1	7	-	4	11	4	15	6	5	9	8	13	4	8	13	3	17	3	10
47	Ecellü's - Saferî	-	-	-	-	Nüfus Kaydı Yoktur				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
48	Oğul Beğ	-	-	-	-	6	-	6	1	-	2	1	9	-	10	6	1	25	-	30	24	2	27	2	28
49	Kara Ali	-	-	-	-	44	2	6	1	-	9	2	11	5	5	10	7	18	4	8	10	8	18	4	7
50	Ebe Mevri	-	-	-	-	-	-	24	-	16	-	-	17	-	18	-	-	13	-	30	-	-	13	-	32
51	keperli	-	-	-	-	-	-	4	-	4	Mezra				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
52	Şükrü	-	-	-	-	-	-	9	-	9	12	7	19	-	8	8	2	11	3	6	11	3	14	2	6
53	Şeyh Çoban	-	-	-	-	-	-	4	-	5	12	-	22	-	-	-	-	11	-	10	-	-	31	-	16
54	Yalnız Mağara	-	-	-	-	3	2	5	-	-	1	1	2	-	1	2	1	3	-	4	5	3	8	1	6
55	Kara Oyük	Mezra				-	1	10	-	9	18	1	19	5	13	16	9	25	5	17	22	5	27	18	18
56	Mukatta Hacer	-	-	-	-	-	2	10	-	6	2	1	3	-	2	3	2	5	-	5	-	1	7	1	6
57	Köme Mağara	-	-	-	-	3	-	3	1	2	6	1	7	1	5	2	1	3	-	2	-	-	3	-	3
58	Berüsâl	-	-	-	-	5	-	5	-	5	4	3	7	-	-	9	1	10	3	9	9	1	10	3	9
59	Tavahine	-	-	-	-	-	-	2	-	2	5	1	6	1	4	18	15	33	9	10	12	17	29	4	9
60	Keçilü	-	-	-	-	7	2	7	-	-	5	1	6	2	3	5	3	8	-	6	9	2	9	2	6
61	Halîf	Mezra				4	-	4	1	5	3	-	3	2	1	-	-	7	-	7	-	-	12	-	11
62	Haydar Ahmed	-	-	-	-	9	1	10	2	7	9	4	13	2	7	9	5	14	5	6	15	4	19	8	5
63	Muharic (Kazan? ve Hazani)	-	-	-	-	Nüfus Kaydı Yoktur				12	2	14	3	10	-	-	4	-	4	-	-	4	-	4	
64	Delgü Depesi	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	8	-	5	-	-	11	-	16	-	-	11	-	12
65	Zeki	Mezra				-	3	13	-	9	7	-	7	-	7	11	4	15	4	7	14	6	20	4	10
66	Mezar	Mezra				-	2	17	4	11	29	4	33	-	18	52	36	88	28	26	56	32	88	32	27
67	Tel Musa	13	1	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
68	Meşhed	Nüfus Kaydı Yoktur				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
69	Çardak	Nüfus Kaydı Yoktur				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
70	Zergil	Nüfus Kaydı Yoktur				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
71	Mezra-i Davud	-	-	-	-	Mezra				7	1	8	1	6	4	-	4	1	3	4	-	4	1	3	
72	Mu'ribân	-	-	-	-	Mezra				17	3	20	11	11	5	7	12	-	5	5	7	12	-	5	
73	Tel Rafak	-	-	-	-	Mezra				3	1	4	-	3	3	2	6	-	6	-	-	11	-	13	

NO	KÖYÜN ADI	1520					1536					1552					1572					1584				
		h.	m.	n.	b.	ç.	h.	m.	n.	b.	ç.	h.	m.	n.	b.	ç.	h.	m.	n.	b.	ç.	h.	m.	n.	b.	ç.
74	Yuvaçık	-	-	-	-	-	Mezra					2	-	2	-	2	-	-	7	-	6	-	-	7	-	6
75	Muhârif	-	-	-	-	-	Mezra					11	-	11	6	5	11	14	24	3	10	11	14	24	3	10
76	Kuh-ı Deyr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	6	1	4	16	8	24	7	9	17	7	24	11	6	
77	Beyna	-	-	-	-	-	Mezra					4	-	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
78	Cüdi Viran	-	-	-	-	-	Mezra					3	3	6	-	3	6	2	8	-	10	6	2	8	-	10
79	Tel Harami	-	-	-	-	-	Mezra					8	3	11	2	6	9	5	14	5	7	11	4	15	6	8
80	Rumeyn	-	-	-	-	-	Mezra					5	1	4	2	2	6	11	17	3	3	10	7	17	3	7
81	Mağara Hubi	-	-	-	-	-	Mezra					7	-	7	3	4	9	3	12	6	3	9	3	12	6	3
82	Harabe-i Tirmen	-	-	-	-	-	Mezra					7	1	8	4	3	6	2	8	1	12	6	4	10	-	12
83	İncirli	-	-	-	-	-	Mezra					6	2	8	-	6	5	1	6	2	5	8	-	8	26	9
84	Büyük Eceği	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Nüfus Kaydı Yoktur					16	9	26	6	11	26	15	11	4	7	
85	Harbe-i Haşış	Mezra					Mezra					6	3	9	1	5	5	5	10	2	5	6	-	6	3	5
86	Keferkuk	Mezra					Mezra					14	4	18	6	8	22	18	40	8	24	25	15	40	11	28
87	Şeyh İsa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Nüfus Kaydı Yoktur					Mezra					Mezra					
88	Sama Kıyye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Nüfus Kaydı Yoktur					3	1	4	2	2	3	1	4	2	2	
89	Ziyade	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Nüfus Kaydı Yoktur					Mezra					Mezra					
90	Marun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Nüfus Kaydı Yoktur					Mezra					4	3	7	3	3	
91	Halilcik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Nüfus Kaydı Yoktur					-	-	3	-	3	-	-	5	-	-	5
92	Şehrek	-	-	-	-	-	Mezra					Nüfus Kaydı Yoktur					13	7	20	5	10	13	7	20	5	10
93	Vehmiye	-	-	-	-	-	Mezra					2	1	3	-	2	4	1	5	1	4	4	4	8	-	4
94	Tutluca	-	-	-	-	-	Mezra					3	-	3	2	1	3	2	5	-	6	-	-	-	-	-
95	Mescidli	-	-	-	-	-	Mezra					8	3	11	3	6	9	14	24	3	10	12	17	30	3	13
96	Tel Harman	Mezra					Mezra					10	8	18	2	10	-	-	6	-	10	-	-	8	-	12
97	Eski Suruç	-	-	-	-	-	Mezra					18	4	22	9	9	56	28	80	22	37	56	24	80	24	37
98	Kara Kuyu (Hasan Kuyusu)	-	-	-	-	-	Mezra					2	-	3	1	3	-	-	2	-	4	-	-	4	-	4
99	Bil Viran	-	-	-	-	-	Mezra					4	1	5	1	4	5	2	7	6	6	Mezra				
100	Hoca Ali	-	-	-	-	-	Mezra					1	1	2	-	1	9	5	15	2	8	10	6	16	2	8
101	Kırmidi Nâsır	-	-	-	-	-	Mezra					Nüfus Kaydı Yoktur					13	5	18	5	14	14	10	24	7	14
102	Kulaksuz	-	-	-	-	-	Mezra					3	1	4	1	2	20	9	30	5	18	21	9	30	6	18
103	Tavşan Evranı	-	-	-	-	-	Mezra					3	-	3	1	2	-	-	2	-	2	-	-	2	-	2
104	Tilal	Mezra					Mezra					7	1	8	2	5	11	9	20	3	8	17	4	21	6	11
105	Heyuben	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	5	2	3	13	5	18	8	5	12	4	17	3	9
106	Susıyan	Nüfus Kaydı Yoktur					-	-	-	-	-	Nüfus Kaydı Yoktur					-	-	8	-	9	-	-	5	-	5
107	Eyhan (Horan)	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					4	1	5	1	3	4	1	5	1	3
108	Ferketli	Mezra					-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1	2	2	-	2	1	2
109	Kızıl Kuyu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	5	-	3	3	2	5	-	3		
110	Tel Göz	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					3	4	7	-	4	3	4	7	-	3
111	Kersen Taş	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	6	2	2	7	2	9	1	8		
112	Matn	Mezra					Mezra					Mezra					7	2	9	1	8	7	2	9	1	8
113	Mendü Kuyusu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	3	11	3	7	6	5	11	3	5		
114	Ağca Viran	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					5	1	8	2	5	4	4	8	-	6
115	İkizce	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	3	-	3	-	-	5	-	6
116	Tel Cafer	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	-	-	-	-	3	-	5	-	-	5	-	9	
117	Anter	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	17	-	4	-	-	17	-	4
118	Hüsamiye	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	3	-	5	-	-	3	-	5
119	Burcu'l Hammam	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					9	5	14	4	5	9	5	14	4	5
120	Bulyan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	8	-	-	5	-	8		
121	Memnu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	10	-	-	19	-	20		
122	Pınar Baş	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	3	-	3	-	-	3	-	3
123	Ağca Meşhed	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	3	-	3	-	-	6	-	6
124	Denizcik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	4	-	4		
125	Şah Veli	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	2	-	2	-	-	2	-	2
126	Biyarık	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	6	-	6
127	Kantara	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	3	-	3	-	-	3	-	3
128	Kızıl Kuyu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	2	-	2		
129	Pisik	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	3	-	3
130	Ubeyd Viran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5	-	-	4	-	6		
131	Hüseyin Viran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	2	-	2		
132	Çelebi Viran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	5	-	-	4	-	4		
133	Halil Kuyusu	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	4	-	4	-	-	5	-	5
134	Adluca Oyuk	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	5	-	5	-	-	5	-	5
135	Cerfuk (Cermize)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	2	-	-	4	-	4		
136	Toğan (Telsus)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-	-	4	-	4		
137	Bekr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	2		
138	Kara Köprü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	4	-	-	4	-	4		
139	Karaca Viran	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	3	-	3	
140	Karamuk	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	4	-	4	-	-	4	-	4
141	Piregiren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	4	-	-	2	-	4		
142	Gökçe Oyuk	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	3	-	3	-	-	3	-	3
143	Boz Depe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	3	-	3		
144	Şeyh Feyyen	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	4	-	7	-	-	4	-	7
145	Zeynel Kuyusu	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	3	-	3	-	-	3	-	3
146	Musa Kuyusu	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	7	-	7	-	-	7	-	7
147	Taşluca Oyuk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	4	-	-	-	-	-		
148	İn Viran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5	-	-	5	-	5		
149	Geyikli (Sacak)	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					7	4	11	2	9	7	4	11	2	9

NO	KÖYÜN ADI	1520					1536					1552					1572					1584				
		h.	m.	n.	b.	ç.	h.	m.	n.	b.	ç.	h.	m.	n.	b.	ç.	h.	m.	n.	b.	ç.	h.	m.	n.	b.	ç.
150	İki Kuyu (Kara Kuyu)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	6	17	5	5	11	6	17	5	5
151	Gökçe Oyuk	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	5	-	5	-	-	10	-	5
152	Tel Harman (Boz Depe)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	17	35	8	19	29	6	35	16	21
153	Tel Metun	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	12	-	17	-	-	14	-	16
154	Kayaçık	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	2	-	3	-	-	3	-	3
155	Aynbat	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	6	-	6	-	-	6	-	6
156	Uzun Hıdır	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	7	-	12	-	-	8	-	12
157	Meşhed-i Kebir	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	10	-	9	-	-	5	-	9
158	Pare Pare-i Fevkani	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	5	-	10	-	-	7	-	10
159	Sevğiran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	5	-	-	10	-	7
160	Kızıl Hamza	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	14	-	14	-	-	21	-	19
161	Tel Gazal	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	9	-	9	-	-	9	-	9
162	Seyyid Talib	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	4	-	4	-	-	5	-	5
163	Pare pare-i Tahtani	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	6	-	9	-	-	16	-	28
164	Alışar	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	3	-	3	-	-	8	-	8
165	Comili	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	2	-	4	-	-	2	-	4
166	Ma'sıra	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	14	-	16	-	-	13	-	17
167	İsmail Viranı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	7	-	9	-	-	12	-	6
168	Kara Kuyu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	6	11	-	5	7	4	11	-	5
169	Kızıl Viran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	12	-	10	-	-	20	-	21
170	Tel Anter	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	5	-	8	-	-	5	-	5
171	İbrahim (Telhot)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	3	-	3	-	-	9	-	7
172	İki Kuyu	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	2	-	2	-	-	2	-	2
173	Kesme	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	2	-	3	-	-	2	-	4
174	Kara Ağıl	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	5	-	-	4	-	5
175	Behisni (Balaban)	Mezra					Mezra					Mezra					9	3	12	-	13	14	6	20	1	14
176	Tel Erba'in	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	5	-	9	-	-	11	-	9
177	Kuruca Oyuk (Takoz Depesi)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	5	-	6	-	-	5	-	6
178	Sarım Kuyusu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	7	-	-	5	-	7
179	Büyük Çenkük	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	7	-	-	12	-	11
180	Keçili (Kazan)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	8	-	6	9	-	9	2	6
181	Arslan Taş	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	4	-	8	-	-	4	-	8
182	Ebu Marik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	3	-	6	-	-	-	-	-
183	Avlağı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	5	-	5	-	-	5	-	5
184	Satı Viranı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	3	-	3
185	Dadeyn Kuyusu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-	-	4	-	4
186	Keyk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	1
187	Sevğiran-ı Kibel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	8	-	8
188	Kara Hümevra	Mezra					-	-	-	-	-	Mezra					-	-	3	-	5	-	-	3	-	5
189	Tel Hacib	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	10	-	10	-	-	31	-	17
190	Manas	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					8	5	13	2	7	8	5	13	1	7
191	Hallac (Kara Hallac)	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	5	-	5	-	-	5	-	5
192	Hazani	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	12	-	-	8	-	12
193	Bozta	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	4	-	6	-	-	4	-	6
194	Dınbılı	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					Mezra					6	-	6	1	7
195	Mezra-i Güllüce	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					Mezra					-	-	13	-	13
196	Mezra-i Kara Viran (Alili Yalak)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	3	-	3
197	Mezra-i Hasan Viranı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	3	-	3
198	Taşlu Oyuk	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	-	-	-	-	-	14	-	7
199	Körmid	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	3	-	3	-	-	3	-	3
200	Yedi Kuyu	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	3	-	3	-	-	3	-	3
201	Karun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	7	3	3
202	Esmecik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	4	-	4
203	Mezra-i Hacı Viranı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					4	2	6	2	2
204	Toprak Han	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mezra					-	-	3	-	3
205	Tel Viran	-	-	-	-	-	Mezra					Mezra					-	-	-	-	-	5	2	7	2	6
206	Boyluca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1	7	2	6
207	Sağalı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3

XVI. YY'da SURUÇ NAHİYESİNDE MEZRALARI GÖSTERİR TABLO

No	Mezranın Adı	1520 (Hasıl)	1536 (Hasıl)	1552 (Hasıl)	1572 (Hasıl)	1584 (Hasıl)
1	Usra	100	-	-	-	-
2	Kılınç	1100	-	-	-	-
3	Tel Suyu	50	877	1000	1200	1200
4	Hancuğuz	1200	800	1200	-	-
5	Tel İmad	490	1600	1000	2500	2500
6	Harab Verir Guverdan	1700	-	-	-	-
7	Harar	2000	-	-	-	-
8	Çerçi	1800	-	-	-	-
9	Telfar	1500	-	-	-	-
10	Cenkler	200	-	-	-	-
11	Meşhedli	?	-	-	-	-
12	Berbektay	?	-	-	-	-
13	Körpe	?	-	-	-	-
14	Marapa	?	-	-	-	-
15	Mevguş	?	-	-	-	-
16	Ziyad	?	-	-	-	-
17	Demir	?	-	-	-	-
18	Görür	1500	-	-	-	-
19	Şükran	1600	1000	1200	-	-
20	Necm	2000	2000	800	1022	1222
21	Tel Elferiye	50	-	-	-	-
22	Pare pare	2000	-	-	-	-
23	Kefer Adet	150	-	-	-	-
24	Mağara	50	-	-	-	-
25	Pare pare-i Diğer	1200	-	-	-	-
26	Selbet	300	-	-	-	-
27	Gayra	500	-	-	-	-
28	Herkeb	1000	-	-	-	-
29	Huran	500	-	-	-	-
30	Ağraz	1312	-	-	-	-
31	Sukutlu	500	-	-	-	-
32	Namazlu	1300	-	-	-	-
33	Kör Boğa (Gür Buğa?)	2400	1500	-	-	-
34	Ebu Kanber	600	-	-	-	-
35	El Mugra	400	-	-	-	-
36	Demin	500	Atıl	150	500	500
37	Nakaliyyet	400	-	-	-	-
38	Şeyh Nasır	550	360	400	600	600
39	Meşhedü'n-Nur	550	500	800	1000	1000
40	Tabala	550	200	450	1000	1000
41	Seyf	-	500	560	1000	1000
42	Kepirli	-	800	-	-	-
43	Karaca Viran (Kara Mezra)	-	500	-	-	-
44	Numan	-	2000	-	-	-

No	Mezranın Adı	1520 (Hasıl)	1536 (Hasıl)	1552 (Hasıl)	1572 (Hasıl)	1584 (Hasıl)
45	Kesme Mağara	-	500	500	1500	1500
46	İki Boz Oyuklar	-	200	1200	2500	2500
47	Sekülür	-	200	-	-	-
48	Sekef	-	100	-	-	-
49	Kara Meşhed	-	800	600	1000	1000
50	Kantara	-	600	-	600	600
51	Hamidi	-	150	-	-	-
52	Verdi	-	542	-	-	-
53	Göhriz	-	1200	600	1000	1000
54	Küçük (Yeni)	-	400	450	1000	1000
55	Tel Tahun	-	750	400	720	720
56	Zeyyad	-	1126	-	-	-
57	Harab Tirmen	-	800	-	-	-
58	İncare (Havran)	-	1000	-	-	-
59	Tamluca	-	1200	700	1200	1200
60	Yemişler	-	120	300	300	600
61	Cübbü'l Hammam	-	50	335	1500	1200
62	Mehmed Yaharmuş	-	440	Atıl	-	-
63	Belya-Beyh-Sofu	-	850	-	-	-
64	IYD (?)	-	50	-	-	-
65	Maksud	-	1200	Atıl	-	-
66	Arz-ı Burc	-	1200	Atıl	1000	1000
67	Saçak	-	Atıl	Atıl	Atıl	Atıl
68	Hıdır	-	Atıl	Atıl	-	-
69	Kaduz	-	Atıl	-	-	-
70	Hammam	-	Atıl	600	800	800
71	Depecik	-	Atıl	Atıl	1550	1800
72	Tarcan	-	Atıl	Atıl	-	-
73	Kara Curun	-	Atıl	800	1000	1000
74	Tahtik (Kabacık)	-	Atıl	-	-	-
75	El Mecrib	-	Atıl	-	-	-
76	Ovacık	-	Atıl	Atıl	500	500
77	Sems Hıdır	-	Atıl	Atıl	1000	1000
78	Tüntüz	-	Atıl	-	-	-
79	Tabibi Can	-	Atıl	-	-	-
80	Mürsel	-	Atıl	Atıl	300	300
81	Ali	-	100	Atıl	500	500
82	Kuyu	-	810	-	-	-
83	Cekik	-	1000	600	-	-
84	Sebteyn (?)	-	2500	-	-	-
85	Mağaracık	-	400	400	600	600
86	Çirmen	-	1000	-	-	-
87	Deniz	-	1000	500	-	-
88	Merdin	-	540	1200	-	-

No	Mezranın Adı	1520 (Hasıl)	1536 (Hasıl)	1552 (Hasıl)	1572 (Hasıl)	1584 (Hasıl)
89	Vasili	-	800	800	-	-
90	Tel Dinar	-	500	1100	4200	4800
91	Hubin (?)	-	1700	-	-	-
92	Teltin (?)	-	800	-	-	-
93	Üç Kuyu	-	300	-	-	-
94	Gözcük	-	300	-	-	-
95	Arz-ı Şeyh Süleyman	-	300	200	500	500
96	Tekâlid	-	1200	-	-	-
97	Süveyde	-	800	-	-	-
98	Nuriye	-	-	500	-	-
99	Eşnek	-	-	250	-	-
100	Kepir	-	3250	2800	3000	3000
101	Tel Mesmu	-	-	Atıl	-	-
102	Hamisiye	-	-	1200	-	-
103	Harabe-i Sovan	-	1200	Atıl	200	200
104	Pınarcık	-	-	Atıl	-	-
105	Sebine	-	-	Atıl	-	-
106	Şemsiye	-	-	Atıl	-	-
107	İcerin	-	-	Atıl	-	-
108	Yahşihan	-	-	Atıl	700	700
109	Vadiye	-	-	800	-	-
110	Dervişiyeye	-	-	Atıl	-	-
111	Sıpan	-	-	250	700	700
112	İkizce Kuyu	-	-	200	-	-
113	Ağıl Depe	-	-	250	-	-
114	Yehdi (Belyan)	-	-	600	-	-
115	Tel Tire	-	-	1000	-	2000
116	Kürdecik	-	-	?	500	500
117	Nahnik (Kayacık)	-	-	?	-	-
118	Sa'yib	-	-	250	-	-
119	Fecr Viranı	-	-	250	500	-
120	Mahal Viranı	-	-	300	-	-
121	Takbeg	-	-	200	-	-
122	Devirî	-	-	1200	2500	2550
123	Sevin	-	-	1300	1500	1500
124	Nakaliye	-	-	900	-	-
125	İn Mağara	-	-	-	100	100
126	Gürce Kulu	-	-	-	300	300
127	Turla Turuş (?)	-	-	-	2000	2000
128	Sıçanlı	-	-	-	400	400
129	Derviş Mağarası	-	-	-	500	500
130	Sıçan Depesi	-	-	-	600	600
131	Ebu Rac	-	-	-	500	500
132	Hassa	-	-	-	2000	500

No	Mezranın Adı	1520 (Hasıl)	1536 (Hasıl)	1552 (Hasıl)	1572 (Hasıl)	1584 (Hasıl)
133	Gevter	-	-	-	500	500
134	Abbas Viranı	-	-	-	600	600
135	Tel Mes'ed	-	-	-	1000	1000
136	Şurtûb	-	-	-	500	500
137	Küçük Hüsamiye	-	-	-	1000	1000
138	Büyük Hüsamiye	-	-	-	1000	1000
139	Güllüce	-	-	-	2315	-
140	Hacı Nasır (Ağca Oyuk)	-	-	-	1000	1000
141	Bayezid Viranı	-	-	-	600	600
142	Ali Viranı	-	-	-	1000	1000
143	Ömer Viranı	-	-	-	600	600
144	Uncu	-	-	-	500	-
145	Kayalu Viran	-	-	-	1200	1200
146	Hıdır (Şark Viranı)	-	-	-	500	500
147	Nası Viranı	-	-	-	500	500
148	Musa Kuyusu Diğer	-	-	-	800	800
149	Kuruca Viran	-	-	-	500	500
150	Nahil Diğer (Depe Mağara)	-	-	-	400	400
151	Tel Karuz	-	-	-	800	800
152	Mehr Viranı	-	-	-	120	120
153	İki Kuyu	-	-	-	800	800
154	Han Kilis	-	-	-	500	500
155	Nureddin Viranı	-	-	-	500	500
156	Mağaracık	-	-	-	500	500
157	Büyük Memat	-	-	-	1200	1200
158	Küçük Memat	-	-	-	1200	1200
159	Elmecrib (Ma'sara)	-	-	-	1000	1000
160	Miran Kuyusu	-	-	-	500	500
161	Gökçe Oyuk	-	-	-	600	-
162	Kara Mezra	-	-	-	2000	-
163	Şarka	-	-	-	500	500
164	Bil Viran	-	-	-	500	500
165	Çaycı Viran	-	-	-	500	-
166	İkizce	-	-	-	500	600
167	Merdar Viranı	-	-	-	500	500
168	Pare Pare-i Vasatani (Kara Viran)	-	-	-	800	1080
169	Mağaracık	-	-	-	500	1000
170	Karaca Viran	-	-	-	600	600
171	Müverrec (Suruf Halil Viranı)	-	-	-	500	1150
172	Araf Devre	-	-	-	600	600
173	Ağca Viran	-	-	-	600	500
174	Ağıl Viran	-	-	-	1293	2000
175	Kovan	-	-	-	500	-
176	Merzil	-	-	-	2000	2276

No	Mezranın Adı	1520 (Hasıl)	1536 (Hasıl)	1552 (Hasıl)	1572 (Hasıl)	1584 (Hasıl)
177	Gökçe Oyuk (Zer Ön)	-	-	-	1700	1699
178	Meyled Hüseyin	-	-	-	1649	1649
179	Sapan Ağıl	-	-	-	1000	1000
180	Kara Ağıl	-	-	-	314	300
181	Kale Viranı	-	-	-	1000	1000
182	Tel Şamanı	-	-	-	1590	-
183	Hil Ömer	-	-	-	500	500
184	Tel Cedid	-	-	-	400	450
185	Ömerik Viranı	-	-	-	600	720
186	Kale-i Cedid	-	-	-	400	470
187	Beher Baş	-	-	-	3000	3000
188	Subur Viranı	-	-	-	800	800
189	Depe Mağara (Ağca Mağara)	-	-	-	500	700
190	Kale-i Reys	-	-	-	1000	1000
191	Nur Ali Kuyusu	-	-	-	1000	500
192	Mağara Kuyusu	-	-	-	999	110
193	Rasıl	-	-	-	2000	2000
194	Zevencik	-	-	-	1000	1000
195	Tel Süs	-	-	-	500	650
196	Öküz Depe	-	-	-	400	400
197	Sa'in Viranı	-	-	-	600	600
198	Hancu Ömer	-	-	-	2300	2300
199	Değirmencik	-	-	-	435	535
200	Te'âlik	-	-	-	1316	-
201	Keyl (Kabacık)	-	-	-	1550	1700
202	Tel Karyed	-	-	-	400	-
203	Meydancık	-	-	-	738	700
204	Kebzun	-	-	-	500	300
205	Nazar Viranı	-	-	-	500	300
206	Kirmidluce	-	-	-	500	400
207	Ağca Viran	-	-	-	500	500
208	Te'âlid (Te'âla) (?)	-	-	-	1000	1000

İNDEKS

- A -

Abbasiler: VI, 65

Ades: 68, 70, 74, 79

Ağnam: 76, 81

Akkoyunlular: VIII

Alaeddin Keykubâd: VII

Alaeddinlü Cemaati: 63, 67

Alaüddevlê: VIII

Alparslan: VI, VII

Arslan Yabgu: VI

Asiyab: 68, 71, 72, 78, 81, 96

Asur: V

Avşar Cemaati: 63

- B -

Bâd-ı Hevâ: 77

Balis Sancakbeyi: IV, 82, 97

Bennak: II, 75, 76

Berazi Cemaati: 62, 63, 65, 66

Birecik: III, IV, V, VII, VIII, IX, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 24, 27, 29, 31, 32, 33, 74, 76, 78, 79, 82, 83, 86, 87, 88, 89, 90, 94, 98, 100

- Ç -

Çift: II, 74

- D -

Dımaşk Hoca: VIII

Didan Cemaati: 63, 67

Dinayi Cemaati: 63, 64

Diyâr-ı Mudar: VI

Dulkadiroğlu: VIII

- E -

Ebu Ubeyde İyaz b. Ganem: VI

Ekrad Cemaati: 63

Ekrad-ı Şeref Cemaati: 63

Emeviler: VI

Ergani: 79, 99

Erzen: 68, 70

Evliya Çelebi: VI

- G -

Ginganlu Cemaati: 63

- H -

Haleb: VI, IX, 63, 88

Hamdânîler: VI

Hane: II, 61, 64, 65, 66, 67, 69, 99

Harran: VII

Harun Reşit: VI

Hass: 51, 76, 80, 81, 82, 96, 97

Hınta: 68

Hişam b. Abdülmelik: VI

Hums: 70, 74

- İ -

İbrahim Kethüda Cemaati: 63, 66, 67

İmadeddin Zengi: VII

İnallu Avşari Cemaati: 63

İzzeddin Beg Cemaati: 63

- K -

Karakoyunlular: VIII

Katip Çelebi: X

Kavî Cemaati: 63

Keçilü Cemaati: 13, 63

Kemaleddin Kamyar: VII

Kitabe: 91, 92

Köpeklü Avşari Cemaati: 63

Kösedağ Savaşı: VII

Kutalmış: VI

Kutlubeglü Cemaati: 63

Küşne: 68, 69, 70, 73, 74, 79

- M -

Ma'z: 76, 77, 96

Mal-ı Sayfi Me' Resm-i Bostan: 71

Medine-i Münevvere Vakfı: 95

Melikşah: VII

Memlukliler: VIII

Mercidabık: IX

Meşhedü'n-Nur: 93, 96

Mir Ahmed Kethüda Cemaati: 63

Moğol: VII, 96

Mücerred: II, 61, 75, 76

- N -

Nahl: 76, 77, 96

Nebi Aleyhisselâm Vakfı: 94

- Ö -

Ömer Kethüda Cemaati: 63, 66, 67

Öşür: 71, 72, 73, 74, 98

- R -

Rakka: VI, VII, 93

Reşidî Cemaati: 63

Ruha: VII, 69, 79, 93, 100

- S -

Sancakbeyi: IX, 80, 82, 97

Siverek: VII

Suruç: I, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 24, 25, 27, 29, 31, 32, 33, 45, 47, 60, 61, 62, 63, 64, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99

- Ş -

Şa'ir: 69

Şeddadi Cemaati: 63, 67

Şemseddin Sami: IX

Şeyh Müslim: VI, 1, 2, 62, 71, 91, 92, 93, 94, 96, 97

Şeyhan-ı Abbasiyan: 62, 66, 94

- T -

Tahrir Defteri: II, III, 74, 75, 84, 96

Tapu ve Deştâni: 77

Tımar: III, IV, 77, 80, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 96, 97, 98, 99

Tutuş: VII

Türkmen Cemaati: 63

- U -

Urfa: VI, VII, VIII, IX, X, 99, 100

Urfa Haçlı Kontluğu: VII

Uzun Hasan: VIII

- V -

Vakıf: I, 80, 91, 94, 96

- Y -

Yalvaç Cemaati: 63

Yörügân Cemaati: 63

Yörügân-ı Haleb Cemaati: 63

- Z -

Zeamet: IV, 80, 82, 83, 84, 96, 97

Zezevarî Cemaati: 63

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

ما ۵۰۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

ما ۵۰۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

ما ۵۰۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

ما ۵۰۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

۷۸۱

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

۷۵

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

۷۶

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

۷۷

ما ۵۰۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

ما ۵۰۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

ما ۵۰۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

ما ۵۰۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

ما ۵۰۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

۷۸

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

۷۹

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

۸۰

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

۸۱

زنگنه نام که از روشن با ۴۴

۸۲

۸۳

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۸۹۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
--------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
--------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۵۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
-------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۲۸۵۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
--------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۳۶۵۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۳۰۰۰
--------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۳۰۰۰
--------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۱۸۸۵	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۲۰۰۰
--------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۱۰
-------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۶۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۶۰۰
-------------------------------------	-------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۸۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۸۰۰
-------------------------------------	-------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۸۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
-------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۸۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
-------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۲۰۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
--------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
--------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
--------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۲۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰
-------------------------------------	-------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰
-------------------------------------	-------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۲۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
-------------------------------------	--------------------------------------

مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۲۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۱۰۰۰
-------------------------------------	--------------------------------------

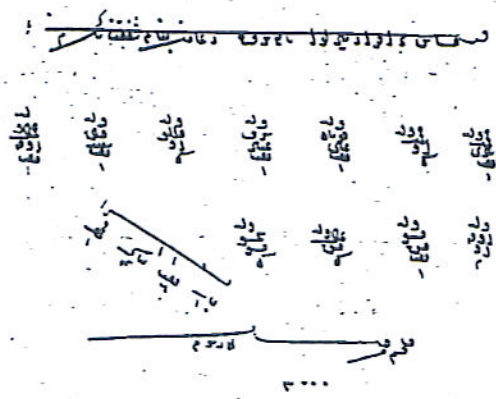
مردم در دهه اولی سال ۹۵۰۰ ۲۰۰	مردم در دهه دومی سال ۹۵۰۰ ۲۰۰
-------------------------------------	-------------------------------------

T.T - 0184

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

۱۰۰۰
 ۱۰۰۰
 ۱۰۰۰

TKGM 173
Tapu Arşiv Dairesi Başkanlığı

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

91/a

TKGM 173
Tapu Arşiv Dairesi Başkanlığı

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

